

Begroting 2022

Gemeente Tubbergen

Inhoud

Inleiding	4
Leeswijzer	7
Van Perspectiefnota 2022 naar begroting 2022	9
Maatschappelijk Akkoord Tubbergen (MAT)	31
Hoe werken wij samen?	32
Kernagenda's	38
Kern overstijgende agenda	39
Samen redzaam, gezond meedoen	40
Werk aan de winkel	55
Bereikbaar en aantrekkelijk	60
Duurzaam leven	64
Basisbegroting	74
Programma Bestuur & middelen	75
Programma Dienstverlening & burgerzaken	84
Programma Veiligheid	87
Programma Openbare ruimte & mobiliteit	93
Programma Economie	97
Programma Onderwijs	101
Programma Sport & accommodaties	105
Programma Cultuur & recreatie	108
Programma Sociaal domein	111
Programma Milieu	121
Programma Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening	126
Paragrafen	130

Weerstandsvermogen en risicobeheersing..... 139

Onderhoud kapitaalgoederen..... 147

Financiering..... 157

Verbonden partijen 160

Grondbeleid..... 176

Bedrijfsvoering..... 178

Financiële begroting 179

 Overzicht baten en lasten 179

 Overzicht van baten en lasten per programma..... 181

 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien..... 185

 Staat van incidentele baten en lasten 186

 Structureel begrotingssaldo Tubbergen 188

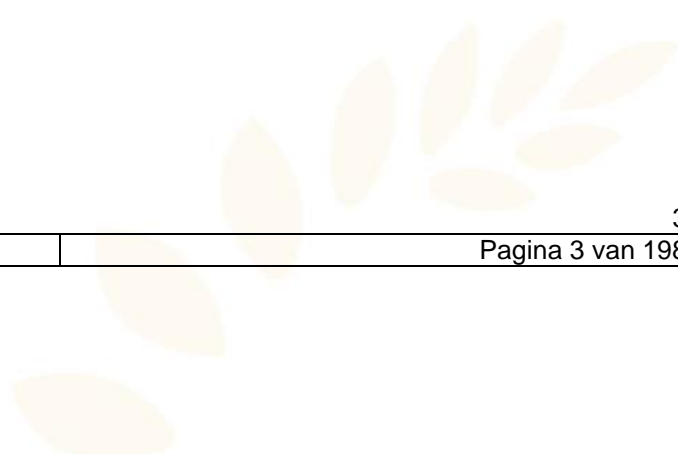
 Meerjarenbalans..... 188

 Overzicht taakvelden..... 190

Bijlagen 192

 Bijlage 1: Overzicht reserves en voorzieningen..... 192

 Bijlage 2: Vaststellen begroting..... 198

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2022 van de gemeente Tubbergen die door het college van Tubbergen aan u als raad aangeboden wordt. Deze begroting heeft als basis het Maatschappelijk Akkoord Tubbergen (MAT) en de Perspectiefnota 2022. In deze Perspectiefnota 2022 is aangegeven dat de begroting 2022 een zogenaamd "beleidsarm karakter" krijgt. Belangrijkste reden hiervoor zijn de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022. Het is gebruikelijk is dat de zittende gemeenteraad en het zittende college met het vaststellen van een begroting die betrekking heeft op een verkiezingsjaar (in dit geval het jaar 2022) "niet over haar graf heen regeert". Speerpunt van deze beleidsarme begroting 2022 moet volgens het college een sluitende meerjarenbegroting zijn zodat de gemeentelijke financiën "netjes" worden overgedragen naar de nieuwe raadsperiode. Dat dit gezien alle onduidelijkheden en afhankelijkheden een hele opgave is hebben we in de Perspectiefnota 2022 toegelicht en beschreven. In deze begroting 2022 beschrijven we laatste stand van zaken van deze onduidelijkheden en afhankelijkheden en geven we aan hoe we hier mee om willen gaan.

In de Perspectiefnota 2022 hebben we eveneens aangegeven dat we, evenals bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen ook voor het komende jaar 2022 naast een "beleidsarme" meerjarig sluitende begroting 2022 weer gaan werken met een zogenaamd overdrachtsdocument. In dit zogenaamde overdrachtsdocument willen we vooralsnog alle afweegbare zaken benoemen. Het is de bedoeling dit document in maart 2022 (de maand van de gemeenteraadsverkiezingen) gereed te hebben zodat het document als input betrokken kan worden bij de mogelijke coalitieonderhandelingen. Het document moet dus uitdrukkelijk worden gezien als een soort van service waarin het huidige college "het stokje overgeeft".

Het feit dat de begroting 2022 een zogenaamd "beleidsarm karakter" krijgt en alle afweegbare zaken worden opgenomen in het overdrachtsdocument wil natuurlijk niet zeggen dat we gas terugnemen of een pas op de plaats maken. Ook in 2022 gaan we met volle energie aan de slag met bestaande ambities en opgaven. Dit kan ook niet anders gezien de uitdagingen en opgaven waar we voor staan.

De opgaven in het landelijk gebied zijn groot. Thema's zoals energie, stikstof, kringlooplandbouw, biodiversiteit etc. bepalen de agenda inmiddels in grote mate. Wij gaan in 2022 vooral onze verbindende en faciliterende rol inzetten. Met onze inwoners, stakeholders en experts uit een groot scala aan vakgebieden, gaan we oplossingsrichtingen zoeken voor de ingewikkelde, samenhangende opgaven. Met de Noordoost-Twentse gemeenten gaan we de samenwerking op het gebied van toerisme en recreatie intensiveren. We werken aan een gezamenlijke uitvoeringsagenda waarbij we vooral inzetten op kwalitatief toerisme. De beoogde groei moet samengaan met respect voor de leefomgeving van de inwoners, het landschap en de natuur.

De leefbaarheid in de kernen is een belangrijke pijler in onze samenleving. Wij willen kernen waar het prettig wonen is, waar bedrijvigheid is en waar mensen werk kunnen vinden. Maar vooral ook kernen waar ruimte is om elkaar te ontmoeten en om samen te komen. Het wordt daarbij moeilijker om voorzieningen in stand te houden. Dit geldt voor winkels, horeca, kerken, kulturhuizen, sportvoorzieningen en scholen. Met onze inwoners zoeken wij oplossingen voor deze opgaven.

In 2022 werken wij door aan ons woningbouwprogramma. Speerpunt is het afstemmen van het aanbod op de lokale behoefte in elke kern. Wij geven prioriteit aan inbreiding, maar zetten kracht bij via maatwerk op uitleglocaties. Daarnaast inventariseren wij de behoefte aan toekomstige bedrijfsgronden. Wij houden de samenhang tussen wonen en werken in beeld. Voor de versterking van onze maatschappelijke voorzieningen faciliteren wij de initiatieven uit de samenleving om te komen tot clustering van vastgoed en accommodaties. Het gaat daarbij om de maatschappelijke meerwaarde. De samenleving moet de voordelen ondervinden van samenwerking, waarbij de investering in stenen gepaard moet gaan met gezondheid en welzijn.

Het sociaal domein is en blijft een uitdaging. We willen de zorg en ondersteuning voor iedereen bereikbaar en betaalbaar houden en doen onze uiterste best om goede zorg te blijven verlenen. We zetten daarbij ook in 2022 vooral in op preventie, omdat dit bijdraagt aan een positieve gezondheid op de langere termijn. Dit doen wij vanuit onze verbindende en faciliterende rol. Het inzetten op het sport- en preventieakkoord is een mooi voorbeeld. Met inwoners en stakeholders werken wij aan het versterken van onze basis- en algemene voorzieningen. Tevens willen we de zorg dichtbij organiseren en kwalitatieve zorg en ondersteuning verlenen passend bij de vraag. Een goed voorbeeld is Schakel, de praktijkondersteuner Jeugd ggz en de Coördinator externe verwijzers. Dit blijven we continueren en monitoren, om de samenwerking met onze partners te kunnen verstevigen.

Het jaar 2022 staat ook in het teken van terugkijken en vooruitblikken naar het Twents ondersteuningsmodel. Meerdere onderdelen zoals bijvoorbeeld de jeugdzorg en onderdelen in de Wmo vragen om een herijking van de inkoop. En wat betreft de sociaal werkvoorziening en de participatiewet zorgen we voor een goede uitvoering bij Stichting Participatie Noaberkracht (SPN), de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie (NUO) en de samenwerking met gemeente Oldenzaal.

Het thema duurzaamheid staat landelijk, regionaal en ook in onze gemeente steeds sterker op de agenda. Veel mensen zijn er inmiddels van doordrongen dat de opwarming van de aarde moet worden beperkt en dat de klimaatverandering moet worden tegengegaan. Ook is er het besef dat de mensheid daar iets aan moet doen. Echter: als de maatregelen dichterbij komen groeit ook de weerstand. Dat zien we ook in onze gemeente. Vergroten van de bewustwording en de dialoog voeren om samen invulling te geven aan mogelijke oplossingen, zal de komende jaren nog meer centraal staan. We richten ons op de noodzaak en effecten van de grootschalige energietransitie, maar vooral ook op het stimuleren van kleinere initiatieven van onderop, met aandacht voor de mogelijkheden voor energieopwekking én energiebesparing. Ook moeten we ons realiseren dat het klimaatakkoord verder gaat dan de energietransitie. We zullen ons de komende periode moeten beraden hoe we hier verder invulling aan geven en wat de consequenties zijn, daarbij rekening houdend met ook de kaders en middelen die hier vanuit het Rijk voor worden geboden.

Ook in 2022 werken we nauw samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties en kijken we naar wat we samen kunnen doen om onze kernen op lange termijn leefbaar te houden. Samenlevingsgericht werken is de basis van onze dienstverlening. We zien dat de processen Mijn Dorp 2030 en het MAT veel energie losmaken in de kernen. Iedere kern werkt, in haar eigen tempo, met haar eigen kernagenda aan de opgaven voor het dorp. Na de eerste jaren van aanjagen en stimuleren zijn we in een tweede fase van het proces gekomen, waarbij we nieuwe keuzes moeten maken en onze huidige

kaders tegen het licht houden. Het college en gemeenteraad hebben onder andere aangegeven meer aan de voorkant én op inhoud het gesprek te willen voeren waarbij de maatschappelijke doelen voorop staan. Aangezien het proces Mijn Dorp 2030/MAT een samenwerkingsproces is waarin we vanuit gelijkwaardigheid samenwerken is het college en de gemeenteraad in 2021 met inwoners in gesprek gegaan over de wijze waarop door beide partijen het proces ervaren is en welke verbeterpunten zij zien. Met deze input willen we in 2022 samen komen tot nieuwe spelregels voor de komende periode.

Leeswijzer

In deze leeswijzer worden een aantal zaken toegelicht zodat u de begroting makkelijker kunt lezen. Allereerst een korte toelichting op de opbouw van de begroting. De begroting bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Hoe werken we samen: de vertaling naar hoe samenleving en gemeente samen aan de slag voor leefbare dorpen.
2. Het Maatschappelijk Akkoord (MAT) met daarin de onderdelen:
 - Kernagenda's: in de kernagenda's zijn per kern de ambities en vraagstukken terug te vinden waar in de huidige collegeperiode aan gewerkt gaat worden. Hierbij is aangegeven wat wij als gemeente hier in 2021 aan bij willen en kunnen bijdragen qua geld en capaciteit.
 - Programma's met bijbehorende kern overstijgende thema's: hierin wordt voor overstijgende beleidsthema's aangegeven wat er voor de huidige collegeperiode op de agenda staat en welke bijdrage de gemeente in 2021 doet.
3. Basisbegroting: hierin komen alle reguliere en jaarlijks terugkerende zaken aan de orde.
4. De verplichte paragrafen
5. De financiële begroting
6. Bijlagen

Er is een wederzijds relatie tussen de ambitiebegroting en de basisbegroting. Er zijn namelijk zaken vanuit de basisbegroting die een directe link met de ambitiebegroting hebben en vice versa.

- Projecten die voortkomen uit ambities kunnen na uitvoering en afronding structurele lasten met zich meebrengen in de beheerfase. De financiering van het project vindt plaats vanuit de ambitiebegroting (incidenteel), terwijl de structurele lasten afvloeien naar de basisbegroting en een plek krijgen onder een van de elf programma's.
- Activiteiten en inspanningen (reguliere capaciteit en middelen) vanuit de basisbegroting kunnen bijdragen aan het bereiken van de doelen in de ambitiebegroting. Daarnaast kan ook (reguliere) capaciteit aan de basisbegroting worden onttrokken om te worden ingezet voor de ambities (projecten en processen).

Basisbegroting

In de basisbegroting komen de reguliere, jaarlijks terugkerende zaken aan de orde. Deze basis begroting is opgedeeld in de volgende elf programma's:

- Programma Bestuur & middelen
- Programma Dienstverlening & burgerzaken
- Programma Veiligheid
- Programma Openbare ruimte & mobiliteit
- Programma Economie
- Programma Onderwijs
- Programma Sport & accommodaties
- Programma Cultuur & recreatie
- Programma Sociaal domein

- Programma Milieu
- Programma Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening

De ambities uit het MAT die eigenlijk een intensivering, uitbreiding of aanscherping van de reguliere taken betreffen, hebben een plek gekregen in de basisbegroting. Evenals de inspanningen die vanuit de ambitiebegroting worden overdragen naar de basisbegroting.

Van Perspectiefnota 2022 naar begroting 2022

Inleiding

Om een gestructureerd beeld te geven van de opbouw en het verloop van het meerjarige saldo volgen we onderstaande opzet:

Allereerst ziet u in paragraaf 1 het beginsaldo van deze begroting 2022 weergegeven. Dit saldo vindt zijn oorsprong in de Perspectiefnota 2022 en vormt de basis waarmee verder wordt gewerkt.

De mutaties op basis van bestaand beleid zijn weergegeven in paragraaf 2.

In paragraaf 3 schetsen we het beeld van het ontstaan van het begrotingssaldo aan de hand van de zogenaamde mutaties op de uitvoering van het bestaande (dus vastgestelde) beleid.

In paragraaf 4 staan we stil bij een aantal specifieke mutaties. Deze specifieke mutaties hebben niet in alle gevallen financiële consequenties, maar ze herbergen wel een aantal mogelijke risico's of zijn in politiek-bestuurlijke zin zo relevant dat een nadere toelichting nodig is.

Tot slot geven we in paragraaf 5 een overzicht van de beschikbare incidentele middelen waaronder de stand van zaken van de (belangrijkste) reserves.

1. Meerjarig perspectief Perspectiefnota 2022

Zoals u van ons gewend bent, zoeken we in elk van de P&C-documenten in financiële zin aansluiting bij het laatst vastgestelde document. Voor de begroting 2022 betekent dit dat we aansluiting zoeken bij het saldo van de Perspectiefnota 2022.

(bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025
Herzien meerjarig saldo Perspectiefnota 2022	215	-60	77	154

2. Mutaties bestaand beleid

In deze paragraaf treft u een overzicht aan van de verschillende mutaties op basis van bestaand beleid. Dit kunnen autonome ontwikkelingen zijn of zaken waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden.

Mutaties bestaand beleid (bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025
Meicirculaire 2021				
- mutatie algemene uitkering	212	115	80	110
- lagere uitgaven nieuw woonplaatsbeginsel	177	177	177	177
- taakmutaties	-437	-408	-415	-416
Herverdeling herijking gemeentefonds	-	-	-315	-403
Extra middelen jeugd	1.133	600	550	500
Uitvoeringsplan sociaal domein	-	-	-	-
Bevriezen opschalingskorting	260	-	-	-
Stelpost IHP - bouw school Geesteren	208	-	-	-
Buitenonderhoud gymlokaal Reutum	-85	-	-	-
Huur Verdegaalhal	-	-	-25	-25
Areaalaanpassing	16	26	36	46
Omgevingswet	-33	-	-	-
Sociaal domein	-336	-309	-264	-190
Overige kleine verschillen	22	10	-13	25
Totaal mutaties bestaand beleid	1.137	211	-189	-176

Meicirculaire 2021

Mutatie algemene uitkering

Het verschil in de algemene uitkering heeft meerdere oorzaken. Enerzijds een tegenvaller als gevolg van lagere accessen (ontwikkeling van de rijksuitgaven) maar aan de andere kant ook meevallers. Zo zien

we voordelige mutaties in eenheden en gewichten (aantal inwoners, aantal bijstandsonvangers, etc.). De voorlopige belastingcapaciteit 2021 zorgt voor een verhoging van de algemene uitkering, omdat de gemeentelijke belastingcapaciteit is toegenomen (hogere WOZ-waarden) maar ook de rekentarieven zijn verhoogd. Daarnaast zijn middelen toegevoegd als gevolg van zogenaamde taakmutaties en heeft een uitname plaatsgevonden op grond van het gewijzigde woonplaatsbeginsel jeugd.

Woonplaatsbeginsel jeugd

Een belangrijke mutatie is het nieuwe woonplaatsbeginsel dat per 1 januari 2022 wordt ingevoerd. De integratie-uitkering Voogdij/18+ wordt in 2022 voor het eerst verdeeld op basis van het nieuwe woonplaatsbeginsel dat per 1 januari 2022 wordt ingevoerd. Met het nieuwe woonplaatsbeginsel verschuift de verantwoordelijkheid voor de zorg van naar inschatting zo'n 20.000 kinderen naar een andere gemeente. Dit stelt op hoofdlijnen dat de gemeente waar een jeugdige staat ingeschreven volgens de Basisregistratie Personen (BRP) verantwoordelijk is voor de financiering van jeugdhulp. Wanneer het gaat om jeugdhulp met verblijf, is de gemeente verantwoordelijk waar de jeugdige voorafgaand aan het verblijf stond ingeschreven. Hiermee verschuift de verantwoordelijkheid voor veel kinderen met een voogdijmaatregel en voor een deel van de jongeren van 18 jaar of ouder naar een andere gemeente. En met deze verschuiving van de verantwoordelijkheid verschuiven ook de kosten. In de meicirculaire 2022 is met deze herverdeling van kosten rekening gehouden door ook de vergoeding via de algemene uitkering aan te passen. Voor de gemeente Tubbergen betekent dit een verlaging van de algemene uitkering vanaf het jaar 2022 met een structureel bedrag van € 177.000 per jaar. We gaan in eerste instantie uit van een budgettair neutrale verschuiving wat betekent dat naast deze lagere inkomst via de algemene uitkering ook de uitgaven binnen de jeugdzorg met eenzelfde bedrag dalen (zie ook mutaties sociaal domein).

Taakmutaties

Het saldo van de hogere algemene uitkering is geen pure "winst". We dienen rekening te houden met de taakmutaties die benoemd zijn door het Rijk. Taakmutaties zijn middelen die met een bepaald oogmerk aan het gemeentefonds zijn toegevoegd of onttrokken, maar waar geen bestedingsverplichting aan ten grondslag ligt. Wanneer ze nieuw zijn worden ze eenmalig afzonderlijk benoemd om inzicht te creëren waaraan het Rijk meer of minder geld gaat besteden. Maar het uitgangspunt van de gehele algemene uitkering is en blijft dat de middelen vrij aanwendbaar zijn. Binnen de gemeente Tubbergen kennen we de lijn dat voor deze taakmutaties een stelpost wordt opgenomen in afwachting van te ontwikkelen beleid. Zodra door college en raad wordt ingestemd met het ontwikkelde beleid kan een beroep worden gedaan op deze stelpost(en). Indien ervoor wordt gekozen geen beleid te ontwikkelen dan kan de stelpost vrijvallen ten gunste van de algemene middelen. De taakmutaties die in de meicirculaire 2021 zijn benoemd en die van toepassing zijn op de gemeente Tubbergen zijn:

Taakmutaties (bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025
Indexeren loon- en prijsgevoelige budgetten sociaal domein	190	190	190	190
Rijksvaccinatieprogramma meningokokken	5	5	5	5
Versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	9	9	9	9
Prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg	5	5	5	5
Wet Open Overheid (structureel)	46	58	70	83
Wet Open Overheid (incidenteel t/m 2026)	54	55	56	57
Vergoeding raadsleden kleine gemeenten (IU)	7	7	7	7
Inburgering (IU)	13	7	5	2
Participatie (IU)	108	72	68	58
Totaal taakmutaties	437	408	415	416

Taakmutatie loon- en prijsbijstelling sociaal domein

In de meicirculaire 2018 is met ingang van uitkeringsjaar 2019 ± € 7 miljard overgeheveld van de integratie-uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering. Dit betekent dat de loon- en prijsbijstelling voor het sociaal domein uit de algemene uitkering betaald moet worden. Om dus de balans te behouden moet tegelijk met de hogere inkomsten ook de hogere uitgaven worden geraamd, anders reken je je rijk. Structureel wordt rekening gehouden met € 190.000 functioneel kan worden toegevoegd aan de verschillende ramingen binnen het sociaal domein.

Taakmutatie Rijksvaccinatieprogramma meningokokken (RVP)

Met ingang van 1 januari 2021 wordt de uitvoering van de vaccinatie tegen meningokokken (MenACWY) overgedragen aan de gemeenten. De daarmee gemoeide middelen worden toegevoegd aan de reeds eerder overgehevelde middelen voor de uitvoering van het RVP. Het gaat om € 3,74 miljoen in 2021, oplopend naar € 3,87 miljoen structureel vanaf 2024. Voor de gemeente Tubbergen gaat het om een bedrag van € 5.000 per jaar waarvoor we een stelpost ramen in afwachting van te ontwikkelen beleid.

Taakmutatie versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening

In haar reactie op het rapport Ongekend onrecht van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag heeft het kabinet aangekondigd structurele middelen vrij te maken voor de aanpak van discriminatie, waaronder de versterking van de antidiscriminatievoorzieningen (ADV). In 2009 is de

Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga) in werking getreden. Het doel van deze wet is een landelijk dekkend stelsel van meldpunten voor onafhankelijke bijstand aan slachtoffers van discriminatie en de registratie van klachten over discriminatie. Alle gemeenten zijn verplicht te voorzien in een ADV. Voor de uitvoering van de Wga is in 2009 een bedrag toegevoegd aan de algemene uitkering. Uit onderzoeken blijkt dat deze huidige financiering voor de uitvoering van de Wga-taken al enige jaren tot knelpunten leidt. De meeste ADV's zijn op dit moment zeer krap bemeten en bij het grotere publiek relatief onbekend. Om die reden wordt er vanaf 2021 structureel ruim € 6,9 miljoen extra aan de algemene uitkering toegevoegd, zodat de ADV's ruimere budgetten kunnen krijgen om meer activiteiten te kunnen ontplooiën, om zodoende een betere beschikbaarheid en bereikbaarheid voor melders mogelijk te maken. Deze ruimere budgetten zijn ook nodig om de door uitvoeringsorganisaties doorverwezen melders te kunnen bijstaan. Deze structurele extra bijdrage komt neer op meer dan een verdubbeling van de middelen. De financiering van de organisatie van en het toezicht op de ADV's zal, als onderdeel van de aangekondigde versterking van de aanpak van discriminatie, het komende jaar onderzocht worden. De uitkomsten van het onderzoek kunnen mogelijk leiden tot wijzigingen. Als dit nodig blijkt te zijn, zullen gemeenten tijdig geconsulteerd en geïnformeerd worden. Voor de gemeente Tubbergen gaat het om een bedrag van € 9.000 extra per jaar waarvoor we een stelpost ramen in afwachting van te ontwikkelen beleid.

Taakmutatie prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg

Vanaf 2022 zijn middelen aan de algemene uitkering toegevoegd voor de uitvoering van het wetsvoorstel 'Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (PHB jgz)'. Het gaat om een bedrag van jaarlijks € 5,3 miljoen. Naar verwachting treedt het wetsvoorstel op 1 januari 2022 in werking. Om een gezonde ontwikkeling van het ongeboren kind te bevorderen en het ontstaan van gezondheids- en ontwikkelingsrisico's voor het kind te beperken, is het van belang tijdig hulp en ondersteuning tijdens de zwangerschap te bieden. Met dit wetsvoorstel krijgen gemeenten de taak een prenataal huisbezoek aan te bieden aan zwangere vrouwen en/of hun gezinnen in een kwetsbare situatie in hun gemeente. De gemeente moet deze taak op grond van de wet opdragen aan dezelfde organisatie die voor de gemeente de jgz uitvoert. Voor de gemeente Tubbergen gaat het om een bedrag van € 5.000 per jaar waarvoor we een stelpost ramen in afwachting van te ontwikkelen beleid.

Taakmutatie wet open overheid

Op 26 januari 2021 heeft de Tweede Kamer de (Wijzigingswet) Wet open overheid (Woo) aangenomen. Het betreft een initiatiefwet uit de Tweede Kamer die beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. Met dit wetsvoorstel geven de initiatiefnemers zowel de actieve als de passieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe basis, verankeren zij het recht op toegang tot informatie wettelijk en beogen zij de informatievoorziening en informatiehuishouding van het Rijk en decentrale overheden te verbeteren. De Eerste Kamer dient nog een besluit te nemen over de Woo. Bij instemming van de Eerste Kamer zal de wet een halfjaar later in werking treden. Dit zal waarschijnlijk in het eerste kwartaal van 2022 zijn. De huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) wordt ingetrokken bij de inwerkingtreding van de Woo. Vooruitlopend op de besluitvorming in de Eerste Kamer heeft het kabinet bij de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) financiële middelen vrijgemaakt. Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen.

De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, olopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen. Voor de betreffende Tubbergse bedragen ramen we stelposten in afwachting van te ontwikkelen beleid.

Taakmutatie raadsledenvergoeding kleine gemeenten

In de decembercirculaire 2018 zijn gemeenten geïnformeerd over de structurele verhoging van de raadsledenvergoeding in gemeenten tot 24.000 inwoners. De fondsbeheerders hebben ervoor gekozen om de middelen toe te kennen via een integratie-uitkering. Het benodigde bedrag van € 9,76 miljoen is vanaf 2019 onttrokken aan de algemene uitkering via een verlaging van de uitkeringsfactor. Bij deze circulaire is de integratie-uitkering geactualiseerd. Dit heeft tot gevolg dat de uitkering vanaf 2021 met € 0,30 miljoen toeneemt naar in totaal € 10,07 miljoen. De hogere vergoeding voor de gemeente Tubbergen bedraagt € 7.000 en voegen we toe aan de betreffende raming vergoeding raadsleden.

Taakmutatie Inburgering

De inwerkingtreding van de nieuwe inburgeringswet is met een half jaar uitgesteld naar 1 januari 2022. Voor de omvang van de integratie-uitkering Inburgering betekent dit het volgende:

Bij meicirculaire 2020 is vanaf 2021 structureel budget toegevoegd ter financiering van de uitvoeringskosten van de nieuwe wet. Nu de wet is uitgesteld valt de instroom van inburgeraars in 2021 niet onder de nieuwe wet, maar onder de oude wet. Om die reden wordt de integratie-uitkering Inburgering in 2021 met € 26,9 miljoen verlaagd. Dat is het bedrag dat voor dat jaar voor de uitvoeringskosten beschikbaar was gesteld. De bedragen voor de structurele uitvoeringskosten vanaf 2022 en verder blijven ten opzichte van de decembercirculaire 2020 ongewijzigd. Dat geldt ook voor de verdeling over gemeenten. De verdeling voor 2022 en verder zal naar verwachting in de decembercirculaire 2021 worden geactualiseerd, als van zowel het aantal inwoners als het aantal personen met een niet-westerse migratieachtergrond nieuwe gegevens voorhanden zijn. Als gevolg van het uitstel wordt aan gemeenten een aanvullend bedrag ter beschikking gesteld van € 29,4 miljoen, verspreid over 2021 tot en met 2026. Tot slot worden gemeenten ook gecompenseerd voor de extra implementatiekosten waar zij mee te maken hebben door het uitstel van de nieuwe wet. De betreffende Tubbergse bedragen worden toegevoegd aan de stelpost inburgering waar ook de eerdere bedragen zijn geraamd. Ook hiervoor geldt in afwachting van te ontwikkelen beleid.

De integratie-uitkering zal onder het voorbehoud van de besluitvorming over de herijking van het gemeentefonds naar verwachting vanaf 2023 worden overgeheveld naar de algemene uitkering.

Taakmutatie Participatie

De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2021. De Wsw-middelen zijn geactualiseerd. Deze is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie (gemeten in standardeenheden (SE) per betalende gemeente) zoals we die kennen uit het voorgaande jaar en een inschatting van de blijfkansen in de

sociale werkplaats. De Wsw-verdeling vanaf 2020 is geactualiseerd met de realisaties van het gemiddeld aantal SE in 2019 en de blijfkansen voor de jaren 2020 en verder. De genoemde Tubbergse bedragen worden toegevoegd aan de betreffende ramingen op het gebied van participatie.

Herverdeeleffecten herijking gemeentefonds

Het Rijk werkt samen met de VNG aan een herijking van de verdeling van het gemeentefonds. Deze herijking moet leiden tot een toekomstbestendige verdeling met als uitgangspunten stabiliteit, vereenvoudiging, en uitlegbaarheid. Deze herijking was in eerste instantie opgedeeld in de onderdelen Sociaal domein en het "oude" klassieke deel. Als onderdeel van de herijking van het klassieke deel is ook de inkomstenverevening benoemd. Gaandeweg bleek dat deze inkomstenverevening dermate belangrijk kan zijn in de totale herijking dat vanaf medio 2019 feitelijk wordt gesproken over drie onderdelen.

In totaliteit heeft deze herijking betrekking op een totaalbedrag van € 30 miljard. In 2021 zijn meerdere voorlopige berekeningen en reacties naar buiten gekomen. De meest recente voorlopige berekening dateert van 12 augustus 2021 en deze is door de minister naar voor advies naar de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) gestuurd. In september vinden de zogenaamde bestuurlijke consultaties plaats en eind september/begin oktober wordt het advies van de ROB verwacht.

Voor de gemeente Tubbergen komt de meest recente voorlopige uitkomst van 12 augustus uit een nadeel per inwoner van € 34 met ingang van het jaar 2023. In de Perspectiefnota 2022 zijn we voorzichtigheidshalve en in afwachting van de definitieve besluitvorming voorlopig uitgegaan van een nadelig herverdeeleffect met ingang van het jaar 2023 van € 15 per inwoner. Dit betekent voor de gemeente Tubbergen een forse aanvullende tegenvaller die al volgt kan worden gespecificeerd.

(bedragen in €)	2023	2024	2025
Advies aan ROB van aug. 2021 - nadeel van € 34 per inwoner	-315.000	-630.000	-718.000
Verwerkt in Perspectiefnota 2022 - nadeel € 15 per inwoner	315.000	315.000	315.000
Nadeel	-	-315.000	-403.000

De aangegeven fasering van het structurele nadeel is een gevolg van het zogenaamde ingroeipad zoals het Rijk dat heeft aangegeven. Dit komt erop neer dat de herverdeeleffecten (voor- en nadelen) voor gemeenten zijn gemaximeerd op een bedrag van € 15 per jaar tot een totaal herverdeeleffect van maximaal € 60.

Extra middelen via algemene uitkering voor jeugd

Op 2 juni jl. hebben de VNG en het Rijk in een bestuurlijk overleg gesproken over de uitspraak van de Commissie van Wijzen inzake het jeugddossier. Op basis van de afspraken in dit overleg stelt het Rijk voor 2022 € 1,314 miljard extra ter beschikking aan gemeenten ter compensatie voor de tekorten op het gebied van jeugdhulp. Hiermee volgt het kabinet de uitspraak van de Commissie. In het overleg is ook

vastgesteld dat het nieuwe kabinet een besluit dient te nemen over de structurele financiële bekostiging van gemeenten vanaf 2023 op dit dossier en dat Rijk en VNG zich committeren aan een Hervormingsagenda Jeugd. Deze agenda dient voor 1 januari 2022 te worden opgesteld. Voor het jaar 2022 betekent dit een extra toezegging van € 1.314 miljoen bovenop de reeds eerder gedane toezegging van € 300 miljoen uit 2019.

Daarnaast hebben het Rijk, de VNG en het IPO gezamenlijk afgesproken dat alle gemeenten in de jaarschijven 2023 tot en met 2025 van de meerjarenraming 75% van de bedragen onder de Hervormingsagenda van de Commissie van Wijzen als stelpost te mogen opnemen in de begroting. Voor de jaren vanaf 2023 komen deze bedragen in plaats van de eerder toegezegde 300 miljoen die op advies van Rijk, de VNG en het IPO vooruitlopend op definitieve besluitvorming meerjarig meegenomen mochten worden in de meerjarenbegroting van de gemeenten. Dit gaat voor de gemeente Tubbergen om een structureel geraamd bedrag van € 300.000 dat we dus nu weer uit de (meerjaren) begroting moeten halen om dubbeltellingen te voorkomen. Dit alles geeft voor de gemeente Tubbergen het volgende beeld:

(bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025
Extra middelen jeugd	1.433	900	850	800
Reeds geraamd	300	300	300	300
Extra op te nemen in begroting	1.133	600	550	500

Uitvoeringsplan sociaal domein

Om de maatregelen en projecten uit het uitvoeringsplan sociaal domein ook in het jaar 2022 te kunnen uitvoeren is een aanvullend incidenteel bedrag benodigd van € 140.000. Dekking van dit aanvullende bedrag kan worden gevonden in de extra middelen voor jeugdzorg die we in het jaar 2021 hebben ontvangen en hebben verantwoord in het 2e programmajournaal 2021. Bij de resultaatbestemming als onderdeel van de jaarverantwoording 2021 komen we hierop terug.

Opschalingskorting

In navolging van het besluit om de zogenaamde opschalingskorting voor de jaren 2020 en 2021 te bevriezen heeft het kabinet besloten deze korting ook voor het jaar 2022 te bevriezen. Dit betekent dat een totaalbedrag van € 270 miljoen op incidentele basis niet aan het gemeentefonds wordt onttrokken. Voor de gemeente Tubbergen een eenmalige meevaller in het jaar 2022 van € 260.000.

Stelpost Integraal Huisvestings Plan (IHP) Onderwijs bouw basisschool Geesteren

De verwachting is op dit moment niet dat eventuele investeringen in de basisscholen zullen leiden tot boekwaarden per 1 januari 2023 waarop moet worden afgeschreven. Dit betekent een verlaging van de stelpost kapitaallasten van € 208.000 in 2022. De structurele ruimte voor de daaropvolgende jaren blijft uiteraard wel gereserveerd.

Buitenonderhoud gymzaal Reutum € 85.000

Per 1 januari 2015 is de bekostiging van het buitenonderhoud van schoolgebouwen overgeheveld aan de schoolbesturen. Gymzalen waarvan het juridisch eigendom bij het bevoegd gezag (schoolbestuur) ligt zijn buiten deze overheveling gelaten. De verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud van deze gymzalen is daarmee bij de gemeenten gebleven als economisch eigenaar. Voor bewegingsonderwijs wordt jaarlijks ook een klokuurvergoeding bewegingsonderwijs uitgekeerd. De klokuurvergoeding omvat een vergoeding voor onderhoud aan de binnenzijde van het gebouw, de materiële instandhouding alsmede een vergoeding voor vervanging en aanpassing van onderwijsleerpakket en meubilair. De gymzaal in Reutum is de laatste en daarmee enige gymzaal waarvan het juridisch eigendom bij het bevoegd gezag ligt en waarvoor de gemeente verantwoordelijk is voor het buitenonderhoud en de daarmee gepaard gaande kosten.

Huur Verdegaaalhal

De huurovereenkomst met Soccer Inside loopt tot 30 september 2021. Vanaf dat moment vervallen ook de structurele huurinkomsten. Deze lagere inkomsten hadden we voor de jaren 2022 en 2023 al verwerkt in onze (meerjaren)begroting maar voor de jaren 2024 en 2025 nog niet. Dat doen we dus nu.

Areaalaanpassing

In onze (meerjaren)begroting houden we rekening met een jaarlijkse structurele stelpost voor areaalaanpassing (volumeontwikkelingen) van € 40.000. Voor het jaar 2022 moeten we deze stelpost aanspreken voor een bedrag van ruim € 24.000 voor een groei van het areaal op het gebied van vooral groen en grijs (wegen). Dit betekent dat een bedrag van € 16.000 terug kan vloeien naar de algemeen middelen. Gezien de ervaringscijfers over de laatste jaren achten wij het daarnaast verantwoord om de jaarlijkse structurele stelpost met € 10.000 per jaar te verlagen.

Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is opgeschoven naar 1 januari 2022. Dat betekent dat in 2021 anders dan verwacht nog gewerkt is aan de voorbereiding op de Omgevingswet. Medio 2021 komt er een implementatieplan voor de aanpak vanaf 1 januari 2022 beschikbaar. Hierin wordt op basis van onder andere de uitgangspuntennotitie voorbereiding Omgevingsplan een aanpak uitgewerkt voor de implementatie vanaf 2022. Kernvraag hierin is: Wat is er nodig om in de periode na 1 januari 2022 de Omgevingswet verder door te voeren en te vertalen in beleid en werkwijze. De verwachting is dat er voor een aantal zaken in ieder geval nog mensen en middelen nodig zullen zijn namelijk:

- Opleiding, scholing, coaching-on-the-job in het werken in de geest van de Omgevingswet. Zowel op juridisch vlak alsook in de combinatie met het samenlevingsgericht werken;
- Ondersteuning bij het vertalen van het huidige beleid, de huidige bestemmingsplannen en de bruidsschat naar een samenhangend omgevingsplan in de periode 2022-2029.
- Ondersteuning bij de inrichting en optimalisatie van het Digitale Stelsel Omgevingswet.

Dit betreffen incidentele kosten die we nu nog niet precies in kunnen schatten. Maar waarvan we weten dat deze gemaakt moeten worden voor een solide inbedding van de Omgevingswet en het uiteindelijk behalen van de voordelen die de Omgevingswet op moet gaan leveren. Namelijk sneller, makkelijker, meer maatwerk en meer in samenhang. Hiervoor is via de begroting 2022 van Noaberkracht in eerste instantie € 75.000 opgenomen. Aandeel Tubbergen hierin bedraagt € 33.000.

Naast de incidentele kosten gaan vanaf 2022 ook de structurele effecten gelden. Hiervoor wordt in 2021 een impactanalyse opgeleverd. Dan wordt ook duidelijker welke structurele kosten de inwerkingtreding van de Omgevingswet met zich mee zal brengen. De verwachting is dat in ieder geval er consequenties zijn voor de leges en voor advisering bij het omzetten van huidig beleid naar aangepast beleid onder de Omgevingswet.

Sociaal domein

Hieronder het totaaloverzicht van alle mutaties binnen het programma onderwijs, sport, cultuur & sociaal domein (basisbegroting) begroting 2022. De mutaties zijn als gevolg van autonome ontwikkelingen en zijn veelal ontwikkelingen die ook zijn beschreven in het tweede programmajournaal 2021. Daarnaast is op onderdelen sprake van loon- en prijsindexatie van toepassing voor het jaar 2022 en zijn er een aantal andere ontwikkelingen.

Omschrijving (bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025
Leerlingenvervoer – indexatie	-27	-27	-27	-27
Vrij toegankelijke voorzieningen – indexatie	-16	-16	-16	-16
Bijstand – WWB/IOAW/IOAZ	-29	-29	0	0
Bijstand – nieuw beschut werken	-25	-25	-25	-25
Sociale werkvoorziening – rijksvergoeding	-39	-12	3	77
Sociale werkvoorziening – exploitatiebijdrage/DVO NUO	0	0	0	0
Vervoer regiotaxi & dagbesteding – indexatie	-11	-11	-11	-11
Vrouwenopvang/Maatschappelijke opvang – indexatie	-7	-7	-7	-7
Hulpmiddelen/trapliften/woningaanpassingen	-2	-2	-2	-2
Huishoudelijke ondersteuning	-67	-67	-67	-67
Uitvoeringskosten Twents Model	-10	-10	-10	-10
Uitvoeringskosten Sociale Recherche Twente	-14	-14	-14	-14
Wmo ondersteuning individueel	-80	-80	-80	-80

Wmo ondersteuning groep	44	44	44	44
Uitvoeringskosten jeugdzorg	-52	-52	-52	-52
Jeugdzorg	177	177	177	177
Overige verschillen	-1	-1	0	0
Uitvoeringsplan	0	0	0	0
Totaal mutaties	-159	-132	-87	-13
Correctie woonplaatsbeginsel i.v.m. AU	-177	-177	-177	-177
Totaal mutaties exclusief woonplaatsbeginsel	-336	-309	-264	-190

Leerlingenvervoer (€ 27.000 nadeel)

Er is op dit moment geen aanleiding om de meerjarenraming voor het leerlingenvervoer bij te stellen. De geldende indexatie (NEA-index) voor het jaar 2022 is op dit moment nog niet bekend, er wordt vooralsnog rekening gehouden met 3%. Dit zorgt voor een structureel nadeel van € 27.000.

Bijstandsuitkeringen WWB, IOAW en IOAZ (€ 29.000 nadeel in 2022 en 2023)

De raming voor de bijstandsuitkeringen Participatiewet, IOAW en IOAZ is gebaseerd op een gemiddelde van 125 uitkeringen met een uitkeringslast van € 14.650 per uitkering in 2022. In de jaren daarna wordt, conform bestaand beleid, rekening gehouden met een uitstroom van 5 uitkeringen per jaar (met een ondergrens van 120 uitkeringen). Op basis van de huidige gegevens wordt een gemiddeld aantal uitkeringen van 127 verwacht in 2022 (132 – 5). Dit betekent een nadeel van € 29.000 in 2022 en 2023.

Loonkostensubsidies nieuw beschut werken (€ 25.000 nadeel)

In 2022 houden we rekening met een extra plaatsing nieuw beschut. Dit levert een nadeel op van € 25.000. Echter, per plaatsing nieuw beschut ontvangt de gemeente Tubbergen € 14.500 aan loonkostensubsidie van het Rijk via de algemene uitkering. Tot en met het jaar 2021 kreeg de gemeente Tubbergen deze vergoeding op basis van de door het Rijk opgelegde taakstelling. Per 2022 wordt de financieringssysteem van de loonkostensubsidies aangepast. De gemeente Tubbergen ontvangt nu de vergoeding op basis van de werkelijke realisatie.

Gebundelde uitkering (BUIG)

In oktober 2021 ontvangt de gemeente Tubbergen van het Rijk bericht over de definitieve budgetten 2021. Op dat moment zal ook het voorlopige budget 2022 bekend worden gemaakt. Dit is echter te laat om mee te nemen in deze begroting 2022. Daarom zullen we, conform voorgaande jaren, een eventuele bijstelling doen in het eerste programmajournaal 2022.

Sociale werkvoorziening - rijksvergoeding (€ 39.000 nadeel in 2022, oplopend tot € 77.000 voordeel in 2024)

In de meicirculaire 2021 is het bedrag dat de gemeente Tubbergen per arbeidsjaar voor Wsw-medewerkers van het Rijk ontvangt naar boven bijgesteld (ten opzichte van de meicirculaire 2020). Deze bijdrage wordt per 2022 doorbetaald aan de Stichting Participatie Noaberkracht (SPN).

De uitgavenraming binnen het sociaal domein is gebaseerd op het verwachte aantal arbeidsjaren x het bedrag per arbeidsjaar. Dit bedrag is niet altijd conform de rijksvergoeding, maar soms hoger of lager. Het meerdere of mindere wordt gesaldeerd met de algemene middelen. Dit levert vaak grote fluctuaties op. Met ingang van de meicirculaire 2021 passen we daarom de begrotingssystematiek op dit onderdeel aan en ramen we het bedrag van de rijksvergoeding ook als uitgaaf. Iedere bijstelling van de rijksbijdrage betekent dan een neutrale verwerking in onze begroting. Dit betekent wel dat eenmalig nog saldering met de algemene middelen moet plaatsvinden, om de uitgavenraming en rijksbijdrage aan elkaar gelijk te kunnen stellen. Voor 2022 en verder betekent dit een nadeel van € 39.000 in 2022 oplopend tot een voordeel van € 77.000 in 2024. Dit voordeel betreft voornamelijk een hoeveelheidsverschil (inschatting aantal AJ Rijk vs. SPN). Aan het eind van het jaar wordt met de SPN afgerekend op basis van de werkelijke realisatie van het aantal arbeidsjaren x het bedrag per arbeidsjaar. Het eventuele verschil met de rijksvergoeding wordt jaarlijks verklaard in de jaarstukken.

Exploitatiebijdrage SPN en bijdrage NUO (neutraal)

In de huidige ramingen is rekening gehouden met een jaarlijkse exploitatiebijdrage aan GR SOWECO. Gezien GR SOWECO in liquidatie is, vervalt deze bijdrage. Hiervoor in de plaats komt een exploitatiebijdrage aan de SPN en een bijdrage op basis van de dienstverleningsovereenkomst met de Nieuwe Uitvoeringsorganisatie (NUO). Deze wijziging lijkt op dit moment neutraal te verlopen waardoor op dit moment geen aanpassing van de raming noodzakelijk is.

Indexatie vrouwenopvang en maatschappelijke opvang - Vrouwenopvang

De middelen voor vrouwenopvang worden door het Rijk via de decentralisatie-uitkering (DU) binnen het gemeentefonds uitgekeerd aan de centrumgemeente (gem. Enschede). De DU wordt door het Rijk niet geïndexeerd, de individuele gemeenten ontvangen compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen via het accres. De afgelopen jaren is de indexatie op de subsidies van de instellingen van de vrouwenopvang door de gemeente Enschede bekostigd uit eigen middelen. Met ingang van 2021 wordt een jaarlijkse indexatiebijdrage gevraagd van de individuele gemeenten. Deze bedraagt voor de gemeente Tubbergen € 8.000 in 2022.

Huishoudelijke ondersteuning (€ 67.000 nadeel)

Jaarlijks is een indexatie op de tarieven huishoudelijke ondersteuning van toepassing. De hoogte van de indexatie voor 2022 is op dit moment nog niet bekend. Vooralsnog gaan we uit van een indexatie van 4%, dit zorgt voor een nadeel van € 67.000.

Wmo ondersteuning individueel (€ 80.000 nadeel)

In het eerste half jaar van 2021 zijn schommelingen gesignaleerd in het aantal cliënten. Dit betrof enerzijds een toename op ondersteuning 1 en anderzijds een stabiel verloop van het aantal cliënten op ondersteuning 2, maar hoger dan begroot. Deze ontwikkelingen leiden tot een nadeel van € 80.000.

Daarbij moet opgemerkt worden dat een onzekere factor de mate van verzilvering van de indicaties is, in verband met de coronacrisis. Op dit moment wordt uitgegaan van een verzilvering conform begroot.

Wmo ondersteuning groep (€ 44.000 voordeel)

Wat betreft de ontwikkeling van het aantal cliënten signaleren we gedurende het eerste half jaar zowel een afname van het aantal cliënten op ondersteuning 2. Dit levert een voordeel op van ca. € 45.000.

Jeugdzorg (€ 177.000 voordeel) - Woonplaatsbeginsel wijziging

Het voordeel op jeugdzorg betreft de verwerking van het nieuwe woonplaatsbeginsel dat per 1 januari 2022 wordt ingevoerd. De verantwoordelijkheid voor de zorg van zo'n 20.000 kinderen verschuift tussen gemeenten. Hiermee verschuiven ook de kosten. In de meicirculaire 2021 is met deze herverdeling van de kosten rekening gehouden door ook de vergoeding via de algemene uitkering aan te passen. Voor de gemeente Tubbergen betekent dit een verlaging van de algemene uitkering vanaf 2022 met structureel €177.000. We gaan uit van een budgettair neutrale verschuiving, wat betekent dat naast deze lagere inkomst via de algemene uitkering ook de uitgaven binnen de jeugdzorg met eenzelfde bedrag dalen. Deze bijstelling lijkt dus een voordeel binnen het programma sociaal domein, echter wordt dit verrekend met het nadeel in de algemene uitkering (programma bestuur & middelen).

Autonome ontwikkelingen (neutraal)

De prognose over het jaar 2021 laat in 2021 geen afwijkingen zien ten opzichte van de begroting. Daarnaast stellen we voor om omwille van onderstaande ontwikkelingen op dit moment geen wijziging aan te brengen in de raming voor jeugdzorg:

1. De wijziging van het woonplaatsbeginsel zoals hierboven beschreven levert lagere jeugdzorguitgaven op van € 177.000 bij een budgettair neutrale verwerking. In hoeverre dit ook daadwerkelijk een budgettair neutrale verwerking zal worden, zullen we moeten monitoren in 2022.
2. Het is onzeker of het na-ijleffect van de coronacrisis zal leiden tot een toename op jeugdzorg en daarnaast in welke mate dat dan zal zijn.

Uitvoeringskosten jeugdzorg (€ 52.000 nadeel)

Dit betreffen uitvoeringskosten voorkomend uit verschillende externe ontwikkelingen zoals veranderende wet- en regelgeving, ontwikkelingen in de demografie en toenemende complexiteit van vraagstukken. Hiervoor zijn structureel extra jeugdconsulenten benodigd. Dit leidt in 2022 en verder tot een nadeel van € 52.000.

(Financiële) Stand van zaken uitvoeringsplan sociaal domein

Het verloop van de beoogde besparing (begroting 2019) en de behaalde besparingen (2019, 2020, 2021) is als volgt:

(bedragen x €1.000)	2019	2020	2021	2022
Beoogde besparing begroting 2019	94	375	520	545
Behaalde besparing 2019 (PJ1)	-94	-94	-94	-94
Resterende beoogde besparing 2020	0	281	426	451
Behaalde besparing 2020 (PJ1)	0	-235	-90	-90
Resterende beoogde besparing 2020	0	46	336	360
Jaarstukken 2020	0	-46	0	0
Resterende beoogde besparing 2021	0	0	336	360
Behaalde besparing 2021 (PJ1)	0	0	-200	-175
Resterende beoogde besparing vanaf 2021	0	0	136	185

Overige kleine verschillen

Het betreft hier meerder kleine(re)verschillen.

Voorgesteld wordt in te stemmen met de aangegeven mutaties op basis van bestaand beleid en deze te verwerken in het herziene meerjarige saldo.

3. Herzien meerjarig saldo

Herzien meerjarig saldo op basis van bestaand beleid

Rekening houdend met de aangegeven en toegelichte mutaties op basis van bestaande beleid uit de volgende paragraaf ontstaat het volgende herziene meerjarige saldo:

Herzien meerjarig saldo (bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025
Herzien meerjarig saldo Perspectiefnota 2022	215	-60	77	154
Totaal mutaties bestaand beleid	1.137	211	-189	-176
Herzien meerjarig saldo na mutaties bestaand beleid	1.352	151	-112	-22

Voor een juiste interpretatie van de cijfers en om het herziene meerjarige saldo in de juiste context te zien moeten wel de volgende opmerkingen worden geplaatst. In dit herziene meerjarige saldo op basis van bestaand beleid is uitgegaan van:

- Volledige invulling uitvoeringsplan sociaal domein (voorheen interventieplan). Rekening houdend met de reeds gerealiseerde invullingen resteert nog een taakstelling van € 136.000 in 2021 oplopend naar een structureel bedrag van € 185.000 vanaf 2022.
- De totale set aan voorstellen voor een sluitende meerjarenbegroting uit de Perspectiefnota 2022 moet volledig worden gehandhaafd en ook meerjarig worden doorgevoerd.
- Vooruitlopend op definitieve besluitvorming hebben we de nadelige herverdeeffecten van de herijking van het gemeentefonds (oplopend tot € 34 per inwoner) meerjarig meegenomen.
- Vooruitlopend op definitieve besluitvorming maar wel met toestemming van de Provincie Overijssel als toezichthouder hebben we 75% van de extra toegezegde middelen voor jeugd meegenomen.
- Met ingang van het jaar 2026 komt de helft van het structurele dividend van Cogas als gevolg van de verkoop van Cogas Kabel te vervallen. Het betreft hier een structureel bedrag aan lagere inkomsten van € 293.000 per jaar.
- De raadsopdracht om structurele dekking te vinden voor vier geprioriteerde beleidsintensivering is niet opgenomen in deze begroting maar wordt opgenomen in het overdrachtsdocument. Aangezien we de dekking voor deze vier geprioriteerde beleidsintensivering voor de jaren 2021 en 2022 hebben voorzien van incidentele dekking komt deze opdracht vanaf 2023 neer op een totaal structureel bedrag van € 314.000. Dit bedrag kan als volgt kan worden gespecificeerd:
 - POH Jeugd ggz € 75.000
 - Handhaving € 70.000
 - Programma duurzaamheid € 99.000
 - Toekomstbestendige maatschappelijke instellingen € 70.000
- De financiering van de Agenda voor Twente (€ 7,50 per inwoner) hebben wij voor de duur van deze agenda (2018-2022) incidenteel gedekt via de reserves. Eventuele voortzetting hiervan (als onderdeel van Sociaal Economisch Sterk Twente/Twente Board Development) vanaf 2023 is dus niet opgenomen in de meerjarenbegroting.

Dekking herzien meerjarig saldo

In de Perspectiefnota 2022 is aangegeven dat het hebben van een sluitend meerjarenperspectief het speerpunt van de zogenaamde "beleidsarme" begroting 2022 moet zijn. Dit alles om de gemeentelijke financiën "netjes" over te dragen naar de nieuwe raadsperiode. Er zullen dus oplossingen moeten worden gevonden om te komen tot een sluitend meerjaren perspectief om zodoende de gemeentelijke financiën inderdaad "netjes" te kunnen over dragen naar de nieuwe raadsperiode. Bij het zoeken naar oplossingen voor het sluitend maken van het meerjarenperspectief hebben we aansluiting gezocht bij de twee sporen die in de Perspectiefnota 2022 zijn opgenomen te weten:

- Een zogenaamde beleidsarme begroting 2022 met als speerpunt een sluitende meerjarenbegroting
- Een overdrachtsdocument met daarin alle afweegbare zaken

Naar onze mening betekent beleidsarm niet alleen dat er geen nieuw beleid (afweegbaar) in de (meerjaren)begroting wordt opgenomen maar ook dat er geen bestaand beleid wordt geschrapt of wordt geëxtensiverd. Dit is immers ook afweegbaar en hoort volgens de aangegeven twee sporen thuis in het overdrachtsdocument. Hiervan uitgaande komen we op het voorstel om de meerjarig geraamde stelposten voor nieuw beleid volledig uit onze meerjarenbegroting te halen. Het betreft hier de volgende meerjarig geraamde bedragen:

Dekking herzien meerjarig saldo (bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025
Elimineren stelposten nieuw beleid	-	50	150	250
Totaal dekking herzien meerjarig saldo	-	50	150	250

Voorgesteld wordt in te stemmen met het elimineren van alle meerjarig geraamde structurele stelposten voor nieuw beleid en de effecten daarvan te verwerken in het herziene meerjarige saldo.

Conclusies herzien meerjarig saldo

Rekening houdend het dekkingsvoorstel uit de vorige paragraaf om alle meerjarige structurele stelposten voor nieuw beleid uit de meerjarenbegroting te halen ontstaat het volgende beeld van het herziene meerjarige saldo:

Herzien meerjarig saldo (bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025
Herzien meerjarig saldo Perspectiefnota 2022	215	-60	77	154
Totaal mutaties bestaand beleid	1.137	211	-189	-176
Totaal dekking herzien meerjarig saldo	0	50	150	250
Herzien meerjarig saldo na dekkingsvoorstel	1.352	201	38	228

Na inzet van de (resterende) structurele stelpost voor nieuw beleid kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Er is sprake van een sluitende begroting 2022 met eveneens een sluitende meerjarenbegroting met daarbij de kanttekening dat de opmerkingen die eerder dit hoofdstuk in de paragraaf herzien meerjarig saldo op basis van bestaand beleid zijn gemaakt onverkort van kracht blijven. Dit vooral om de gepresenteerde cijfers in de juiste context te kunnen plaatsen.

- De structurele stelposten voor nieuw beleid zijn geheel ingezet om de (meerjaren)begroting sluitend te krijgen. Er is dus geen structurele ruimte voor nieuw beleid.

Voorgesteld wordt in te stemmen met het herziene meerjarige saldo na het dekkingsvoorstel en het voordelige saldo van het begrotingsjaar 2022 ten bedrage van € 1.352.000 te storten in de algemene reserve.

4. Specifieke mutaties

In deze paragraaf staan we stil bij ontwikkelingen die verder gaan dan het bestaande (dus vastgestelde) beleid maar wel degelijk omvangrijke financiële consequenties (kunnen) hebben en ook zeker gezien de politiek bestuurlijke impact de nodige toelichting behoeven. Met betrekking tot de begroting 2022 betreft dit de lokale lasten.

Lokale lasten

In dit onderdeel 'Lokale lasten' geven we in het kort een overzicht van de gevolgen van de besluitvorming uit deze conceptbegroting voor de verschillende tarieven die van belang zijn voor de lokale lasten(druk).

Voor het indexeren van de **ozb tarieven** gaan we uit van het consumentenprijsindexcijfer over de periode juni tot en met juni voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar. Voor het jaar 2022 gaat het dus om het prijsindexcijfer juni 2020 – juni 2021. Deze prijsindex bedraagt 1,9%.

Daarnaast is als onderdeel van de ombuigingsmaatregelen besloten om extra ozb inkomsten te genereren door een extra structurele stijging van 1% per jaar met ingang van het jaar 2021. Daadwerkelijke besluitvorming hierover vindt van jaar tot jaar plaats in de desbetreffende jaarbegroting. In totaliteit bedraagt de stijging derhalve 2,9% wat betekent dat de onroerendezaakbelasting voor een woning met een gemiddelde woningwaarde van € 250.000 stijgt van € 333,25 in 2021 naar een bedrag van € 342,90 in 2022.

Voorgesteld wordt de OZB tarieven voor het jaar 2022 te verhogen zodat een totale meeropbrengst wordt verkregen van 2,9 % ten opzichte van het jaar 2021.

Voor de **afvaltarieven** hanteren we op basis van bestaand beleid 100% kostendekkendheid. Dat wil zeggen dat we de kosten die we maken voor de afvalinzameling en afvalverwerking doorberekenen in de tarieven. Voor het jaar 2022 worden de verschillende tarieven als volgt vastgesteld:

Vastrecht	€ 105
Bedrag per lediging grote bak	€ 10,60
Bedrag per lediging kleine bak	€ 6,50
Chipkaart lediging verzamelcontainer (bovengronds)	€ 0,85
Chipkaart lediging verzamelcontainer (ondergronds)	€ 1,20

De verhoging van het vastrecht met € 15 (van € 90 naar € 105) is een gevolg van hogere lasten en lagere inkomsten binnen het product afval. In de Perspectiefnota 2022 hebben we twee ontwikkelingen genoemd en beschreven die naar alle verwachting gevolgen gaan hebben voor de baten en lasten van afvalinzameling en afvalverwerking en dus ook voor de afvaltarieven. Als eerste hebben we de gevolgen van het "vervuilde" PMD genoemd en beschreven en als tweede de op 22 april 2021 vastgestelde nieuwe verwerkingstarieven van Twence. We hebben aangegeven dat het de verwachting is dat deze beide ontwikkelingen een stijging van de lasten/een verlaging van de baten tot gevolg hebben en dus zullen leiden tot een verhoging van de tarieven voor onze inwoners. Indien we alleen deze beide ontwikkelingen door vertalen naar de gevolgen voor het afvaltarief dan zouden we rekening moeten houden met een stijging van het vastrecht van € 15 in 2022 tot € 20 in 2023. Doorrekening van deze beide maar ook de overige relevante uitgaven en inkomsten ramingen komen inderdaad uit op een stijging van het tarief voor vastrecht afval van € 15.

Omdat we kansen zien om het vervuilde en afgekeurde PMD terug te dringen merken we een deel van de hogere kosten en lagere inkomsten als incidenteel aan en dekken we deze uit de voorziening afval. Het gaat hier om een bedrag van ongeveer € 73.000.

Voorgesteld wordt om voor het jaar 2022 in te stemmen met de verhoging van het vastrecht met € 15 per aansluiting en een onttrekking aan de voorziening afval van €73.000.

De hoogte van het **rioolrecht** is gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2019-2023. Belangrijke input voor dit nieuwe GRP zijn de gevolgen van de zogenaamde klimaatadaptatie. In de raadsvergadering van 16 maart 2021 is het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025 vastgesteld. Kern van dit uitvoeringsprogramma is dat de kosten van de verschillende maatregelen die in dit programma zijn opgenomen gedekt kunnen worden binnen de beschikbare ramingen zonder dat de tarieven voor de burgers verhoogd te hoeven worden. Ook de inflatiecorrectie van 1,9% kunnen we achterwege laten.

Voorgesteld wordt de hoogte van het rioolrecht voor het jaar 2022 ongewijzigd te laten ten opzichte van het jaar 2021.

Samenvattend ontstaat het volgende beeld van de verschillende tarieven en de **lokale lastendruk** voor het jaar 2022:

	2019	2020	2021	2022	verschil	
					in €	in %
OZB (woning € 250.000)	€ 315,00	€ 326,40	€ 333,25	€ 342,92	€ 9,66	2,96%
Rioolrecht eigenaar	€ 263,80	€ 263,80	€ 263,80	€ 263,80	€ 0,00	0,00%
Afval						
- vastrecht	€ 80,00	€ 80,00	€ 90,00	€ 105,00	€ 15,00	18,75%
Totaal	€ 658,80	€ 670,20	€ 687,05	€ 711,72	€ 24,66	3,59%

5. Incidenteel beschikbare algemene middelen waaronder de (belangrijkste) reserves

In deze paragraaf zoeken we aansluiting bij de gepresenteerde cijfers uit de Perspectiefnota 2022. Met deze cijfers als uitgangspunt gaan we daarna de mutaties benoemen en toelichten zodat het meest recente beeld van de incidenteel beschikbare algemene middelen waaronder de (belangrijkste) reserves ontstaat. Zoals aangegeven nemen we cijfers uit de Perspectiefnota 2022 als vertrekt punt:

Beschikbare algemene incidentele middelen - Perspectiefnota 2022	miljoen €
- Weerstandcapaciteit ratio 1,5 (algemene reserve en reserve grondbedrijf)	3,450
- Extra weerstandsvermogen Sociaal Domein	0,513
- Project- en procesgelden duurzaamheid	0,144
- Project- en procesgelden maatschappelijk vastgoed in relatie tot demografie	0,000
- Project- en procesgelden inbreiding voor uitbreiding	0,421
- Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen	4,780
Totaal Beschikbare algemene incidentele middelen	9,308

Algemene reserve

Rekening houdend met een aantal mutaties op grond van bestaand beleid (grondexploitaties) en een aantal specifieke raadsbesluiten ontstaat het volgende beeld van de algemeen reserve:

Stand Perspectiefnota 2022	€ 3.450.000
Bij: voordelig saldo Tweede programmajournaal 2021	€ 1.945.000
Bij: voordelige mutaties grondexploitaties Tweede programmajournaal 2021	€ 643.000
Bij: voordelig saldo jaar 2022 Begroting 2022	€ 1.352.000
Herziene stand	€ 7.290.000
Norm weerstandsvermogen 1,5 (benodigde weerstandscapaciteit € 2.700.000)	€ 4.050.000
Surplus	€ 3.340.000

Uitgaande van de, in deze begroting bepaalde, weerstandscapaciteit en de daaraan gekoppelde ratio van 1,5 moet de stand van de algemene reserve ten minste €4.050.000 zijn. Conform bestaande beleid wordt het meerder (het zogenaamde surplus) "afgeroomd" en gestort in de reserve incidenteel beschikbare algemene middelen.

Voorgesteld wordt in te stemmen met het verloop en de opzet van de algemene reserve en het surplus op de algemene reserve ten bedrage van € 3.340.000 "af te romen" en te storten in de reserve incidenteel beschikbare algemene middelen.

Extra weerstandsvermogen sociaal domein

We hebben in de begroting 2022 nog de beschikking over een bedrag aan extra weerstandsvermogen sociaal domein van € 513.000. Naast het opvangen van mogelijke risico's als gevolg van de uitvoering van het bestaande beleid binnen het sociaal domein is deze reserve ook bedoeld om eventuele faseringsverschillen in de realisatie van het uitvoeringsplan sociaal domein te kunnen opvangen.

Programmageden Duurzaamheid

In de Perspectiefnota 2022 is aangegeven dat er nog een bedrag aan "programmageden duurzaamheid" beschikbaar was van € 764.000. Rekening houdend met de doorkijk van mogelijke bestedingen (€ 620.000) resteerde een vrij besteedbaar bedrag van € 144.000. Inmiddels hebben daar de volgende mutaties op plaatsgevonden:

Inhuur commercieel adviseur Energie	€	5.000
Informatie en voorlichting windenergie	€	5.000
Thema Kinderraad en educatie scholen	€	1.000
Advisering wijkuitvoeringsplannen	€	7.000
Overige kosten, o.a. catering en voorlichting	€	2.000
Opstellen business case windturbines	€	3.000
Raadsbrief 60 2020 Biogas Vlaskoel en Canisius	€	33.000
Raadsbrief 49 2021 Onderzoek bedrijfsvorm groengas entiteit NOT	€	25.000

Rekening houdend met de doorkijk van de begroting 2022 resteert € 63.000.

Project- en procesgelden maatschappelijk vastgoed in relatie tot demografie

In de Perspectiefnota 2022 is aangegeven dat “na verplichtingen” er geen middelen resteerden aan programmagelden maatschappelijk vastgoed (project- en procesgeld). Tijdens het opstellen van deze begroting is de status hiervan ongewijzigd.

Programmagelden Inbreiding en uitbreiding

In de Perspectiefnota 2022 is aangegeven dat er nog een bedrag aan “programmagelden Inbreiding en uitbreiding” beschikbaar was van € 821.000. Inmiddels heeft de volgende mutatie plaatsgevonden:

Woonvisie	€	17.000
Bijstelling op basis van de ervaringscijfers over de afgelopen jaren 1e PJ 2021	€	400.000

Er resteert aan programmagelden inbreiding en uitbreiding € 404.000. Daarnaast is er het nog resterende deel van € 339.000 voor de “stimuleringsregeling binnenstedelijke vernieuwing”. In het Tweede programmajournaal 2021 en in de Perspectiefnota 2022 is dit budget bijgesteld met € 139.000. Er resteert € 200.000.

Reserve Incidenteel Beschikbare Algemene Middelen (RIBAM)

In de begroting 2021 is weergegeven dat de vrije ruimte in deze reserve € 4.78.000 bedraagt. Inmiddels zijn een aantal besluiten genomen en hebben een aantal autonome ontwikkelingen plaatsgevonden wat

maakt dat de reserve incidenteel beschikbare algemene middelen op dit moment het volgende beeld laat zien:

Stand Perspectiefnota 2022	€	4.780.000
Bij: vrijval stelpost corona - Tweede programmajournaal 2021	€	298.000
Bij: surplus algemene reserve	€	3.340.000
herziene stand	€	8.418.000

Beide mutaties zijn dermate duidelijk en een gevolg van eerdere besluiten zodat een aanvullende toelichting niet nodig is.

Herziene stand algemene incidentele middelen

Beschikbare algemene incidentele middelen - begroting 2022	miljoen €
- Weerstandcapaciteit ratio 1,5 (algemene reserve en reserve grondbedrijf)	4,050
- Extra weerstandsvermogen sociaal domein	0,513
- Programmagelden duurzaamheid	0,063
- Project- en procesgelden maatschappelijk vastgoed in relatie tot demografie	0,000
- Programmagelden inbreiding voor uitbreiding	0,404
- Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen	8,418
Totaal Beschikbare algemene incidentele middelen	13,448

Maatschappelijk Akkoord Tubbergen (MAT)

Inleiding MAT

De opbouw van het MAT ziet er als volgt uit:

- **Hoe werken wij samen:** de doorontwikkeling in de manier van samenwerken met de samenleving (o.a. instrumentenkoffer, participatieprocessen en Omgevingswet).
- **Kernagenda's:** per kern de ambities en vraagstukken waar in 2021 aan gewerkt gaat worden.
- **Kern overstijgende agenda's:** agenda voor de overstijgende beleidsthema's waar in 2021 aan gewerkt gaat worden.

Hoe werken wij samen?

Begroting 2022: Hoe werken wij samen?

Wij geloven in de kracht van onze dorpen, onze inwoners, onze ondernemers en onze maatschappelijke organisaties. Samen denken we na over leefbaarheid en maken we keuzes voor de toekomst. De inwoners spelen hierin de hoofdrol. De inwoners kunnen in veel gevallen problemen beter oplossen dan de overheid. Die handschoen pakken de inwoners veelvuldig op. In Mijn Dorp 2030 denken alle kernen na over de leefbaarheid in hun dorp. Ideeën worden omgezet in concrete acties en samen is de agenda voor de komende periode opgesteld. Van de gemeente vraagt het om niet alles dicht te regelen, maar juist initiatieven te faciliteren, te inspireren en motiveren om nieuwe en betere antwoorden te vinden op gemeenschappelijke uitdagingen. Een daadkrachtige partner is wat we willen zijn, die ruimte geeft en voorwaardenscheppend is voor het initiatief. Deze manier van werken zijn we de afgelopen jaren met elkaar aangegaan en willen wij voortzetten en verbeteren.

Wat willen we bereiken?

Om in de toekomst de juiste ondersteuning te bieden aan de samenleving, vraagt dit van de gemeente om een doorontwikkeling in de manier van werken met de samenleving. De eerste periode heeft in het teken gestaan van aanjagen en stimuleren. Ideeën zijn ontwikkeld en de eerste concrete projecten zijn een feit. De fase waarin we ons in 2022 bevinden richt zich ook op spiegelen, keuzes maken en prioriteiten stellen. De juiste dingen doen voor de leefbaarheid in de dorpen. In eerste instantie heeft de samenwerking met de samenleving vooral vorm gekregen via Mijn Dorp 2030. In 2022 is het een manier van werken die verankerd moet worden in de gehele organisatie. Van onze eigen ambtelijke organisatie vraagt dit een bewustwordingsproces en een aanpassing op onze manier van werken. Wij willen daarin het volgende bereiken.

1. *Bij alle veranderingen en/of initiatieven waarbij wij keuzemogelijkheden hebben, vindt een bewuste afweging van onze rol plaats.* Wie willen we zijn en wat betekent dit in de rol die wij aannemen? Deze rol is maatwerk: soms voeren we de regie, in andere gevallen zijn wij ook een van de spelers. Er bestaat niet één ideale of beste rol.
2. *Van debat naar dialoog: bij elk initiatief of project wordt een dialoog gevoerd over de meerwaarde en de duurzaamheid.* Als gemeente spiegelen, stellen wij vragen ter overweging bij elk initiatief. Wij willen een volwaardige gesprekspartner zijn. Vanuit het goede gesprek de juiste inhoud op tafel. Hierbij is de rol van de raad ook aan verandering onderhevig. De raad wil daarom het besluitvormingsproces meer laten aansluiten bij de samenleving.
3. *Op thema's als duurzaamheid en gezondheid stimuleren wij initiatieven vanuit de samenleving.* Deze thema's hebben extra stimulans nodig, omdat het op deze thema's moeilijker blijkt om initiatieven op te ontwikkelen. Op de andere beleidsthema's, zoals voorzieningen, zijn we hierin al meer vertrouwd.
4. *Wij zijn een daadkrachtige partner voor de lokale samenleving.* Daadkracht is doen wat nodig is, met voortdurend een focus op de resultaten en effecten die we met elkaar willen bereiken. Hierbij past geen risicomijdend gedrag en regelzucht, maar lef, creativiteit, denken in mogelijkheden en uitdagingen en ruimte voor de samenleving om met elkaar te kunnen vaststellen of we onze ambities behalen. De samenleving weet wat ze van de gemeente kan verwachten en de

gemeente voldoet hieraan. Dit is ook de manier van werken die wij bij de invulling van de Omgevingswet gaan toepassen. Dit vraagt ook voor de samenleving en alle medewerkers van Noaberkracht om dezelfde visie en het juiste gereedschap, zodat wij met plezier de juiste dingen doen voor de samenleving. Daarom willen wij ook inzetten op de juiste kennis, vaardigheden en competenties.

5. *De rol van de buurtmannen en –vrouwen wordt versterkt en er wordt ingezet op een "MAT-proof" organisatie.* De gemeente wil de rol en betekenis van buurtmannen en -vrouwen als partner voor de dorpen versterken. De buurtmannen en –vrouwen zijn een waardevolle verbinding tussen samenleving en gemeente. Zij vormen de toegang, de schakel tussen beide partijen en zorgen voor partnerschap in de samenwerking.
6. *Een andere manier van werken vraagt ook om het verkennen van andere manieren van financieren.* De gemeente wil graag samen met inwoners, ondernemers en organisaties experimenteren met de burgerbegroting en de Right to Challenge. Bij de Burgerbegroting mogen inwoners zelf beslissen waaraan het gemeentelijk budget wordt besteed. Right to Challenge houdt in dat inwoners taken van de overheid kunnen overnemen als zij denken dat het anders, beter en/of goedkoper kan.
7. *Implementeren van de Omgevingswet.* Het landelijke uitgangspunt is om vanuit ambitie en algemene regels gebiedsgericht te gaan werken. De Omgevingswet is veel meer dan een juridische exercitie. De wet vraagt van gemeenten een andere manier van denken en werken door de integrale benadering van de leefomgeving, meer bestuurlijke afwegingsruimte, meer nadruk op participatie en samenwerking, en de benadering vanuit de initiatiefnemer. Hierbij wordt nauw aangesloten bij de werkwijze die vanuit Mijn Dorp 2030 ontstaan is.

Tweede fase Mijn Dorp 2030/MAT: op energie voortbouwen

De processen Mijn Dorp 2030 en MAT maken veel energie los in de kernen. Samen met inwoners kijken we naar wat belangrijk is om de kernen binnen onze gemeente op lange termijn leefbaar te houden. Iedere kern werkt, in haar eigen tempo, met haar eigen kernagenda aan de opgaven voor het dorp. We zien initiatieven en projecten tot ontwikkeling komen. In meer en mindere mate wordt een verbinding gelegd met onze grotere maatschappelijke opgaven. Dat is positief. De uitdaging voor de komende jaren is gelegen in het nog sterker leggen van deze verbanden en het gesprek daarover voeren met de kernen. Dat vraagt een andere rolname: meer vanuit gelijkwaardigheid samenwerken.

Na de eerste jaren van aanjagen en stimuleren zijn we in een tweede fase van het proces Mijn Dorp 2030/MAT gekomen, waarbij we nieuwe keuzes moeten maken en onze huidige kaders tegen het licht houden. In 2020 zijn verschillende heisessies gehouden met college en gemeenteraad en er zijn gesprekken gevoerd met inwoners over het huidige proces van Mijn Dorp 2030 en het MAT. Er is gesproken over wat goed gaat en welke verbeterpunten er zijn. Dit is gedaan op de onderdelen proces en rolname, inhoud en financiën. Aangezien het proces Mijn Dorp 2030/MAT een samenwerkingsproces is waarin we vanuit gelijkwaardigheid samenwerken wil het college en de gemeenteraad met inwoners in gesprek over de wijze waarop zij het proces ervaren en welke verbeterpunten zij zien. Op deze manier komen we samen tot nieuwe spelregels voor de komende periode. Belangrijkste aandachtspunten waar het college samen met de gemeenteraad aandacht voor wil hebben en met inwoners het gesprek over wil voeren zijn:

1. Aan de voorkant het gesprek voeren.

2. Het gesprek voeren op inhoud (maatschappelijke doelen voorop).
3. Aandacht voor wat op lange termijn van belang is voor een dorp.
4. Draagvlak voor een initiatief.
5. Mate van cofinanciering.

De gesprekken met inwoners en de werkgroepen Mijn Dorp 2030 hebben vanwege corona helaas vertraging opgelopen. In 2022 worden de spelregels op basis van de uitkomsten van de heisessies en de gesprekken met inwoners herijkt.

Hoe gaan we dat bereiken?

De ontwikkelingen in en met samenleving leiden tot een andere vorm van organisatie, een andere werkwijze, andere vormen van samenwerking en financiering. Als gemeentelijke organisatie moeten we hier mee aan de slag. Het is nodig om binnen de gehele organisatie te professionaliseren en dat bestaat uit de volgende onderdelen: bestuursstijl, communicatie, medewerkers, financiën, (be)sturing, maatschappelijke partners en een instrumentenkoffer. Hieronder is het schematisch weergegeven en staat beschreven aan welke punten we moeten werken om nog meer dan nu een daadkrachtige partner van de samenleving te kunnen zijn. Om de manier van werken te bestendigen in de gehele organisatie gaan wij in 2022 inzetten op:

- 'Instrumentenkoffer': Ontwikkeling van een instrumentenkoffer 1.0: we ontwikkelen instrumenten die we kunnen gebruiken bij de samenwerking met de samenleving. De koffer bestaat in ieder geval uit de volgende onderdelen:
 - Handwijzer samenlevingsgericht werken, een praktische handleiding met voorbeelden en tips om onder meer een bewuste afweging te maken bij alle beleidsvormingen en initiatieven uit de samenleving, waarbij wij keuzemogelijkheden hebben, over de wijze van samenwerking (meer aan de voorkant).
 - Instrument waardebeoordeling door ontwikkelen en toepassen. Met dit instrument wordt een (nieuw) initiatief besproken op waarde, bijdrage aan de doelen, de rol van de gemeente om bewuste keuzes te kunnen maken en/of een initiatief verder te brengen.
 - (Menselijke) toolkit (vouchers) waar de buur(t)mannen en -vrouwen en andere medewerkers uit kunnen putten om de kernen zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen, op basis van de behoefte (bijvoorbeeld de inzet van adviseurs).
- Bestuursstijl:
 - Herijken van de spelregels Mijn Dorp 2030. Wij en ook de samenleving hebben ons doorontwikkeld. Dit vraagt ook om een herijking van de spelregels.
 - Het uitwerken en doorleven van de bestuursstijl: (mate van) participatie en rolbepaling (vooruitlopend op de komst van de participatieverordening)
 - Betrekken gemeenteraad en rolbepaling: de gemeenteraad is betrokken bij initiatieven uit de samenleving en bepaalt hun rol hierin.
 - Verkennen hoe het besluitvormingsproces beter kan aansluiten op de nieuwe manier van werken. Zodat ook zichtbaarheid, laagdrempeligheid van de raad en de rol van volksvertegenwoordiger naar volksverbinder beter tot zijn recht komt.
- Medewerkers: Doorontwikkeling samenlevingsgerichte competenties: werken aan een "MAT-proof" organisatie.
 - De vakspecialisten zijn zich bewust van de stakeholders en communiceren proactief passend bij de behoefte van de stakeholders.

- Het taalgebruik van medewerkers sluit aan bij de leefwereld van de partners en inwoners
- Meer bewuste rolname door medewerkers ten aanzien van partners en inwoners.
- Meer integrale afweging bij bestuurlijke advisering.
- Financiering: Het eenduidig en transparant organiseren van financieringsvormen voor de samenleving als randvoorwaarde om nieuwe vormen in de toekomst te kunnen toetsen en ontwikkelen (bijvoorbeeld het verbreden van het stimuleringsfonds sociaal domein naar een leefbaarheidsfonds).

Inspanningen die bijdragen aan het doel

- Bestuursstijl

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat leveren we op?

- Herijken van de spelregels Mijn Dorp 2030 op basis van de uitkomsten uit de heisessies en de kerngesprekken met de werkgroepen Mijn Dorp 2030.
- Invulling en inkleuring van de bestuursstijl en de werkwijze en ten aanzien van samenlevingsgericht werken inclusief rolbepaling (vooruitlopend op de komst van de participatieverordening).
 - Betrekken gemeenteraad en rolbepaling: de gemeenteraad is betrokken bij initiatieven uit de samenleving en bepaalt hun rol hierin.
- Verkennen hoe het besluitvormingsproces beter kan aansluiten op de nieuwe manier van werken. Zodat ook zichtbaarheid, laagdrempeligheid van de raad en de rol van volksvertegenwoordiger naar volksverbinder beter tot zijn recht komt.

- Financiering

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat leveren we op?

Het verbreden van het stimuleringsfonds sociaal domein naar een leefbaarheidsfonds.

- Instrumentenkoffer

Wat gaan we daarvoor doen?

We ontwikkelen instrumenten die we kunnen gebruiken bij de samenwerking met de samenleving.

Wat leveren we op?

Een instrumentenkoffer. De koffer bestaat in ieder geval uit de volgende onderdelen:

- Handwijzer samenlevingsgericht werken, een praktische handleiding met voorbeelden en tips om onder meer een bewuste afweging te maken bij alle beleidsvormingen en initiatieven uit de samenleving, waarbij wij keuzemogelijkheden hebben, over de wijze van samenwerking (meer aan de voorkant).
- (Doorontwikkeling van het) Instrument waardebeoordeling
- (Menselijke) toolkit (vouchers.) waar de buur(t)mannen en -vrouwen en andere medewerkers uit kunnen putten om de kernen zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen, op basis van de behoefte (bijvoorbeeld de inzet van adviseurs).

- Medewerkers

Wat gaan we daarvoor doen?

Doorontwikkeling samenlevingsgerichte competenties van onze medewerkers.

Wat leveren we op?

- De vakspecialisten zijn zich bewust van de stakeholders en communiceren proactief passend bij de behoefte van de stakeholders.
- Het taalgebruik van medewerkers sluit aan bij de leefwereld van de partners en inwoners.
- Meer bewuste rolname door medewerkers ten aanzien van partners en inwoners.
- Meer integrale afweging bij bestuurlijke advisering.

Inspanningen Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is opgeschoven naar 1 juli 2022. Dat betekent dat, net als in 2021 ook in 2022, anders dan verwacht, gewerkt wordt aan de voorbereiding op de Omgevingswet. De verwachting is dat najaar 2021 er een implementatieplan beschikbaar komt. Hierin wordt op basis van de aanpak die geschetst wordt in het handboek en de uitgangspuntennotitie voorbereiding Omgevingsplan een vertaling gemaakt van wat er nodig is om in de periode na 1 januari 2022 de Omgevingswet verder door te voeren en te vertalen in beleid en werkwijze.

De verwachting is dat er voor een aantal zaken in ieder geval nog mensen en middelen ten behoeve van de voorbereiding nodig zullen zijn. Dit betreft incidentele kosten die we nu nog niet nader in kunnen schatten maar waarvan we weten dat deze gemaakt moeten worden voor een solide inbedding van de Omgevingswet en het uiteindelijk behalen van de voordelen die de Omgevingswet op moet gaan leveren. Namelijk sneller, makkelijker, meer maatwerk en meer in samenhang.

Naast de incidentele kosten gaan vanaf 2022 ook de structurele effecten gelden. Hiervoor wordt najaar 2021 een impactanalyse opgeleverd. Dan wordt ook duidelijker welke structurele kosten de inwerkingtreding van de Omgevingswet met zich mee zal brengen. De verwachting is dat in ieder geval er consequenties zijn voor de leges en voor advisering bij het omzetten van huidig beleid naar aangepast beleid onder de Omgevingswet.

- Omgevingswet (beleidsvernieuwing)

Wat gaan we daarvoor doen?

De inzet van kerninstrumenten voor het hele fysieke domein: omgevingsvisie, decentrale regels (zoals het omgevingsplan op gemeentelijk niveau), programma's, en omgevingsvergunning.

Wat leveren we op?

Ondersteuning bij het vertalen van het huidige beleid, de huidige bestemmingsplannen en de bruidsschat naar een samenhangend omgevingsplan in de periode 2022-2029.

- Omgevingswet (informatie en techniek)

Wat gaan we daarvoor doen?

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet bevat o.a. het nieuwe online loket dat de centrale plek is waar alle digitale informatie over de fysieke leefomgeving straks samenkomt. Hier kunnen initiatiefnemers,

overheden en belanghebbenden zien wat kan en mag in de fysieke leefomgeving. Ook onze eigen software is onderdeel van het stelsel en is inmiddels gekoppeld aan de testomgeving.

Wat leveren we op?

Ondersteuning bij de inrichting en optimalisatie van het Digitale Stelsel Omgevingswet.

- Omgevingswet (organisatie en werkwijze)

Wat gaan we daarvoor doen?

De wet vraagt van gemeenten een andere manier van denken en werken door de integrale benadering van de leefomgeving, meer bestuurlijke afwegingsruimte, meer nadruk op participatie en samenwerking en de benadering vanuit de initiatiefnemer.

Wat leveren we op?

Opleiding, scholing, coaching-on-the-job in het werken in de geest van de Omgevingswet. Zowel op juridisch vlak alsook in de combinatie met het samenlevingsgericht werken.

Financiële kaders

Hoe werken wij samen?	Bedragen × € 1.000	
	Oorspronkelijk begroot	Restant sept 2021
<i>Inspanningen</i>		
Doorontwikkeling proces Mijn Dorp 2030	28	27
Inzet buurtmannen/buurtvrouwen	20	0
Mijn Dorp 2030, stimuleringsfonds, ondersteuning kleine initiatieven	250	214
Mijn Dorp 2030, faciliteiten en communicatie	71	63
Mijn Dorp 2030, communicatie	20	7
Procesgeld ondersteuning via menselijke toolkit	113	101
Huiskamer Manderveen zelfstandig leven gezond bewegen 2017	553	202
Totaal Participatieprocessen	1.055	614

Kernagenda's

Inleiding op de kernagenda

Het MAT bestaat uit kernagenda's en kern overstijgende agenda's. Elke kern heeft een kernagenda opgesteld. Deze is tot stand gekomen door de kernavonden en de ontwikkelingen in Mijn Dorp 2030. In de kernagenda's zijn per kern de ambities en vraagstukken terug te vinden waar we als gemeente en inwoners gezamenlijk aan werken. De inhoud van deze kernagenda's is terug te vinden in de begrotingsapp: Kernagenda's Tubbergen

Actuele financiële ontwikkelingen

De financiële bijdrage van de gemeente aan plannen en projecten, is terug te vinden in de begrotingsapp onder kernagenda's als onderdeel van het MAT. Eventuele voorstellen die gaandeweg het jaar vanuit de kernagenda's ontstaan worden via een apart raadsbesluit aan de gemeenteraad voorgelegd.

Financiële kaders kernagenda's

De financiële bijdrage van de gemeente aan plannen en projecten, is eveneens terug te vinden in de begrotingsapp onder kernagenda's als onderdeel van het MAT. Eventuele voorstellen die gaandeweg het jaar vanuit de kernagenda's ontstaan worden via een apart raadsbesluit aan de gemeenteraad voorgelegd.

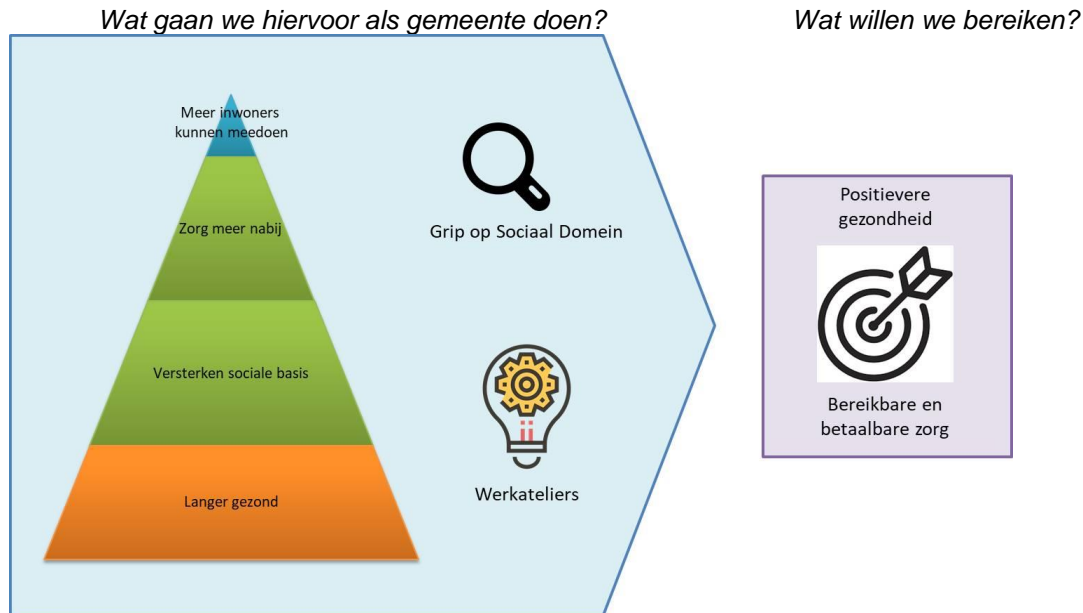
Kern overstijgende agenda

Inleiding op kern overstijgende agenda

In de volgende hoofdstukken ziet u de kern overstijgende agenda's. Elke kern overstijgende agenda kent kern overstijgende thema's. De kern overstijgende thema's zijn in 2019 ontstaan door de input uit de thematour, de bestaande overleggen met maatschappelijke organisaties en thema's die zijn besproken tijdens de kernavonden. In de kern overstijgende thema's wordt voor overstijgende beleidsthema's aangegeven wat er in 2021 op de agenda staat en welke bijdrage de gemeente in 2021 doet.

Samen redzaam, gezond meedoen

De komende periode 2019-2022 staat in het teken van de transformatie om de toenemende druk op het sociaal domein te verlichten. We willen onze samenleving, onze kernen en onze inwoners in hun kracht te zetten met als doel een positievere gezondheid. Tegelijkertijd willen we de ondersteuning en zorg kwalitatief goed, betaalbaar en bereikbaar houden. Om dit te realiseren werken we de komende periode aan de volgende zaken.

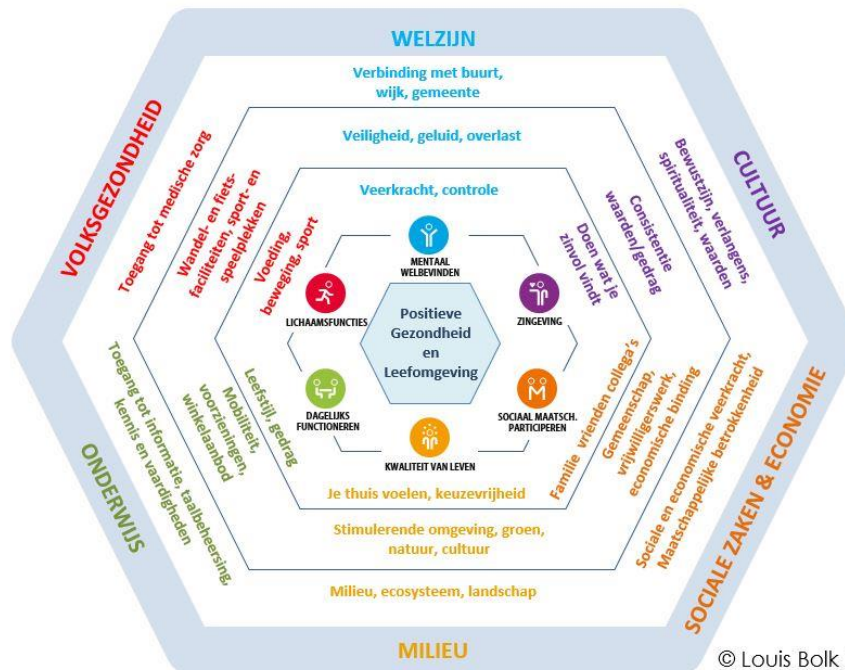

Wat willen we bereiken?

Onze insteek is de gedachte dat inwoners een goed gevoel van welbevinden hebben. Los van de maatschappelijke waarde die dat heeft, is het zo dat inwoners die zich goed voelen, minder snel een hulpvraag hebben en ondersteuning nodig hebben. Daarom is de onderliggende gedachte dat we als gemeente inzetten op positieve gezondheid.

Positieve Gezondheid[1] is de uitwerking in 6 dimensies van de bredere kijk op gezondheid. Met die bredere benadering draag je bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Én om zo veel mogelijk eigen regie te voeren. Dit is te vertalen naar de leefomgeving van inwoners en het faciliteren van positieve gezondheid. Dit doen we door passende algemene voorzieningen en ondersteuning te bieden, een goede leefomgeving in te richten en het leggen van verbindingen in de samenleving. Als gemeente zien wij ook vooral hier onze rol. Onderstaande figuur laat dat mooi zien.

Integraal model voor Positieve Gezondheid en Leefomgeving (voorbeeldinvulling)

De insteek van positieve gezondheid[2] sluit naadloos aan bij de zaken die we als gemeente nastreven namelijk:

- Mensen veel meer in contact te brengen met hun kracht in plaats van ze aan te spreken op hun zwakte,
- Persoonsgerichte zorg te bieden en echt aan te sluiten op persoonlijke behoeften,
- De regie bij de mensen zelf te laten en ze te helpen hun eigen beslissingen te nemen.

Daarnaast is het van belang de ondersteuning en zorg bereikbaar en betaalbaar te houden. We willen kwalitatieve goede ondersteuning en zorg bieden, vanuit de gedachte 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur voor die inwoners die het nodig hebben.

Wat gaan we hiervoor als gemeente doen?

In het plaatje hieronder is te zien hoe de ondersteuning en zorg rondom een inwoner, is opgebouwd uit een aantal lagen. Per laag wordt er gewerkt aan versterken van de positieve gezondheid van onze inwoners en het bereikbaar en betaalbaar houden van de ondersteuning en zorg.

Om de gestelde ambitie te bereiken is het ook essentieel om meer inzicht en overzicht te krijgen in de interventies en de resultaten en effecten hiervan. Op dit moment zijn een behoorlijk aantal interventies gestart. We kunnen aangeven wat we doen, echter de effecten van de interventies zijn nog niet altijd inzichtelijk. Besturing van het sociaal domein vraagt hier wel om. Het vraagt continu om te analyseren of we de juiste dingen doen. Leveren de interventies de gewenste resultaten op, vragen veranderingen in het sociaal domein om het bijsturen, versnellen of stoppen van bepaalde interventies? Hiervoor starten we het project *Grip op sociaal domein*.

Een ander belangrijk onderdeel is het actief sturen op houding en gedrag. De veranderopgave bestaat voornamelijk uit een veranderende houding en gedrag bij de professional (inclusief gemeente), de inwoner, de mantelzorger en de vrijwilliger. Dit vereist vanuit de onze kant uitleg en coaching op houding en gedrag en heldere communicatie met alle partijen over wat we van elkaar kunnen verwachten. Daarom starten we met *werkateliers* waarin professionals, inwoners en ambtenaren gezamenlijk na denken over de uitdagingen die er liggen. In de ateliers worden manieren bedacht om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Daarbij wordt ook kritisch gekeken naar hoe zaken nu gaan, hoe we bij kunnen sturen en hoe eenieder daaraan kan bijdragen.

Meetbaarheid

De gekozen aanpak binnen het uitvoeringsplan sociaal domein, waarbij concrete oplossingen moeten leiden tot een vermindering van de kosten is verbonden aan een aantal uitgangspunten zoals genoemd in de begroting 2019. Deze uitgangspunten zijn een gelijkblijvend cliëntenbestand, gelijkblijvende problematiek, gelijkblijvend beleid en de "kostprijs" 2019. Veranderingen hierbinnen hebben invloed op het te bereiken resultaat. Voor meerdere thema's binnen de interventieaanpak is samenwerking en draagvlak nodig met en van externe partijen. Zonder medewerking hebben niet alle interventies evenveel kans van slagen.

[1] Machteld Huber, Institute for positive health, <https://iph.nl/positieve-gezondheid/>
 [2] <https://iph.nl/positieve-gezondheid/wat-brengt-het/>

Langer gezond

Wat willen we bereiken?

- Meer of gelijk aantal inwoners ervaren een goede gezondheid
- Meer of gelijk aantal inwoners bewegen voldoende
- Meer kinderen van ouders met een lage opleiding zijn lid van een sportvereniging
- Meer kinderen zijn meestal weerbaar
- Minder jongeren onder 18 hebben alcohol gedronken de laatste 4 weken

(NB. De staat van de bevolking van de gemeente Tubbergen is nu al nagenoeg optimaal wanneer dat wordt vergeleken met andere Twentse gemeenten. Het gaat nu vooral om het behouden van de goede staat.)

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Trends en ontwikkelingen

Corona heeft impact op de samenleving, maar hoe groot en welke impact het heeft voor onze inwoners op de (middel)lange termijn, is op dit moment nog niet duidelijk en bovendien ook niet te overzien. Uit de eerste cijfers, o.a. de gezondheidsmonitor Jeugd, blijkt dat de geestelijke gezondheid stijgt, zoals eenzaamheid en depressies. Ook het alcoholgebruik onder jongeren is gestegen. Dit vraagt om preventie, sterke basisvoorzieningen met ontmoetingsplekken en vroegsignalering, zodat wanneer het leven weer enigszins teruggaat naar het 'oude', inwoners laagdrempelig ondersteuning vinden waar nodig zodat zij weer kunnen participeren.

Binnen actielijn 'Langer gezond' wordt, binnen de mogelijkheden die corona toelaat, volop ingezet op preventie. In 2021 is juist extra ingezet op preventie door o.a. het preventieakkoord. Ook is gestart met het project alcohol en drugs. Corona zorgt wel voor vertraging, een andere manier van werken of nog niet kunnen starten van projecten. Bij actielijn 'Langer Gezond' stagneert de doorontwikkeling samenwerking met het onderwijs. Dit omdat het onderwijs zich richt op de hoofdtaken van het onderwijs. Dit zijn wel inspanningen waarmee we een financieel effect beogen op de Jeugd en Wmo-maatwerkvoorzieningen. Door vertraging van deze inspanningen zal dit effect mogelijk later behaald worden.

Tot slot worden we geconfronteerd met een krapte op de arbeidsmarkt waardoor een tekort aan kwalitatieve projectleiders kan ontstaan. Dit maakt mogelijke her-prioritering van projecten (op alle actielijnen) noodzakelijk.

Conclusie

Vanwege corona en de krapte op de arbeidsmarkt is de noodzaak tot strategische prioritering versterkt. Hierdoor zijn alle werkzaamheden binnen het sociaal domein heroverwogen op maatschappelijke,

financiële en politieke impact. Dit heeft geleid tot een bijsturing op actielijn 1. Er is gekozen om het project inclusie en diversiteit aan te passen. De focus ligt op hetgeen we al hebben en dat beter te communiceren en laaghangend fruit in samenwerking met de gehandicaptenplatform en de seniorenraad op te pakken.

- Cultuurvisie

Wat gaan we daarvoor voor doen?

Wij dragen bij aan een actuele visie op cultuur.

1. Wij stellen een cultuurvisie of -akkoord op. Wij willen samen met onze cultuurpartners werken aan breed gedragen visie (of akkoord) over hoe wij gezamenlijk invulling geven aan dit thema. Wij willen partijen met elkaar verbinden (=samenwerking), wij willen meer inwoners de kans geven om kennis te maken met cultuur (=gezondheid) en wij willen gezamenlijk op zoek gaan naar onze (meerjarige) cultuurdoelstellingen (=perspectief). Van daaruit verwachten wij ook de link te kunnen leggen naar onze toeristische en cultuurhistorische profilering.
2. De resultaten uit de visie op het akkoord kunnen effect hebben op de nieuw te sluiten prestatieafspraken met cultuurorganisaties.

Wat leveren we op?

Opstellen van een cultuurakkoord waarbij cultuur als middel voor het beïnvloeden van de (positieve) gezondheid een onderdeel is.

- Geschikt instrument kansrijke start

Wat gaan we daarvoor doen?

Een gezonde en kansrijke start in de eerste 1.000 dagen van het kind. We onderzoeken in hoeverre "Kansrijke Start" een instrument voor onze gemeente is.

Wat leveren we op?

De vorming van een lokale coalitie Kansrijke Start is gestart. De eerste stap is een verkenning bij de partners naar hun bevindingen, wat gaat goed en wat kan beter. Deze opbrengst bepaalt de vervolgstappen in het project.

- Inclusie en diversiteit (inclusief fysieke toegankelijkheid en bruikbaarheid van het maatschappelijk vastgoed)

Wat gaan we daarvoor doen?

Een bijdrage leveren aan het worden van een inclusievere gemeente waarin niemand belemmeringen ervaart om mee te doen in het sociaal, maatschappelijke en economische leven.

Wat leveren we op?

- We steken vooral communicatief in op wat we al hebben. Inclusie is opgenomen in de communicatiekalender en daarmee wordt bij alle thema's en onderwerpen waarover we communiceren de link gelegd met inclusie waar dit van toepassing is.
- Samen met het gehandicaptenplatform laaghangend fruit benutten waaronder het schouwen van openbare gebouwen. Het gehandicaptenplatform schouwt de openbare gebouwen.
- We doen mee aan het project MKB Toegankelijke Routes waarin ondernemers in Tubbergen de

mogelijkheid krijgen om hun winkel te schouwen op toegankelijkheid.

- Inclusief sporten staat op de agenda bij het sportakkoord en wordt via het sportakkoord door het kernteam verder vormgegeven.

- Positioneren en concretiseren positieve gezondheid

Wat gaan we daarvoor doen?

Positieve gezondheid is de rode draad in het uitvoeringsplan sociaal domein. Wij willen het uitvoeringsplan door ontwikkelen door het concretiseren van het begrip positieve gezondheid. Zowel intern als extern moet duidelijk worden wat positieve gezondheid is en welke bijdrage men daaraan kan leveren.

Wat leveren we op?

- Positieve gezondheid is opgenomen in alle gestarte projecten en wordt opgenomen in nog eventueel te starten projecten.
- Positieve gezondheid wordt opgenomen in de communicatie kalender.
- Er wordt een monitoringssysteem ontwikkeld.

- Preventie voor alcohol en drugs

Wat gaan we daarvoor doen?

Komen tot- en opstellen van een 10-jaren beleidsvisie ten aanzien van preventie en handhaving op de thema's alcohol en drugs.

Wat leveren we op?

We stellen een integrale aanpak vast in afstemming met het handhavingsbeleid. Dit doen wij door middel van het evaluatierapport uit 2021. Dit geeft inzichten in waar we nu staan en welke trends en ontwikkelen we zien. Samen met inwoners en partners starten we een participatief proces om te komen tot een integraal alcoholmatiging- en drugsbeleid. Hoe het participatieproces vorm krijgt is afhankelijk van wel of geen deelname aan het IJslandsmodel.

- Preventieakkoord

Wat gaan we daarvoor doen?

Het creëren van een door de samenleving gedragen lokaal preventieakkoord waarbij de focus komt te liggen op het voorkomen dan wel verminderen van:

1. Overgewicht
2. (Problematisch) alcohol- en of drugsgebruik
3. Roken

Wat leveren we op?

- Uitvoering geven aan het preventieakkoord door 10 partners, waarvan de gemeente 1 van de partners is.
- We geven uitvoering aan jongeren op gezond gewicht (JOGG) dat mogelijk onderdeel wordt van het preventieakkoord.
- De samenwerkingspartners bij het sport en preventieakkoord zoeken elkaar op om de relaties tussen beide akkoorden weer te geven en elkaar te versterken.

- Samenwerking met het onderwijs verstevigen

Wat gaan we daarvoor doen?

Betere samenwerking met het onderwijs en verbeteren doorgaande ontwikkellijn.

Wat leveren we op?

De verdere uitwerking van de ambitie samenwerking met het onderwijs zal zich richten op de verdere invulling van het Nationaal Programma Onderwijs. Samen met het onderwijs komen we tot een programma waarvoor we de middelen vanuit het Rijk willen gaan inzetten. Dit doen we vanuit een constructief overleg met het onderwijs.

- Sport als middel

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Sport als middel laten dienen om maatschappelijke doelen te bereiken - vitale sportverenigingen.
2. Verbinding leggen tussen sport en andere doelgroepen en onderwijs.
3. Samenwerking tussen verenigingen onderling bevorderen.

Wat leveren we op?

Middels de inzet van het geformeerde kernteam uitvoering gegeven aan het lokaal sportakkoord. Het kernteam bestaat uit een afvaardiging van, onder andere, binnensport, buitensport en onderwijs. Sport als doel en sport als middel is hierbij een onderdeel.

Versterken sociale basis

Wat willen we bereiken?

We hebben het aantal inwoners met een hulp- of ondersteuningsvraag in beeld welke worden verwezen naar een niet professionele algemene voorziening in plaats van een professionele algemene voorziening, dan wel maatwerkvoorzieningen.

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Trends en ontwikkelingen

Corona heeft impact op de samenleving, maar hoe groot en welke impact het heeft voor onze inwoners op de (middel)lange termijn, is op dit moment nog niet duidelijk en bovendien ook niet te overzien. Uit de eerste cijfers, o.a. de gezondheidsmonitor Jeugd, blijkt dat de geestelijke gezondheid stijgt, zoals eenzaamheid en depressies. Dit vraagt om preventie, sterke basisvoorzieningen met ontmoetingsplekken en vroegsignalering, zodat wanneer het leven weer enigszins teruggaat naar het 'oude', inwoners laagdrempelig ondersteuning vinden waar nodig zodat zij weer kunnen participeren.

Binnen actielijn 'Versterken sociale basis' wordt, binnen de mogelijkheden die corona toelaat, ingezet op het versterken van de sociale basis (algemene voorzieningen). Corona zorgt wel voor vertraging of een andere manier van werken die minder effectief is. Dit geldt o.a. voor het project algemene voorzieningen en dagbesteding per kern. Dit zijn inspanningen waarmee we een financieel effect beogen op de Jeugd en Wmo-maatwerkvoorzieningen. Door vertraging van deze inspanningen zal dit effect mogelijk later behaald worden.

Tot slot worden we geconfronteerd met een krapte op de arbeidsmarkt waardoor een tekort aan kwalitatieve projectleiders kan ontstaan. Dit maakt mogelijke herprioritering van projecten (op alle actielijnen) noodzakelijk.

Conclusie

Vanwege corona en de krapte op de arbeidsmarkt is de noodzaak tot strategische prioritering versterkt. Dit heeft niet geleid tot een bijsturing van de actielijn 'Versterken sociale basis'.

Samenvoeging van ambities

De volgende projecten zijn samengevoegd en worden als gevolg daarvan niet meer apart opgenomen in de ambitie:

- Dagbesteding per kern (samengevoegd met Algemene voorzieningen)
- Sociale hypotheek (samengevoegd met stimuleringsfonds/ leefbaarheidsfonds)

- Leefbaarheidsfonds (inclusief sociale hypotheek)

Wat gaan we daarvoor doen?

Niet professionele algemene voorzieningen stimuleren een bijdrage te leveren aan het bereiken van sociaal maatschappelijke effecten.

Wat leveren we op?

De verkenning naar de mogelijkheden voor één fonds wordt verder uitgewerkt, waarin het stimuleringsfonds en de sociale hypotheek worden ondergebracht in een leefbaarheidsfonds.

- Ondersteuning van vrijwilligers en verenigingen

Wat gaan we daarvoor doen?

Een vrijwilligers en verenigingsondersteuning die aansluit bij de behoefte van de verenigingen en inwonersinitiatieven.

Wat leveren we op?

- Ophalen van de behoefte via Mijn Dorp 2030, het sport- en cultuurakkoord.
- Een evaluatie van de effecten van de inzet van de sportconsulent.
- Een notitie met daarin de uitkomsten van de evaluatie sportconsulent, wat is de behoefte aan vrijwilligers en verenigingsondersteuning en op welke wijze kunnen we dit organiseren.
- Implementatie van de vrijwilligers en verenigingsondersteuning (afhankelijk van de uitkomsten uit de notitie).

- Onderzoek algemene voorzieningen

Wat gaan we daarvoor doen?

De mogelijkheden onderzoeken naar meer algemene voorzieningen die maken dat inwoners minder gebruik hoeven te maken van maatwerkvoorzieningen.

Wat leveren we op?

- We zetten ons samen met de kernen in voor de doorontwikkeling van algemene voorzieningen. We sluiten aan bij de initiatieven uit de dorpen. Dit betreft Vitaal Fleringen en zorgcoöperatie

- Geesteren.
- De doorontwikkeling Dorpshuiskamer Vasse is voltooid en bekijken wij de voortgang.

Zorg meer nabij

Wat willen we bereiken?

- De cliënttevredenheid Jeugd is toegenomen (CEO)
- De cliënttevredenheid Wmo is toegenomen (CEO)
- De bekendheid van cliëntondersteuning is toegenomen (CEO)
- % aantal afgegeven maatwerkvoorzieningen t.o.v. aantal inwoners verminderd (wordt reeds gemonitord)
- Het % indicaties afgegeven door een huisarts i.r.t. het totaal aantal jeugdindicaties is lager dan 2019
- Het aantal verwijzingen door huisartsen naar JGGZ is afgenomen ten opzichte van 2019

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Trends en ontwikkelingen

Corona heeft impact op de samenleving, maar hoe groot en welke impact het heeft voor onze inwoners op de (middel)lange termijn, is op dit moment nog niet duidelijk en bovendien ook niet te overzien. Thema's als eenzaamheid, financiële problemen (van o.a. ondernemers) en overbelasting van gezinssituaties zorgen naar verwachting voor een toename van hulpvragen. Wat betreft huiselijk geweld en kindermishandeling zien we tot nu toe nog niet direct een stijging. Wel blijkt uit het GGD-onderzoek naar de effecten van corona op de jeugd dat jongeren niet meer ingrijpende zaken meemaken, maar er wel meer last van hebben.

Binnen actielijn 'Zorg meer nabij' zijn meerdere projecten zoals één toegang, armoedepreventie, integrale schuldenaanpak, kindermishandeling en huiselijk geweld, vroegsignalering personen verward gedrag, gericht op het voorkomen en vroeg signaleren van mentale en financiële gezondheidsklachten. Corona zorgt wel voor vertraging of een andere manier van werken die minder effectief is. Dit geldt o.a. voor het project pedagogische gezinsbegeleiding JGZ en één toegang. Dit zijn inspanningen waarmee we een financieel effect beogen op de Jeugd en Wmo-maatwerkvoorzieningen. Door vertraging van deze inspanningen zal dit effect mogelijk later behaald worden.

Tot slot worden we geconfronteerd met een krapte op de arbeidsmarkt waardoor een tekort aan kwalitatieve projectleiders kan ontstaan. Dit maakt mogelijke herprioritering van projecten (op alle actielijnen) noodzakelijk.

Conclusie

Vanwege corona en de krapte op de arbeidsmarkt is de noodzaak tot strategische prioritering versterkt. Hierdoor zijn alle werkzaamheden binnen het sociaal domein heroverwogen op maatschappelijke, financiële en politieke impact. Dit heeft geleid tot een bijsturing op actielijn 3 'Zorg meer nabij', betreffende project huiselijk geweld en kindermishandeling. De klemtoon van het lokale project ligt op

hoe medewerkers van Noaberkracht een bijdrage kunnen leveren aan het voorkomen, stoppen en terugdringen van geweld. Regionaal zijn we betrokken bij het regionale plan door deelname aan de werkgroepen.

Van ambitie naar regulier

De volgende projecten zijn ingebed in het reguliere werk en worden als gevolg daarvan niet meer opgenomen in de ambities:

- Pilot Praktijkondersteuner huisartsen jeugd (GGZ)
- Integrale schuldenaanpak
- Algemene wasvoorziening

- Aanpak tegen huiselijk geweld en kindermishandeling

Wat gaan we daarvoor doen?

We stimuleren en professionaliseren de vroegtijdige aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in samenwerking met ketenpartners.

Wat leveren we op?

- Interne bewustwording ten aanzien van het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling is vergroot, waarbij medewerkers weten bij wie ze bij 'niet pluis' vermoedens moeten melden.
- Op regionaal niveau zijn we, met ketenpartners, actief betrokken in de werkgroepen bij het plan 'Geweld hoort nergens thuis' met als doel bewustwording en adequate handeling bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling bij gemeentes, partners en inwoners.

- Armoedepreventie

Wat gaan we daarvoor doen?

We investeren in preventie en vroegsignalering van armoede en de bestrijding daarvan en kijken daarbij naar specifieke doelgroepen als gezinnen met kinderen, inburgeraars en statushouders, zelfstandig ondernemers en de inzet van de ervencoach voor agrariërs. We ontwikkelen een integraal armoedebeleid. Dit doen wij samen met inwoners, ervaringsdeskundigen, partners en de raad die aan de voorkant kaders meegeven waaraan het nieuwe beleid moet voldoen.

Wat leveren we op?

Op basis van het evaluatierapport uit 2021 en een participatief proces samen met inwoners, partners en raad, komen wij tot een integraal beleidsplan armoede.

- Eén toegang sociaal domein

Wat gaan we daarvoor doen?

De samenhang en samenwerking tussen professionele algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen wordt geïntensiveerd door de realisatie van één toegang (Schakel).

Wat leveren we op?

Doorontwikkeling van één toegang (Schakel) waaronder:

- Monitoring en zo nodig bijstelling van inzet van sociaal werk (waaronder sociaal werk mantelzorg), de producten en pilots in één toegang in relatie tot de behoefte van de inwoner.
- Tevredenheid van de inwoners over één toegang.
- Bevorderen van de samenwerking enerzijds tussen frontoffice en backoffice één toegang en anderzijds tussen één toegang en aanpalende partners zoals de bibliotheek, politie, JGZ etc.

- Integratieproces statushouders Veranderopgave Inburgering naar aanleiding van de nieuwe wet die ingaat per 01-01-2022 (inclusief noaberoffensief)

Wat gaan we daarvoor doen?

De nieuwe wet inburgering brengt veel veranderingen en nieuwe taken met zich mee. Gevolg van de nieuwe wet is dat meer taken onder regie van de gemeente komen te vallen. Dit geeft de mogelijkheid om een meer integrale aanpak te ontwikkelen.

Wat leveren we op?

- We leveren einde eerste kwartaal een consequentie overzicht inclusief financiële paragraaf op de nieuwe wet inburgering.
- Een integraal beleidsplan na de invoering, afhankelijk van de wet en de landelijk politieke besluitvorming.

- Pedagogische Gezinsbegeleiding JGZ

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering geven aan het product Pedagogische Gezinsbegeleiding (PGJ) en Begeleide Omgangsregeling (BOR). Op basis van evaluaties worden de effecten gemonitord.

Wat leveren we op?

Kwalitatieve evaluatie van de effecten van de inzet van PGJ en BOR.

- Vroegsignalering van personen met verward gedrag.

Wat gaan we daarvoor doen?

Implementatie van het plan van aanpak Wijk GGD ten behoeve van vroegsignalering van personen met verward gedrag.

Wat leveren we op?

- De pilot Wijk GGD is voortgezet tot einde 2022.
- Op basis van de evaluatie eind 2022 wordt bepaald of er een voorstel voor eventuele borging van de Wijk GGD komt.

- Zelfvoorzienend systeem vervoer MaaS

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken aan een zelfvoorzienend systeem voor het plannen, boeken, betalen en het reizen van onze cliënten en uiteindelijk voor al onze inwoners (MaaS project).

Wat leveren we op?

Het vervoersaanbod is ontsloten via één loket, telefonisch of digitaal met een app. In 2022 zetten we in op:

- Het toevoegen van meer mobiliteitsdiensten waaronder deelmobiliteit.
- Meer gebruik van de app door de Wmo doelgroep en de reguliere reiziger.
- Het blijven monitoren en bijsturen daar waar nodig.

Meer inwoners kunnen meedoen

Wat willen we bereiken?

- Er is voor elke inwoner een passende voorziening en/of regeling beschikbaar, waardoor zij zo optimaal mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving.
- Het % Tubbergse inwoners (18+) welke een (zeer) goede gezondheid ervaren blijft gelijk of neemt toe.

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Trends en ontwikkelingen

Steeds meer inwoners maken gebruik van een maatwerkvoorziening of regeling. Hierdoor lopen zorgkosten verder op, terwijl er niet meer middelen beschikbaar zijn. We willen dat de juiste zorg, op de juiste plek komt. Het is belangrijk dat we hier aandacht voor houden en kritisch naar kijken. De impact van corona op de inzet van maatwerkvoorzieningen is erg moeilijk in te schatten. Landelijk wordt een toename van vraag naar maatwerkvoorzieningen verwacht en daarmee samenhangend verder oplopende wachtlijsten. De mogelijkheid voor maatwerk zal altijd bestaan, de uitdaging ligt echter hoe het preventieve aanbod kan worden versterkt de stijgende vraag naar maatwerkvoorzieningen te voorkomen. Waarbij inwoners het (tijdelijk) niet kunnen, zal altijd de mogelijkheid bestaan van maatwerk.

Tot slot worden we geconfronteerd met een krapte op de arbeidsmarkt waardoor een tekort aan kwalitatieve projectleiders kan ontstaan. Dit maakt mogelijke herprioritering van projecten (op alle actielijnen) noodzakelijk.

Conclusie

Vanwege corona en de krapte op de arbeidsmarkt is de noodzaak tot strategische prioritering versterkt. Hierdoor zijn alle werkzaamheden binnen het sociaal domein heroverwogen op maatschappelijke, financiële en politieke impact. Dit heeft geleid tot een bijsturing op actielijn 4. Er is gekozen om het project interne verwijzingen uit te stellen. De analyse vindt Q4 2021/Q1 2022 plaats. Tevens geldt voor het project zorglandschap 2.0 en pilot wijkverpleging verbinding sociaal domein dat geen lokale projectleider is aangesteld, maar meer een beroep wordt gedaan op de regio.

Van ambitie naar regulier

De volgende projecten zijn ingebed in het reguliere werk en als gevolg daarvan niet meer opgenomen in de ambities:

- Bewaken en signaleren van ontwikkelingen binnen de integrale samenwerkingsagenda
- Aanpak voortijdig schoolverlatende jongeren (Twentse Belofte)
- Maatregelen leerlingenvervoer

- Coördinator externe verwijzingen

Wat gaan we daarvoor doen?

Door het aanstellen van een coördinator externe verwijzingen beter passende maatwerkvoorzieningen voor onze inwoners realiseren.

- Afstemming over de best passende maatwerkvoorziening geïndiceerd via externe verwijzers.
- Toetsing van indicaties voor complexere en/of duurdere maatwerkvoorziening.

Wat leveren we op?

- Monitoring van de effecten van de inzet van de coördinator
- Evaluatie van de inzet van de coördinator

- Decentralisatie beschermd wonen per 2022

Wat gaan we daarvoor doen?

In aanloop naar 2022 onderzoeken wij of en welke vormen van beschermd wonen we kunnen realiseren, zodat inwoners zo dichtbij mogelijk passende ondersteuning kunnen ontvangen.

Wat leveren we op?

Een uitwerking van de aanpak in regionaal verband en een vertaling naar de lokale situatie.

- Project interne verwijzingen

Wat gaan we daarvoor doen?

Betere passende maatwerkvoorzieningen voor onze inwoners

Wat leveren we op?

Analyse van het proces interne verwijzingen.

- Transformatie uitvoering Participatiewet

Wat gaan we daarvoor doen?

Transformatie arbeidsmarktparticipatie.

Wat leveren we op?

Het opleveren van een advies voor de doorontwikkeling binnen de Participatiewet met daarbinnen:

- Heldere visie op wat we willen bereiken op het gebied van participatie
- Een advies over de toekomstige uitvoering van de sociale werkvoorziening en de verbinding daarin met de Participatiewet.
- Een advies over de positie hiervan binnen de gemeente en de taken die hierbij horen.
- Een advies over de dienstverlening, de samenwerking daarin binnen Noaberkracht en de samenwerkingspartners.
- Een beschrijving van de verschillende uitvoeringsscenario's, de consequenties hiervan en een advies voor een toekomstig uitvoeringsmodel.

- Zorglandschap 2.0 (inclusief monitoring zorgtoeleiding Twents ondersteuningsmodel)

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij hanteren het Twents model. Dit betekent dat voor een inwoner met een ondersteuningsbehoefte, eerst wordt gekeken wat diegene zelf, of met behulp van de omgeving, kan.

Wat leveren we op?

Monitoring en evaluatie van de uitvoering van het Twents Ondersteuningsmodel.

Samen redzaam, gezond meedoen - financieel

Samen redzaam, gezond meedoen	Bedragen × € 1.000	
<i>Inspanningen</i>	Oorspronkelijk begroot	Restant september 2021
Belang en behoud van cultureel erfgoed	11	10
Uitvoeringsplan sociaal domein*	509	368
Samenwerking in zorg en welzijn	10	0
Pilot Wijk GGD	193	94
Pilot Praktijkondersteuner huisartsen	105	107
Totaal Samen redzaam, gezond meedoen	827	579

Zoals gemeld in het financieel hoofdstuk wordt aanvullend incidenteel €140.000 toegevoegd aan het uitvoeringsplan sociaal domein om de maatregelen en projecten uit ook in het jaar 2022 te kunnen uitvoeren. Dekking van dit aanvullende bedrag kan worden gevonden in de extra middelen voor jeugdzorg die we in het jaar 2021 hebben ontvangen en hebben verantwoord in het 2e programmajournaal 2021. Bij de resultaatbestemming als onderdeel van de jaarverantwoording 2021 komen we hierop terug.

(Financiële) Stand van zaken uitvoeringsplan sociaal domein

Het uitvoeringsplan sociaal domein bevat de aanpak om te interveniëren op het gebied van het sociaal domein. Daarmee wordt een nieuwe fase in de transitie en transformatie van het sociaal domein gemarkeerd. Dit is nodig om ook op korte en (middel)lange termijn een betaalbaar en bereikbaar stelsel van zorg, hulp en ondersteuning te kunnen waarborgen voor de inwoners van de gemeente Tubbergen. In de begroting 2019 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld om uitvoering te kunnen geven aan dit plan, daarnaast zijn meerjarige besparingsopgave ingeboekt die dit uitvoeringsplan in totaliteit moet opleveren. Inmiddels zijn verschillende inspanningen uit het uitvoeringsplan opgestart en zijn ook de eerste (maatschappelijke en financiële) effecten bekend. Waar middels deze inspanningen een besparing is gerealiseerd binnen het sociaal domein, zijn deze bespaarde bedragen in mindering

gebracht op de taakstelling. Dit geeft voor de gemeente Tubbergen tot op heden het volgende beeld:

(bedragen x €1.000)	2019	2020	2021	2022
Beoogde besparing begroting 2019	94	375	520	545
Behaalde besparing 2019 (PJ2)	-94	-94	-94	-94
Resterende beoogde besparing 2020	0	281	426	451
Behaalde besparing 2020 (PJ1)	0	-235	-90	-90
Resterende beoogde besparing 2020	0	46	336	360
Behaalde besparing jaarstukken 2020	0	-46	0	0
Resterende beoogde besparing 2021	0	0	336	360
Behaalde besparing 2021 (PJ1)	0	0	-200	-175
Resterende beoogde besparing 2021	0	0	136	185

Werk aan de winkel

Inleiding

Ondernemen en bedrijvigheid is in Tubbergen een belangrijk thema. Wij willen een aantrekkelijke gemeente zijn waarin het goed wonen, werken, leven en recreëren is. Het is van groot belang dat het Tubbergse bedrijfsleven (Agro en food, MKB, detailhandel en vrijetijdseconomie) sterk blijft. Ondernemers zorgen voor banen en investeringen, maar vervullen ook op maatschappelijk vlak een zeer belangrijke rol in onze samenleving. Denk daarbij aan verschillende sponsorrelaties met ons rijke verenigingsleven en bij evenementen. Ondernemers zijn de motor van onze samenleving. Een goed ondernemersklimaat, waarbij de dienstverlening aan en bereikbaarheid van ondernemers goed is, helpt het bedrijfsleven om ook in de toekomst goed te kunnen functioneren. Ondernemers zijn dus van wezenlijk belang voor onze samenleving. Wij zetten ons er dan ook voor in dat het Tubbergse bedrijfsleven sterk blijft en versterkt wordt.

Een partnerschap tussen ondernemers en gemeente zorgt voor een betere dienstverlening. Je bent dan immers tijdig van elkaars plannen, ideeën en suggesties op de hoogte, zodat hier zo goed mogelijk rekening kan worden gehouden. Als gemeente staan wij open voor andere vormen van samenwerking met onze ondernemers en hebben oog voor hun behoeften. Ook de regionale en (inter)nationale samenwerking hoort daarbij. Kortom, het creëren van sterke lokale, landelijke en internationale verbindingen.

Binnen deze ambitie zien wij de volgende thema's:

- Leren
- Ondernemen
- Vrijetijdseconomie

Leren

Wat willen we bereiken?

- Vergroting van de bewustwording bij jongeren waar hun talenten liggen, ze behouden voor de regio, arbeidsparticipatie te bevorderen. Tegelijkertijd het faciliteren van het bedrijfsleven om met kennis van jong talent vanuit zowel middelbaar onderwijs als hoger onderwijs (van mbo tot universitair) te groeien en te innoveren.
- Verbinden van ondernemers, onderwijs en overheid.

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Trends en ontwikkelingen

2022 zal in het teken staan van het operationaliseren van de Twenteboard. Op bestuurlijk niveau zijn hierover afspraken gemaakt, op ambtelijk niveau zal dit in 2022 zijn uitwerking krijgen.

Strategische thema's als talent(behoud) en arbeidsmarkt zullen meer in gezamenlijkheid worden

opgepakt.

We continueren in 2022 de verbinding van onze lokale ondernemers met het onderwijs.

Conclusie

De basisinspanningen die we verrichten zijn op hoofdlijnen actueel en dragen bij aan de doelen. We volgen in 2022 op hoofdlijnen de geprogrammeerde koers.

- Faciliteren van techniekdagen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Organiseren van techniekdagen samen met onze partners en stakeholders.

Wat leveren we op?

We faciliteren de organisatie van de techniekdagen.

- Verbinden van Ondernemers, Onderwijs, Onderzoek en Overheid

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitbouwen van de samenwerking met onderwijs binnen (Saxion, ROC en Zone college) en buiten (Windesheim) de regio.

Wat leveren we op?

- Samen met agrarische ondernemers, LTO en onderwijsinstellingen worden innovaties aangejaagd.
- Er worden meer studenten ingezet voor onderzoeksvraagstukken.
- Samenwerking en partnership tussen onderwijs, overheid en ondernemers. De gemeentelijke kennis- en innovatiemakelaar faciliteert dit proces.

Ondernemen

Wat willen we bereiken?

- Tubbergen heeft een goed ondernemersklimaat waarbij ondernemers en gemeente als partners opereren.
- Compacte toekomstbestendige winkelleefgebieden (centra) in de drie verzorgingskernen (Albergen, Geesteren en Tubbergen) waar de eerste levensbehoeften verkrijgbaar zijn.
- Een goed vestigingsklimaat voor start ups/nieuwe bedrijven en bestaande bedrijven.
- Gemeente als regievoerder op ontwikkeling van bedrijventerreinen (grondbeleid) in alle kernen op basis van concrete behoefte.

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Trends en ontwikkelingen

In het derde kwartaal van 2021 is gebleken dat het overgrote deel van onze lokale ondernemers, ondanks de zware coronaperiode, zich goed staande hebben gehouden, al dan niet met behulp van

diverse financiële (rijks)regelingen. Hierdoor was het niet noodzakelijk een lokaal economisch herstelplan op te stellen. We bewaken in 2022 de ontwikkelingen en anticiperen daar waar nodig.

Verder zijn er geen trends en ontwikkelingen die bijsturing van de actielijn "Sterker Ondernemersklimaat" op lokaal niveau noodzakelijk maken.

Conclusie

De basisinspanningen die we verrichten zijn op hoofdlijnen actueel en dragen bij aan de doelen. We volgen in 2022 op hoofdlijnen de geprogrammeerde koers.

- Ondernemers en gemeente zetten zich gezamenlijk in voor een goed ondernemersklimaat door verbinding en contacten met ondernemers

Wat gaan we daarvoor doen?

Ondernemers en gemeenten bespreken regelmatig de visie op ondernemen en ondernemerschap.

Wat leveren we op?

Twee keer per jaar een gezamenlijk overleg om de koers te bespreken en acties uit te voeren.

- Verbeteren vestigingsklimaat bedrijven en centrumontwikkelingen

Wat gaan we daarvoor doen?

- Scheppen van aantrekkelijke randvoorwaarden (spelregels en bouwstenen) voor aantrekken nieuwe (centrum)ondernemers door het toestaan van experimenteerruimte en een aantal pilotprojecten.
- Mogelijkheden onderzoeken om, ten behoeve van het creëren van compacte (koop)centra, als gemeente actief te opereren in de vastgoedmarkt. Gemeentelijke herverkaveling.
- De rol van de gemeente bij het grondbeleid bedrijventerreinen, samen met de partners, opnieuw onder de loep nemen en indien gewenst de huidige aanpak wijzigen. Als gemeente regie nemen en een actieve rol innemen ten aanzien van grondbeleid om bedrijven te kunnen behouden in de kernen van de gemeente. Grondrisico, eventueel gedeeld met ondernemers, mag. Concrete behoefte regelmatig in kaart brengen. (Bijv. behoefteonderzoek onder start ups, uitbreiders en ZZP'ers).
- Onderzoeken op welke wijze de gemeente en ondernemers het vestigingsklimaat voor startups en bestaande bedrijven kunnen verbeteren. De gemeente zet in op een maximale benutting van de beleidsruimte en wet- regelgeving.

Wat leveren we op?

- Uitvoering gegeven aan stimuleringsregeling detailhandel vouchers.
- Proactieve houding bij uitbreiding bedrijventerreinen bij concrete behoefte.
- Eventueel vervolg gegeven aan idee 'startershuis' op bedrijventerrein.

- Verdere doorontwikkeling van het bedrijvenconsulentschap en dienstverlening

Wat gaan we daarvoor doen?

- Samenwerking en relatiebeheer tussen ondernemersverenigingen, de ondernemers en de gemeente verbeteren waarbij de gemeente de rol van aanjager op zich neemt om deze behoefte

verder te verkennen en vorm te geven.

Wat leveren we op?

Faciliteren en stimuleren van ondernemersinitiatieven.

Vrijtijdseconomie

Wat willen we bereiken?

- Een vitale en toekomstbestendige vrijetijdssector.
- Kwalitatief goed toeristisch voorzieningenniveau.
- Strategische samenwerking op regionaal niveau (Twente).
- Het bevorderen van cultuurparticipatie onder jongeren.
- Het versterken van de culturele netwerkvorming.
- Het stimuleren van culturele deskundigheidsbevordering

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Trends en ontwikkelingen

De vier Noordoost-Twentse gemeenten willen de samenwerking op het gebied van toerisme en recreatie de komende jaren blijven intensiveren en versterken.

In 2022 gaan we aan de slag met een gezamenlijke agenda gericht op toerisme en recreatie. Deze agenda kan ten gevolge hebben dat er besluiten genomen moeten worden over gezamenlijke (project)investeringen en daarmee nieuw aan te wenden financiële middelen.

Verder zijn er geen trends en ontwikkelingen die bijsturing van de actielijn " Vitalere vrijetijdseconomie' op lokaal niveau noodzakelijk maken.

Conclusie

De basisinspanningen die we verrichten zijn op hoofdlijnen actueel en dragen bij aan de doelen. We volgen in 2022 op hoofdlijnen de geprogrammeerde koers.

- Bijdrage leveren aan kwalitatieve verbetering en versterking toeristische voorzieningen

Wat gaan we daarvoor doen?

- Een gemeente brede toekomstbestendige vrijetijd economische strategie, gebaseerd op: trends/ontwikkelingen, vraag/aanbod en de gewenste profilering- en marketingactiviteiten voor gemeente Tubbergen.
- Een kwalitatieve verbetering aanbrengen binnen de toeristische voorzieningen waaronder het aanbrengen van fysieke informatielocaties (1) en het thematisch ontwikkelen van de bestaande routenetwerken (2) (fietsen, wandelen, paardrijden en mountainbiken).

Wat leveren we op?

De NOT-gemeenten gaan de samenwerking op het gebied van toerisme en recreatie de komende jaren

versterken. In 2022 gaan de gemeenten met elkaar werken aan een uitvoeringsagenda vrijetijdseconomie waarin deze samenwerking in kaart wordt gebracht. Het toeristisch voorzieningsniveau en de beleving van het landschap krijgen een plek in de uitvoeringsagenda.

- Consulentenschap vrijetijdssector

Wat gaan we daarvoor doen?

Het vrijetijdseconomisch product van Tubbergen maakt onderdeel uit van Twente. Gemeente Tubbergen zet de samenwerking met de andere 13 Twentse gemeenten op structurele basis voort.

Wat leveren we op?

Maximaal de kansen benutten voor Tubbergen als onderdeel van het vrijetijdseconomische beleid in Twente.

- Het opnemen van een projectbudget ten behoeve van seizoen verlengende projecten en activiteiten

Wat gaan we daarvoor doen?

Bijdragen aan seizoen verlengende activiteiten in 2022.

Wat leveren we op?

Subsidie verlenen aan de Stichting Toeristisch Glinsterend Tubbergen.

Werk aan de winkel - financieel

Werk aan de winkel	Bedragen × € 1.000	
	Oorspronkelijk begroot	Restant september 2021
<i>Inspanningen</i>		
Scheppen van aantrekkelijke randvoorwaarden (spelregels en bouwstenen) voor aantrekken nieuwe (centrum)ondernemers door het toestaan van experimenteerruimte en een aantal pilotprojecten, inzet van de gebiedsregisseur.	70	47
Procesgeld thema ondernemersklimaat (voor vier jaar)	60	39
Het beeldmerk 'Glinsterend Tubbergen': financieel bijdragen aan Stichting Toeristisch Glinsterend Tubbergen als marketingorganisatie voor gemeente Tubbergen t.b.v. de vermarkting van gemeente Tubbergen haar belangrijkste culturele, historische en natuurlijke waarden, evenementen en haar ondernemers (verblijfsrecreatie, dagrecreatie, culinair aanbod en streekproducten).	80	8
Werkbudget 3Os	50	11
Totaal Werk aan de winkel	260	104

Bereikbaar en aantrekkelijk

Inleiding

Binnen deze ambitie zien wij de volgende thema's:

- Mobiliteit
- Landelijk gebied

Mobiliteit

Wat willen we bereiken?

- Verbeteren veiligheid en bereikbaarheid voor fietsers.
- Verbeteren mogelijkheden om te reizen met het openbaar vervoer.
- Uitbreiden communicatie over verkeersgedrag.
- Betere ontsluiting van Tubbergen via de route via Zenderen en Borne.

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Trends en ontwikkelingen

Mobiliteit gaat in zijn algemeenheid over de mogelijkheden voor inwoners om zich te kunnen verplaatsen over onze infrastructuur. Wij richten ons daarbij hoofdzakelijk op veiligheid en bereikbaarheid (inclusief ontsluiting). Het grootste deel van onze werkzaamheden betreffen basisinspanningen. In het kader van de ambities op het gebied van mobiliteit kijken wij specifiek naar ontwikkelingen in buurgemeenten om de Tubbergse belangen te borgen. Verkeersstromen zijn immers gemeentegrensoverschrijdend. In dat kader hebben wij bijzondere aandacht voor de ontwikkeling van de Vloedbeltverbinding (Borne-Zenderen).

- Volgen van de ontwikkelingen rondom de verkeersproblematiek in Borne en Zenderen

Wat gaan we daarvoor doen?

Deelnemen aan een projectgroep van provincie Overijssel en/of rijksoverheid en/of gemeenten over de verkeersproblematiek in Zenderen en Borne.

Wat leveren we op?

Deelnemen aan een projectgroep en de belangen van de gemeente Tubbergen hierin vertegenwoordigen.

Landelijk gebied

Wat willen we bereiken?

- Een innovatievere Agro en Food sector.
- Een bijdrage leveren aan de kringlooplandbouw door invulling ambitie Mineral Valley Twente (MVT).

- Toekomstgerichte erven (buitengebied).
- Samenwerken aan biodiversiteit.

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Trends en ontwikkelingen

De samenwerking met onze partners in de “Landschapsdeal Noordoost-Twente” wordt doorgezet. In essentie gaat dit over het behoud van het landschap in relatie tot een eerlijke beloning voor landschapsbeheer en de economische waarde van het landschap vanuit toeristisch perspectief bezien. Verder gaan we op Twentse schaal gemeentegrensoverschrijdende oplossingsrichtingen zoeken voor o.a. de verbetering van de biodiversiteit, de bossenstrategie en de klimaatbestendigheid.

Conclusie

De basisinspanningen die we verrichten zijn op hoofdlijnen actueel en dragen bij aan de doelen. We volgen in 2022 op hoofdlijnen de geprogrammeerde koers.

- Actief participeren in de netwerkorganisatie Mineral Valley Twente (MVT)

Wat gaan we daarvoor doen?

Actief deelnemen aan Mineral Valley Twente (MVT).

Wat leveren we op?

- Deelname aan proeftuinen/ agrarische ondernemers verbinden aan MVT.
- Professionaliseren van de Mineral Valley Twente.

- Consulentenschap agro- en foodsector

Wat gaan we daarvoor doen?

Ondersteuning van het ondernemerschap door:

- Inzet agrarisch consulent als sparringpartner voor ondernemers.
- Onderzoek mogelijkheden innovatie /rol gemeente.

Wat leveren we op?

- Inzichten verkrijgen voor kansen/knelpunten buitengebied (inzicht toekomstbestendigheid).
- In 2022 worden de werkzaamheden van de ervencoaches gecontinueerd.

- Deelname LEADER-NOT 2021-2027

Wat gaan we daarvoor doen?

Het stimuleren van maatschappelijke initiatieven die bijdragen aan de leefbaarheid van het landelijk gebied.

Wat leveren we op?

Samen met de Lokale Actie Groep (LAG) worden er concrete samenlevingsprojecten opgeleverd.

- Natuur (inclusief landschap) en samenleving

Wat gaan we daarvoor doen?

We leveren een bijdrage aan een goede staat van natuur en landschap.

Wat leveren we op?

- Uitvoering project natuureducatie op locatie (NEOL).
- Uitvoering versterking coulisselandschap/ landschapsdeal (aandacht voor uitvoering door Tubbergse partijen).
- Agenda voor biodiversiteit.

- Participeren in de Gebiedsgerichte Aanpak Noordoost-Twente (GGA-NOT)

Wat gaan we daarvoor doen?

Overijsselse Aanpak Stikstof is opgezet om te komen tot een structurele, juridisch houdbare oplossing voor de stikstofproblematiek. Deze aanpak bestaat uit vijf schakels, waarbij het uiteindelijk aankomt op maatwerk bij het vormgeven van concrete maatregelen. Een van de schakels is dan ook de Gebiedsgerichte Aanpak (GGA), waarbij we samen met alle gebiedspartners – overheden, maatschappelijke organisaties, inwoners en bedrijven – op zoek gaan naar oplossingen die passen bij de kenmerken van de gebieden.

GGA draagt bij aan drie doelstellingen:

- Een robuustere natuur, waarvoor een significante daling van de stikstofdepositie en (extra) natuurherstel nodig is. Hiermee verhogen we de biodiversiteit en verminderen we de kwetsbaarheid van de natuur.
- Perspectief voor maatschappelijke en economische ontwikkelingen die stikstofdepositie veroorzaken.
- Een toekomstbestendig Overijssel door waar mogelijk en nodig slimme combinaties met andere opgaven te maken.

Wat leveren we op?

We gaan verder samenwerken met partners en stakeholders in de GGA-NOT.

Bereikbaar en aantrekkelijk - financieel

Bereikbaar en aantrekkelijk	Bedragen × € 1.000	
	Oorspronkelijk begroot	Restant september 2021
<i>Inspanningen</i>		
Innovatievere agro en foodsector: ondersteuning van het ondernemerschap door inzet agrarisch consultant als sparringpartner voor ondernemers en onderzoek naar de mogelijkheden voor innovatie.	15	15
Toekomstgerichte erven: inzet van de 'ervencoach' om de individuele erfgenaam actief te benaderen/opdrachtschrijving ervencoach i.s.m. de NOT-gemeenten.	38	14
Biodiversiteit: uitvoering geven aan versterking coulisselandschap/landschapsdeal en opstellen agenda voor biodiversiteit.	20	18
Procesgeld thema Mobiliteit (voor vier jaar).	20	20
Procesgeld thema Landelijk gebied (voor vier jaar).	100	40
LEADER periode 2021-2027	170	170
Totaal Bereikbaar en aantrekkelijk	363	276

Duurzaam leven

Inleiding

Wij zetten ons in om alle kernen aantrekkelijk te houden op het gebied van wonen en leven en willen de gevolgen van klimaatverandering beperken.

Binnen deze ambitie zien wij de volgende drie thema's:

- Duurzaamheid
- Wonen en Ruimte
- Maatschappelijk vastgoed

Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

Trends en ontwikkelingen

De gemeente Tubbergen haakt aan bij de landelijke doelstelling dat in 2050 de energievoorziening volledig duurzaam moet zijn. Dat is ambitieus. Hiervoor moeten de komende jaren de nodige inspanningen geleverd worden. Hier willen we samen met inwoners, organisaties en andere gemeenten invulling aan geven.

Het thema duurzaamheid is een dynamisch beleidsterrein dat volop in ontwikkeling is en aan verandering onderhevig. We constateren dat er de afgelopen jaren de nodige inspanningen zijn geleverd. Zo is een aantal inspanningen uit de ambitiebegroting reeds uitgevoerd die inmiddels geborgd zijn in de lijn (actielijn afval). We zien tegelijkertijd ook dat er voor de komende jaren extra taken en uitdagingen op ons afgekomen zijn. Denk onder meer aan de Regionale Energie Strategie, de warmtevisie en het opstellen van wijkuitvoeringsplannen. In de begroting 2020 zijn daarom de actielijnen en inspanningen reeds bijgesteld. Daarbij is rekening gehouden met de huidige trends en ontwikkelingen. We zullen de komende jaren moeten blijven inspelen op de ontwikkelingen en bijsturen waar nodig.

Communicatie en bewustwording

Veel mensen zijn ervan doordrongen dat de opwarming van de aarde moet worden beperkt en dat de klimaatverandering moet worden tegengegaan. Ook is er het besef dat de mensheid daar iets aan moet doen. Echter: als de maatregelen voor duurzame opwek via bijvoorbeeld zonnepanelen of windturbines dichtbij komen groeit ook de weerstand. Dat zien we ook in onze gemeente. Daarbij is onrust over onder andere de invloed van grote windturbines op de gezondheid. De energietransitie is een opgave die we samen moeten doen. We zien het als onze taak om de komende jaren nog sterker in te zetten op bewustwording en communicatie. We zetten ons in op het proces mét onze inwoners en samen te kijken naar de wijze waarop we invulling geven aan de grootschalige energietransitie. Regie houden in het gebied en lusten en lasten lokaal is daarbij een belangrijk uitgangspunt. We richten ons op de noodzaak en effecten van de grootschalige energietransitie, maar vooral ook op het stimuleren van kleinere initiatieven van onderop, met aandacht voor de mogelijkheden voor energieopwekking én

energiebesparing.

Programma Duurzaamheid in relatie tot corona

Vanwege corona hebben we de afgelopen periode veelal digitaal het gesprek met onze inwoners en kernraden moeten voeren. We hebben hiermee reeds veel inwoners bereikt. Echter, met name voor gevoelige onderwerpen als wind en zon, is juist het fysieke gesprek ook van belang. Als de maatregelen het weer toelaten zullen we de komende periode hier dan ook met name op inzetten. Voor de lange termijn zijn vooralsnog geen directe inhoudelijke consequenties te benoemen. Wel bestaat het risico dat duurzaamheidsinitiatieven en – projecten in prioriteit achteropraken omdat lokaal maatschappelijk andere prioriteiten worden gesteld, en meer gericht zijn op de kortere termijn. Ook in dit perspectief is inzet op communicatie en bewustwording van belang.

(Uitvoeringslasten van het) Klimaatakkoord: wat moeten we nog meer verwachten?

Bij de instemming van het Klimaatakkoord hebben gemeenten een duidelijk signaal afgegeven dat uitwerking van drie randvoorwaarden noodzakelijk is: haalbaar-/betaalbaarheid voor de samenleving, de juiste bevoegdheden en een tegemoetkoming in de uitvoeringslasten. Om invulling te geven aan deze laatste voorwaarde, is afgesproken dat er een onderzoek komt naar de uitvoeringslasten van het Klimaatakkoord. Het onderzoek loopt en heeft voorlopig geleid tot een overzicht van taken en bijbehorende uitvoeringslasten voor gemeenten, provincies en waterschappen.

Om invulling te geven aan deze laatste voorwaarde, is eind 2020 een rapport verschenen over de taken en de uitvoeringslasten. Vooralsnog zijn daar vanuit het Rijk nog geen duidelijke kaders en middelen aan verbonden.

Het klimaatakkoord gaat verder dan de opgave energietransitie. Het rapport m.b.t. de uitvoeringslasten klimaatakkoord geeft een overzicht van taken voor gemeenten, provincies en waterschappen. Voor gemeenten gaat het om thema's als mobiliteit, gebouwde omgeving, infrastructuur en circulaire economie. We zullen voor de komende periode moeten beraden of en hoe de duurzaamheidsdoelstellingen in deze thema's geïntegreerd moeten worden.

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Asbest eraf, zon erop

Vanuit de gemeente worden activiteiten in het kader van de Versnellingsaanpak asbestdakensanering door Rijk en Provincie, proactief gevolgd. De gemeente haakt aan bij activiteiten die passen bij onze doelstelling.

- Verkennen van de mogelijkheden van invoering van een asbestregeling om asbestdakensanering te versnellen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Verkennen van de mogelijkheden van invoering van een asbestregeling om asbestdakensanering te versnellen, in aansluiting op het provinciaal fonds.

Wat leveren we op?

Een voorstel voor mogelijke invoering van een asbestregeling inclusief financiële consequenties.

Inspanningen die bijdragen aan het doel*Circulaire inkoop*

Deze actielijn is erop gericht om **bij inkoop van de gemeente meer rekening te houden met de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen**. Er is beleid gemaakt hoe hier invulling aan te geven.

- Opstellen en uitvoeren actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

Wat gaan we daarvoor doen?

Actieplan maken en uitvoeren voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen, waar Circulaire Inkoop onderdeel van uit maakt.

Wat leveren we op?

- Basisinventarisatie en verkenning m.b.t. inhuur expertise en procesgeld.
- Acties voortvloeiend uit het beleid Maatschappelijk Verantwoord Inkopen.
- Uitvoering pilot fietspad Manderveen volgens de uitgangspunten van circulaire inkoop.

Inspanningen die bijdragen aan het doel*Duurzaam van onderop*

Deze actielijn is gericht op het **aanjagen en stimuleren van initiatieven van onderop**. De duurzaamheidsambities vullen we namelijk samen met onze inwoners, ondernemers en organisaties in. Zij hebben een belangrijk aandeel in het realiseren van een uiteindelijk energieneutraal Tubbergen. Het thema duurzaamheid komt in de kernen steeds meer op de agenda. Om initiatieven en werkgroepen een stap verder te helpen nemen we een aanjagende en stimulerende rol in, zodat projecten ook daadwerkelijk van de grond komen.

- Communicatie en bewustwording op mogelijkheden voor energieopwekking en –besparing

Wat gaan we daarvoor doen?

Communicatie en bewustwording op mogelijkheden voor energieopwekking en –besparing.

Wat leveren we op?

Inwonerscampagne ter ondersteuning van het energieloket vanuit Energie van Noordoost-Twente. Energieloket Duurzaam Bouwloket adviseert inwoners over energiebesparing en te nemen maatregelen in de eigen woning.

- Invullen en uitvoering geven aan het Energieloket 3.0

Wat gaan we daarvoor doen?

Inrichten en invulling geven aan Energieloket 3.0 Tubbergen.

Wat leveren we op?

Een goed werkend energieloket dat door de inwoners van Tubbergen die hun woning verduurzamen gevonden wordt.

- Ondersteunen en aanjagen van werkgroepen en coöperaties duurzaamheid in de kernen

Wat gaan we daarvoor doen?

Ondersteunen en aanjagen van werkgroepen en coöperaties duurzaamheid in de kernen.

Wat leveren we op?

Ondersteunen en aanjagen leidt tot het professionaliseren van de werkgroepen en coöperaties duurzaamheid en het versterken van de onderlinge verbindingen.

- Stimuleren en faciliteren van initiatieven van inwoners, ondernemers en organisaties

Wat gaan we daarvoor doen?

Stimuleren en faciliteren van initiatieven van inwoners, ondernemers en organisaties.

Wat leveren we op?

Initiatieven die energietransitie versnellen.

- Verkennen en invoeren van instrumenten ter stimulering van het verduurzamen van oudere woningen

Wat gaan we daarvoor doen?

Verkennen en invoeren van instrumenten ter stimulering van het verduurzamen van oudere woningen.

Wat leveren we op?

Een stimuleringsregeling voor het verduurzamen van woningen met een bouwjaar van voor 1992.

Inspanningen die bijdragen aan het doel*Energie; warmte*

Deze actielijn is gericht op de doelstelling dat in 2050 alle huishoudens en bedrijven in de gemeente Tubbergen van het aardgas af zijn. Hiervoor is een warmtevisie opgesteld en een routekaart uitgezet. Samen met inwoners willen we werken aan haalbare en betaalbare oplossingen. Het accent over de warmtetransitie lag de afgelopen jaren (landelijk) sterk op de techniek en op de maatschappelijk laagste kosten. Hierin was de positie en het perspectief van de woningeigenaren en vastgoedeigenaren nog onderbelicht en zeker die van de individuele woningeigenaar. Nu we in de fase komen dat woningeigenaren betrokken moeten worden bij de keuzes die zij voor hun huis moeten maken, komt naar voren dat een collectieve grootschalige warmte-infrastructuur (warmtenet) vaak niet direct voor de hand ligt en de kaders en middelen vanuit (rijks)overheid nog achterblijven.

De consequentie daarvan is dat de focus van wijkgericht naar meer woninggericht verlegd moet worden en de aandacht meer gericht wordt op het betrekken van alle inwoners in de geselecteerde kernen en met hen moet toewerken naar oplossingen. Dit proces is complexer en zeker meer tijdsintensief dan

waar in het verleden rekening is gehouden. We zullen in de komende periode opnieuw moeten kijken hoe we hier invulling aan geven, en welke rol we als gemeente moeten, kunnen en willen innemen om in 2050 aardgasvrij te zijn.

Ten aanzien van biogas zien wij kansen. Wij faciliteren de realisatie van een biogasnetwerk in Tubbergen en Noordoost-Twente. Hierop kunnen agrariërs gefaseerd aanhaken.

- Faciliteren van biogas(rotonde)

Wat gaan we daarvoor doen?

Faciliteren van de realisatie van een biogasnetwerk in Noordoost-Twente in samenwerking met agrariërs.

Wat leveren we op?

Een gefaseerd bedrijfsplan voor realisatie van een biogasnetwerk in Noordoost-Twente in samenwerking met deelnemende agrariërs.

- Invulling en uitwerking geven aan de warmtevisie

Wat gaan we daarvoor doen?

Invulling en uitwerking geven aan de warmtevisie. We doen dit gebiedsgericht door samen met inwoners plannen op te stellen voor kernen, wijken en/of buurten met als doel het verminderen en/of het stoppen van het aardgasverbruik in deze gebieden. Dit worden wijkuitvoeringsplannen genoemd.

Wat leveren we op?

Wijkuitvoeringsplannen voor de kernen Harbrinkhoek en Manderveen in samenwerking met inwoners van deze kernen.

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Energie; wind en zon

Deze actielijn wind en zon richt zich met name op elektriciteit en de doelstelling dat in 2050 100% van de elektriciteit duurzaam is opgewekt. Hierbij bundelen we de krachten in Noordoost-Twente en Twente. De gemeenten hebben in NOT-verband aangegeven in 2030 225 GWh elektriciteit duurzaam te willen opwekken. Belangrijkste opgaven in deze actielijn vormen het invulling en uitwerking geven aan de Regionale Energie Strategie 2.0, het stimuleren van zon op dak, het wind- en zonneveldenbeleid (conform het procesvoorstel wind en zon) en oprichting van een regionaal energiebedrijf.

Communicatie en participatie is van groot belang bij (grootschalige) opwek van duurzame energie. De energietransitie is immers een opgave die we samen moeten doen. We zullen de komende periode inzetten op het proces mét onze inwoners en samen te kijken naar de wijze waarop we invulling geven aan de grootschalige energietransitie. Regie houden in het gebied en lusten en lasten lokaal is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

- Invulling en uitwerking geven aan de Regionale Energie Strategie (samen met de veertien Twentse gemeenten, waterschap en netbeheerders)

Wat gaan we daarvoor doen?

Actualisatie van de Regionale Energie Strategie 1.0 naar RES 2.0 voor 1 juli 2023 (samen met de veertien Twentse gemeenten, waterschap en netbeheerders).

Wat leveren we op?

Regionale Energie Strategie 2.0 inclusief definitief bod van de Noordoost-Twentse gemeenten voor 1 juli 2023.

- Meer inzet op bewustwording en communicatie rondom de energietransitie

Wat gaan we daarvoor doen?

Meer inzet op bewustwording en communicatie rondom de energietransitie.

Wat leveren we op?

Communicatie over de opgave, noodzaak, kansen en mogelijkheden rondom de energietransitie.

- Meer inzet op participatie rondom de energietransitie en de ontwikkeling van instrumenten om de lusten en lasten lokaal te laten zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Meer inzet op participatie rondom de energietransitie en de ontwikkeling van instrumenten om de lusten en lasten lokaal te laten zijn.

Wat leveren we op?

Verkenning en inzet van instrumenten ter versterking van de participatie binnen de energietransitie.

- Opstellen stimuleringsregeling voor o.a. het stimuleren van zon op dak.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen stimuleringsregeling voor o.a. het stimuleren van zon op dak.

Wat leveren we op?

- Voorstel voor invoering van een stimuleringsregeling inclusief financiële consequenties.
- Realisatie van projecten voortvloeiend uit het project 'gemeente zoekt dak'.

- Samen met Dinkelland, Lossler en Oldenzaal invulling geven aan de grootschalige energietransities (wind en zon)

Wat gaan we daarvoor doen?

Beleid behoevende thema's van de energietransitie zoveel mogelijk in NOT verband inrichten.

Wat leveren we op?

Een inrichting van de opgave met betrekking tot de grootschalige energietransitie (zonnevelden/wind/geothermie, waterstof etc.).

- Verkennen mogelijkheden van een ontwikkelende rol van de gemeente bij de energietransitie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Verkennen mogelijkheden van een ontwikkelende rol van de gemeente bij de energietransitie.

Wat leveren we op?

Voorstel voor oprichting van een regionaal energiebedrijf.

Wonen en ruimte

Wat willen we bereiken?

- We willen bereiken dat de woningmarkt in Tubbergen aansluit bij de concrete behoefte. We willen dat elke toevoeging aan de markt 'raak' is.
- We willen plannen ontwikkelen die niet alleen op de korte termijn voorzien in actuele, concrete behoefte, maar ook op de middellange termijn verstandig zijn.
- We houden aandacht voor differentiatie per kern en willen samen met de kernen het gesprek (blijven) aangaan om invulling te geven aan de woonprogrammering.

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Trends en ontwikkelingen

We herkennen de brede behoefte van de samenleving aan woningen en nieuwbouwkavels. Als gemeente leveren wij een aanzienlijke bijdrage aan de woningmarkt. Het benutten van inbreidingslocaties is een opgave die wij verder intensiveren. Wij benaderen grondeigenaren en projectontwikkelaars proactief en nemen deze (potentieel toekomstige plannen) ook mee in onze meerjarenprogrammering.

Ten aanzien van de woningbouw in zijn algemeen is er al geruime tijd sprake van een opgaande markt. Dit vertaalt zich in snelle doorlooptijden bij verkoop en aanzienlijke prijsstijgingen bij aankoop, zowel in de bestaande markt als nieuwbouwmarkt (bouwkosten). De betaalbaarheid van woningen staat daarmee onder druk, zeker voor de groep inwoners met een kleiner budget. In onze eigen woningbouwplannen zorgen wij voor een gedifferentieerd aanbod met voldoende kleinere kavels. Met ontwikkelaars maken wij afspraken over verkavelingsplannen, passend bij de actuele lokale behoefte.

In 2022 werken wij door aan ons woningbouwprogramma. Speerpunt is het afstemmen van het aanbod op de lokale behoefte in elke kern. Wij geven prioriteit aan inbreiding, maar zetten kracht bij via maatwerk op uitleglocaties.

- Afstemming met stakeholders en woonwerkgroepen over de behoefte in de kernen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Gesprek continueren met de 'Mijn Dorpen' om per kern afstemming te vinden over de concrete woonbehoefte en toekomstige ontwikkellocaties.

Wat leveren we op?

- Doorlopende gesprekken in de kernen.
- Lokale woonbehoefte-enquêtes.

- Ontwikkeling en stimulering van plannen die voorzien in de behoefte op korte en middellange termijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij werken aan ons woningbouwprogramma waarin wij inbreidingslocaties stimuleren en uitbreidingslocaties ontwikkelen. Wij willen in elke kern bijdragen aan een aanbod dat aansluit bij de behoefte.

Wat leveren we op?

- Per kern komen tot locaties met concrete bouwplannen die zijn afgestemd op de concrete behoefte van de desbetreffende kern.
- Jaarlijkse rapportage monitor woningbouw, waarin wij beoordelen in hoeverre onze programmering op koers is, dan wel aanpassing behoeft.

- Volgen van de ontwikkelingen op het gebied van clustering van maatschappelijke voorzieningen en de kansen voor herontwikkeling tot woningbouw benutten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij continueren de gesprekken met de werkgroepen. Als onderdeel van de clusteringsopgave van maatschappelijk vastgoed zoeken wij naar kansen voor transformatie van vrijkomend vastgoed tot woningbouwlocatie(s).

Wat leveren we op?

Wij nemen de betreffende locatie op in onze meerjarenprogrammering (voor woningbouw). Wij stellen een stedenbouwkundig plan op en brengen dat in uitvoering tot woningbouwlocatie.

Maatschappelijk vastgoed

Wat willen we bereiken?

- Ondersteuning van clustering c.q. duurzame instandhouding van maatschappelijk vastgoed.
- Nieuwe afspraken toekomstbestendige exploitatie en beheer SSRT.
- Robuuste sportstructuur.

Inspanningen die bijdragen aan het doel

Trends en ontwikkelingen

Wij vinden het belangrijk dat er in de kernen ruimte is om elkaar te ontmoeten en om samen te komen. Wij willen een bijdrage leveren aan de instandhouding van voorzieningen. Dit geldt in brede context voor winkels, horeca, kerken, kulturhuzen, sportvoorzieningen en scholen. Voor de versterking van onze maatschappelijke voorzieningen faciliteren wij de initiatieven uit de samenleving om te komen tot clustering van vastgoed en accommodaties. Het gaat daarbij om de maatschappelijke meerwaarde. De

samenleving moet de voordelen ondervinden.

- Ondersteunen bij het tot stand komen van een toekomstbestendige exploitatie en beheer van SSRT

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij verrichten onderzoek naar beheer- en exploitatiestructuur van SSRT (Zwembad en sporthal De Vlaskoel) en voeren daarover gezamenlijk het gesprek om tot oplossingen te komen voor een toekomstbestendige exploitatie.

Wat leveren we op?

- Onderzoeksresultaten due diligence (boekenonderzoek).
- Afspraken over samenwerking, kostenstructuur, bijdragen, relatie gemeente.

- Ondersteuning bij duurzame instandhouding c.q. clustering van maatschappelijke voorzieningen

Wat gaan we daarvoor doen?

In verschillende dorpen lopen initiatieven om maatschappelijk vastgoed te clusteren om toekomstbestendig te zijn. In andere dorpen levert men een inspanning om het voortbestaan duurzaam te garanderen. Gemeente wil ondersteunen bij deze opgaven.

Wat leveren we op?

- Faciliteren van clusteringsopgaven (deelname aan processen in de dorpen)
- Inbreng kennis en kunde (verschillende disciplines sociaal domein, fysieke leefomgeving)

In de begroting 2021 is invulling gegeven aan de motie "subsidiering van maatschappelijke organisaties (OZB)" door de naamstelling aan te passen naar toekomstbestendige maatschappelijke instellingen en daarmee de reikwijdte te verbreden. Hiervoor is voor de jaren 2021 en 2022 jaarlijks € 70.000 beschikbaar gesteld. Wij verkennen een aantal opties om invulling te geven aan deze motie.

Wat leveren we op?

Voorstel voor een regeling waarbij maatschappelijke instellingen toekomstbestendiger kunnen zijn, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, waardoor in de exploitatie een voordeel (of besparing) kan ontstaan.

- Samenwerking zwembaden en binnensportaccommodaties Noordoost-Twente

Wat gaan we daarvoor doen?

Afhankelijk van de verkenning (2021) van samenwerking op het gebied van binnensportaccommodaties met Noordoost-Twentse gemeenten, uitvoering geven aan de overeengekomen richting.

Wat leveren we op?

Uitwerking (c.q. implementatie) van de wijze van samenwerking, op basis van het in 2021 uitgevoerde onderzoek.

- Sportakkoord Tubbergen

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan een robuuste sportstructuur opzetten als platform waarin wij discussies over en rondom sport, accommodaties en verenigingen agenderen. Wij willen lange termijn afspraken maken met de stakeholders in dit speelveld.

Wat leveren we op?

Procesafspraken over uitvoering sportakkoord.

Duurzaam leven - financieel

Duurzaam leven	Bedragen × € 1.000	
	Oorspronkelijk begroot	Restant spet 2021
<i>Inspanningen</i>		
Toekomstb expl-beheer sportacc Tubbergen	28	28
Procesgeld thema Wonen en ruimte (voor 4 jaar)	40	2
Project- en procesgelden duurzaamheid *1	638	63
Project- en procesgelden inbreiding voor uitbreiding *1	797	404
Stimuleringsregeling binnenst. herontwikkeling *1	500	200
Project en procesgelden Maatschappelijk vastgoed in relatie tot demografie *1	1.857	0
Samenwerking NOT energietransitie *2	150	100
NOT energieloket 3.0 * 3	120	69
Stimuleringsregeling energietransitie	60	51
Totaal Duurzaam leven	3.889	4.074

*1 Ambities 2018 toegevoegd aan deze financiële kaders. Bij het restant is rekening gehouden met verplichtingen.

*2 Totaal € 150.000 verdeeld over de jaarschijven 2020, 2021 en 2022

*3 Totaal € 120.000 verdeeld over de jaarschijven 2020, 2021 en 2022

Basisbegroting

Inleiding op de basisbegroting

Ieder programma in de basisbegroting is op eenzelfde wijze opgebouwd en kent de volgende onderdelen:

- Portefeuillehouder(s)
- Algemeen: algemene omschrijving van het programma.
- Vastgestelde beleidsnota's: de beleidsnota's die zijn vastgesteld en die betrekking hebben op het programma.
- Kengetallen: relevante kengetallen per programma.
- Verbonden partijen: de verbonden partijen die bijdragen aan het realiseren van de doelen binnen het programma.
- Actuele ontwikkelingen: omschrijving van de ontwikkelingen die spelen binnen het programma.
- Gevolgen corona: de eventuele gevolgen van de coronacrisis voor het programma.
- Beleidsindicatoren: de wettelijk verplichte indicatoren volgens het BBV.
- Begroting 2022 - overzicht baten en lasten: weergaven van de baten en lasten per taakveld.
- Denkrichtingen: een nadere uitwerking van de denkrichtingen die zijn aangegeven in de Perspectiefnota 2022.
- Nieuw beleid: nieuw beleid en/of in-en extensivering van bestaand beleid dat voortkomt uit het MAT.
- Meerjarig financieel beeld - terugkijken: realisatie 2020, begroting 2021 en begroting 2022 per programma met een toelichting*.
- Meerjarig financieel beeld - vooruitkijken: begroting 2022 t/m 2025 per programma met een toelichting.

* Ondanks de geringe vergelijkbaarheid van de cijfers nemen wij conform de BBV-verplichting wel de vergelijkende realisatie cijfers 2020 en begroting 2021 op.

Programma Bestuur & middelen

Portefeuillehouders

Burgemeester Haverkamp-Wenker & Wethouder Vloothuis

Algemeen

Het bestuur van onze gemeente wordt gevormd door de gemeenteraad en het college van Burgemeester en Wethouders. In de gemeenteraad zitten negentien inwoners uit onze gemeente. De zetelverdeling is als volgt: CDA twaalf zetels, Gemeentebelangen/VVD vier zetels, PvdA twee zetels en Lokaal Sterk één zetel.

Voor onze inwoners willen we goed inzichtelijk maken wat we als bestuur van de gemeente Tubbergen doen en waar we het gemeenschapsgeld voor inzetten. Onze gemeentelijke begroting moet in evenwicht zijn. Gemeenschapsgeld genereren wij via de algemene uitkering van het gemeentefonds en door het heffen van gemeentelijke belastingen. Ons uitgangspunt is dat we de lokale lasten zo laag en stabiel mogelijk willen houden. We houden oog voor een gezonde balans tussen de hoogte van de lokale lasten, onze begrotingspositie en onze investeringen.

De uitvoering van het gemeentelijke beleid wordt gedaan door onze uitvoeringsorganisatie Noaberkracht Dinkelland Tubbergen. Noaberkracht is een samenwerkingsverband met de gemeente Dinkelland. Er zijn ook maatschappelijke opgaven die om een aanpak vragen die de grenzen van individuele gemeenten overstijgt. In dat geval vinden we het belangrijk om samen te werken met de juiste partners. Op inhoudelijke thema's zullen wij de bestaande samenwerking binnen de provincie Overijssel, regio Twente, Noordoost-Twente en met de gemeente Dinkelland voortzetten.

Vastgestelde beleidsnota's

Financiële verordening 2017

Algemene subsidieverordening 2018

Legesverordening 2021

Beleidskader verbonden partijen 2019

Nota reserves en voorzieningen 2019-2022

Subsidieregeling initiatieven herdenking Boerenopstand gemeente Tubbergen 2021

Kadernota Integraal risicomanagement en weerstandsvermogen

MijnOmgevingsvisie Tubbergen

Verordening onroerendezaakbelastingen 2021

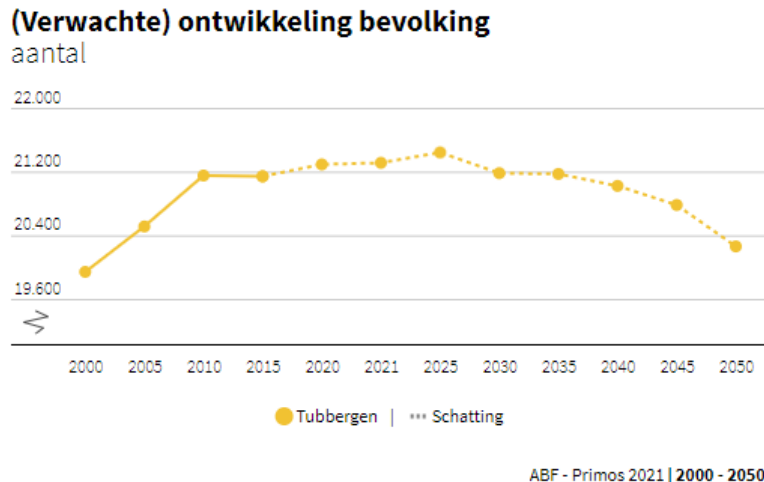
Kengetallen

Binnen het programma Bestuur en middelen maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Aantal inwoners 21.321 (CBS: juli 2021)
- Gemiddelde leeftijd 42,4 jaar (CBS/BRP: 2021)

- Aantal huishoudens 8.085 (CBS: 2019)
- Aandeel alleenwonenden 25,0% (CBS: 2019)
- Gemiddeld betaalde ozb woningen € 314 (COELO: 2021)

Prognose bevolkingsontwikkeling (ABF Research - Primos: 2021):

Verbonden partijen

Onder het programma Bestuur en middelen vallen de volgende verbonden partijen:

- Noaberkracht Dinkelland Tubbergen: samenwerkingsverband van de gemeenten Tubbergen en Dinkelland in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. Meer informatie over Noaberkracht is te vinden via de volgende link: [Noaberkracht](#).
- Cogas: Cogas voorziet onder meer in de behoefte aan openbare nutsvoorzieningen in de gemeenten die in de vennootschap deelnemen en in haar concessie- en machtigingsgebieden. Tubbergen valt onder het verzorgingsgebied van Cogas.
- Enexis Holding: Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost-, en Zuid-Nederland, waaronder Overijssel. Tubbergen valt onder het verzorgingsgebied van Enexis.
- Wadinko: Wadinko is een regionale participatiemaatschappij, die de bedrijvigheid - en daarmee de werkgelegenheid - wil bevorderen in Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe.
- BNG: De BNG heeft ten doel de uitoefening van het bedrijf van bankier voor overheden.
- EUREGIO: een grensoverschrijdend samenwerkingsverband van 131 Nederlandse en Duitse overheden. EUREGIO heeft tot doel het stimuleren, ondersteunen en coördineren van regionale grensoverschrijdende samenwerking. Meer informatie over EUREGIO is te vinden via de volgende link: [EUREGIO](#).
- Stichting Twente Board: samenwerkingsverband tussen overheid, onderwijs en ondernemers in Twente. Meer informatie is te vinden via de volgende link: [Stichting Twente Board](#).

Actuele ontwikkelingen

Herijking gemeentefonds

Het Rijk werkt samen met de VNG aan een herijking van de verdeling van het gemeentefonds. Deze herijking moet leiden tot een toekomstbestendige verdeling met als uitgangspunten stabiliteit, vereenvoudiging, en uitlegbaarheid. Deze herijking was in eerste instantie opgedeeld in de volgende twee onderdelen: het sociaal domein en het klassieke deel.

Als onderdeel van de herijking van het klassieke deel is ook de inkomstenverevening benoemd. Gaandeweg bleek dat deze inkomstenverevening dermate belangrijk kan zijn in de totale herijking dat vanaf medio 2019 feitelijk wordt gesproken over drie onderdelen.

In totaliteit heeft deze herijking betrekking op een totaalbedrag van € 30 miljard. Invoering van de nieuwe verdeling is verschoven van het jaar 2021 naar 2022. Reden voor deze verschuiving was gelegen in de forse herverdeeleffecten die de eerste uitkomsten lieten zien. Er was vooral een verschuiving van kleine (plattelands)gemeenten naar grote gemeenten met een centrumfunctie en van gemeenten in het oosten van het land naar het westen van het land waarneembaar. Aan de hand van deze te verwachten negatieve herverdeeleffecten hebben wij in meerjarig perspectief rekening gehouden met een nadeel per inwoner.

In 2021 zijn meerdere voorlopige berekeningen en reacties naar buiten gekomen. De meest recente voorlopige berekening dateert van 12 augustus 2021 en deze is door de minister naar voor advies naar de ROB gestuurd. In september vinden de zogenaamde bestuurlijke consultaties plaats en eind september/begin oktober wordt het advies van de ROB verwacht.

Voor de gemeente Tubbergen komt de meest recente voorlopige uitkomst van 12 augustus uit een nadeel per inwoner van € 34 met ingang van het jaar 2023. In de Perspectiefnota 2022 zijn we voorzichtigheidshalve en in afwachting van de definitieve besluitvorming voorlopig uitgegaan van een nadelig herverdeeleffect met ingang van het jaar 2023 van € 15 per inwoner. Bij het opstellen van de begroting 2022 zijn we uitgegaan van de meest recente cijfers. De uitkomsten van de besluitvorming over de herijking en de herverdeeleffecten wordt naar verwachting opgenomen in de meicirculaire 2022.

Extra middelen via algemene uitkering voor jeugd

Op 2 juni jl. hebben de VNG en het Rijk in een bestuurlijk overleg gesproken over de uitspraak van de Commissie van Wijzen inzake het jeugddossier. Op basis van de afspraken in dit overleg stelt het Rijk voor 2022 € 1,314 miljard extra ter beschikking aan gemeenten ter compensatie voor de tekorten op het gebied van jeugdhulp. Hiermee volgt het kabinet de uitspraak van de Commissie. In het overleg is ook vastgesteld dat het nieuwe kabinet een besluit dient te nemen over de structurele financiële bekostiging van gemeenten vanaf 2023 op dit dossier en dat rijk en VNG zich committeren aan een Hervormingsagenda Jeugd. Deze agenda dient voor 1 januari 2022 te worden opgesteld.

Daarnaast hebben het Rijk, de VNG en het IPO gezamenlijk afgesproken dat alle gemeenten in de jaarschijven 2023 tot en met 2025 van de meerjarenraming 75% van de bedragen onder de Hervormingsagenda van de Commissie van Wijzen als stelpost te mogen opnemen in de begroting. Dit

alles hebben we meegenomen bij het opstellen van de begroting 2022.

Opschalingskorting

In navolging van het besluit om de zogenaamde opschalingskorting voor de jaren 2020 en 2021 te bevriezen heeft het kabinet besloten deze korting ook voor het jaar 2022 te bevriezen. Dit betekent dat een totaalbedrag van € 270 miljoen op incidentele basis niet aan het gemeentefonds wordt onttrokken. Voor de gemeente Tubbergen een eenmalige meevaller in het jaar 2022 van € 260.000.

Dividend Cogas

In het Eerste programmajournaal 2021 hebben we u gemeld dat tijdens de aandeelhoudervergadering (AvA) van 16 december 2020 de aandeelhouders van Cogas hebben ingestemd met de verkoop van het 50% belang in Cogas Kabel Infra B.V. Tevens is besloten dat een dividendafbouwfonds ter grootte van € 25 miljoen wordt ingesteld: 5 jaar lang wordt jaarlijks € 5 miljoen uitgekeerd aan de aandeelhouders zodat de dividenuitkering van Cogas aan de aandeelhoudende gemeenten met het wegvallen van het CKI-dividend voor een periode van vijf jaar op peil gehouden kan worden. Dit betekende concreet dat het dividend dat we al jaren gewend zijn te ontvangen van Cogas nog 5 jaar op niveau blijft en daarna terugvalt naar de helft.

Inmiddels hebben de aandeelhouders tijdens de AvA van 25 juni 2021 besloten tot een aanvullende uitkering van € 30 miljoen uit de opbrengst van de verkoop van het 50% belang in Cogas Kabel Infra B.V. Dit betekent voor Tubbergen een extra dividendopbrengst in 2021 van € 1.727.000. Dit bedrag is via het tweede programmajournaal 2021 toegevoegd aan de algemene middelen. De gevolgen van deze toevoeging voor de stand van de betreffende reserves hebben we meegenomen in deze begroting 2022.

Transitie Regio Twente

Op 1 juli 2020 hebben de 14 Twentse gemeenten een transitieplan voor de Regio Twente vastgesteld. Uitvoering van dit plan heeft geleid tot een nieuwe samenwerkingsstructuur die op 8 juli 2021 is ingegaan. Het taakveld sociaaleconomische structuurversterking van Twente is ondergebracht bij de Stichting Twente Board. In de stichting werken vertegenwoordigers van de Twentse ondernemers, het Twents onderwijs en de Twentse overheden nauw met elkaar samen.

De Regeling Regio Twente is omgevormd tot de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid. Deze organisatie is belast met de uitvoering van de taken van de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD), de Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT), Veilig Thuis Twente (VTT), Samen 14 (de vrijwillige samenwerking van de 14 Twentse gemeenten gericht op de onderlinge afstemming van het zorg- en jeugdhulpbeleid) en Kennispunt Twente (gezamenlijk kennis- en informatieplatform). Tot 1 januari 2022 voert de GR Gezondheid ook het beheer en onderhoud van de recreatieve routes en de recreatieparken Het Rutbeek in Enschede, Het Lageveld in Wierden en Het Hulsbeek in Oldenzaal uit. Daarna worden deze taken ondergebracht bij het Recreatieschap Twente.

De vrijwillige samenwerkingen tussen de gemeenten (coalition of the willing-taken) die de afgelopen jaren door de Regio Twente zijn gefaciliteerd, zijn ondergebracht bij gemeenten. Over de enkele taken, waaronder de ondersteuning van de Twenteraad, moeten nog definitieve afspraken gemaakt worden.

De transitie heeft voor de Twentse gemeenten een structurele besparing opgeleverd van ruim € 260.000. De frictiekosten van ongeveer € 2 miljoen worden volledig gedekt uit bestaande reserves en het jaarrekeningresultaat 2020.

WOZ-waarde

De WOZ-waarde van woningen werd tot en met 2021 bepaald aan de hand van o.a. de bruto-inhoud van de woning. Met ingang van het jaar 2022 is landelijk besloten dit te wijzigen. Vanaf 2022 dienen de woningen gewaardeerd te worden op basis van het aantal m² gebruiksoppervlakte.

Gewijzigde bedrijfsvoering onderhoud openbare ruimte en gebruik gemeentewerf.

De gebouwen welke bij Noaberkracht in gebruik zijn ten behoeve van de bedrijfsvoering en dienstverlening van de gemeenten Dinkelland en Tubbergen zijn in eigendom van de beide gemeenten met uitzondering van een aantal dislocaties ten behoeve van de uitvoering van het onderhoud aan de openbare ruimte. De gebouwen welke in eigendom zijn van beide gemeenten worden door Noaberkracht om niet gebruikt. Dislocaties worden gehuurd door Noaberkracht.

De lasten gemoeid met het gebruik van de gebouwen komen voor rekening van Noaberkracht en worden conform de vaste verdeelsleutel in rekening gebracht bij de beide gemeenten. De lasten gemoeid met het eigendom komen rechtstreeks ten laste van de eigenaar van het gebouw. Deze afspraken zijn vastgelegd in een financieel verdeelmodel "Verrekenmodel Tubbergen Dinkelland" en door de gemeenteraden vastgesteld in september 2012.

Bijna 10 jaar later is er aanleiding om ten aanzien van de gemeentewerf in Ootmarsum een heroverweging te maken. Een aantal jaren geleden na de ontmanteling van TopCraft en het ontstaan van Stichting Participatie Dinkelland is de buitendienst met ruim 50 medewerkers gegroeid. Nu door de komst van de Soweco medewerkers, groeit de dienst van ongeveer 85 naar 130 fte. Hiermee verandert ook de uitvoering van het groenonderhoud definitief. Dit hadden we altijd georganiseerd in een bestek/contract met de Soweco. Dit werk komt nu, net als in Dinkelland, als een gebied naar ons toe. De gemeentewerf in Tubbergen is afgestoten en door Tubbergen is een gebouw in Tubbergen van Soweco overgenomen dat dienstdoet als dislocatie van de hoofdvestiging in Ootmarsum. Hiermee zijn er een drietal (Weerselo, Denekamp en Tubbergen) dislocaties in gebruik naast de hoofdvestiging in Ootmarsum. De drie dislocaties worden door Noaberkracht gehuurd tegen een marktconforme huur. De bedrijfsvoering en centrale huisvesting van de buitendienst vindt volledig plaats vanuit de gemeentewerf Ootmarsum.

Met ingang van 2022 wordt de gemeentewerf in Ootmarsum niet langer om niet gebruikt door Noaberkracht maar zal Noaberkracht ook hier een marktconforme huur voor betalen welke conform de vaste verdeelsleutel, vastgelegd in het Verrekenmodel Tubbergen Dinkelland, in rekening wordt gebracht bij de beide gemeenten. Deze verrekening wordt in de loop van het jaar 2022 verwerkt in de begrotingen van de drie bedrijven en dus ook die van Tubbergen.

Digitale transformatie

Om de kansen van de digitale transformatie te benutten en om burgers en bedrijven daarover zelf de regie te laten bepalen, is het Rijk van mening dat het contact tussen de overheid en de burgers en bedrijven verbeterd moet worden. Om dit slimmere, toegankelijker en persoonlijker contact met de

overheid te realiseren, wordt er door het Rijk gewerkt aan (her)nieuwde wet- en regelgeving. De wetgeving die hieronder wordt benoemd, is van invloed op de wijze waarop gemeenten de digitale dienstverlening binnen de eigen organisatievorm dienen te geven. Hieronder volgen een aantal wet(swijzigingen), waarbij het Digitaal Stelsel Omgevingswet buiten beschouwing is gelaten (zie afzonderlijke passage over Omgevingswet):

- Wet Digitale Overheid (Wdo); invoeringsdatum: op zijn vroegst 1 juli 2022
- Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv); invoeringsdatum: naar verwachting per 1 juli 2022
- Wet Elektronische publicaties (Wep); invoeringsdatum: per 1 juli 2021 met gedeeltelijk overgangstermijn tot 1 juli 2022
- Wet openbaarheid van bestuur (Wob); deze wet zal opgaan in de nieuwe Wet open overheid
- Wet open overheid (Woo); invoeringsdatum: op zijn vroegst per 1 januari 2022

Bovenstaande wetswijzigingen komen dus op korte termijn op de gemeente af. Daarnaast hebben deze wetswijzigingen een nauwe relatie met (recentelijk) in werking getreden wetgeving als:

- Archiefwet 2021
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Inmiddels is bekend dat het Rijk voor de invoering van de Wet Open Overheid ook middelen beschikbaar stelt via het gemeentefonds. Voor 2022 betreft dat € 46.000 structureel (oplopend tot € 92.000 in 2026) en € 54.000 incidenteel (t/m 2026). De bedragen zijn door ons ook als zodanig in de begroting opgenomen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Door een aankomende wijziging in de gemeentewet zal het college vanaf boekjaar 2022 zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarrekening 2022, die in het voorjaar 2023 aan de raad ter vaststelling zal worden aangeboden. Op dit moment verstrekt de externe accountant een controleverklaring met een oordeel inzake de getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekening van de gemeente. De externe accountant zal vanaf boekjaar 2022 alleen nog een controleverklaring afgeven met een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording door het college die in de jaarrekening 2022 wordt opgenomen). Eind augustus is door de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) een Kadernota rechtmatigheid 2022 gepubliceerd die nader invulling geeft aan de wetswijziging.

Om als college zelf een gedegen rechtmatigheidsverantwoording te kunnen afgeven zal nog wel geïnvesteerd moeten worden in de uitbreiding van auditcapaciteit. Onze accountant heeft ook in zijn managementletter aangegeven dat er op een aantal onderdelen nog een verbeterslag noodzakelijk is. We hebben hiervoor structureel een bedrag van € 35.000 in deze begroting opgenomen.

Gevolgen corona

Zoals we in het Tweede programmajournaal 2021 hebben aangegeven hebben we de financiële gevolgen van de coronapandemie voor (de begroting van) de gemeente Tubbergen tot op heden volledig kunnen dekken uit de compensatie van het Rijk. De geluiden over de groei van de economie, de afname van de werkloosheid, enz. lijken dit beeld ook voor de komende tijd te bevestigen. Uiteraard blijven we de

ontwikkelingen nauwgezet volgen en zullen we in de verschillende P&C-documenten blijven rapporteren over de stand en het verloop van de stelpost corona en ook de gereserveerde structurele ruimte. In het financiële hoofdstuk bij deze Begroting 2022 treft u deze stand en het verloop voor de beide onderdelen aan.

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set (verplichte) beleidsindicatoren.

Indicator	Realisatie 2020	2021	2022
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	6,70	6,52	6,57
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	7,75	7,68	7,41
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	647	684	699
Externe inhuur (kosten als percentage van de totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	10,7	11,0	8,37
Overhead (percentage van de totale lasten)	9,6	11,4	11,7

Bron: eigen informatie

Begroting 2022: overzicht baten en lasten

Programma Bestuur en middelen * € 1000	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur <i>o.a. raad en raadscommissies, burgemeester en wethouders, griffie, kernraden, internationale contacten</i>	1.654		-1.654
Beheer overige gebouwen en gronden <i>o.a. gemeentehuis Tubbergen</i>	862	100	-762
Overhead <i>organisatieondersteuning, financieel beheer, tractie en Noaberkracht</i>	5.222	0	-5.222
Treasury <i>financiering en dividend</i>	-230	903	1.133
OZB woningen <i>ozb woningen eigenaren</i>	229	2.575	2.346
OZB niet-woningen <i>ozb niet-woningen eigenaren en ozb niet-woningen gebruikers</i>	94	1.832	1.737
Belastingen overig <i>reclamebelasting en baatbelasting</i>	11	55	44
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds <i>algemene uitkering uit het gemeentefonds</i>	8	29.452	29.444
Overige baten en lasten <i>algemene lasten en baten, onvoorziene uitgaven</i>	-1.043		1.043
Begroot totaal saldo van baten en lasten (voor reserve mutaties)	6.807	34.916	28.109
Mutaties reserves	133	1.060	927
Mutaties reserves	133	1.060	927
Begroot totaal resultaat (na reserve mutaties)	6.940	35.976	29.036

Nieuw beleid

We willen werken aan meer zichtbaarheid van de gemeenteraad. Daarom is besloten om per maand een kernavond te houden, waar de gemeenteraad op bezoek gaat in een van de negen kernen. Het doel

hiervan is om informeel met elkaar in gesprek te gaan over de kernagenda van het dorp, maar ook van gedachten te wisselen over toekomstige opgaven, zowel vanuit de gemeente als vanuit het dorp gezien. Daarnaast kunnen op initiatief van de raad zelf, het college of van inwoners, ondernemers of organisaties (kern overstijgende) onderwerpen worden ingepland waarover ook informeel met elkaar in gesprek wordt gegaan. Deze thema-avonden worden op locatie of in het gemeentehuis gehouden, afhankelijk van het onderwerp.

Toekomstbestendige maatschappelijke instellingen

Aangezien het doel van de inspanning “ozb compensatie maatschappelijke instellingen” feitelijk ligt in het ondersteunen van de vele vrijwilligers bij de verschillende instellingen zou het college de omschrijving van de inspanning graag wat breder zien. En wel in die mate dat niet alleen maatschappelijke instellingen met vastgoed (die ozb betalen) worden bereikt maar ook maatschappelijke instellingen zonder vastgoed. Het college stelt voor de naam en daarmee de reikwijdte te wijzigen in “toekomstbestendige maatschappelijke instellingen”. Het college heeft bij de begroting 2021 besloten hier voor een periode van 2 jaar een bedrag van € 140.000 beschikbaar te stellen.

Meerjarig financieel beeld: terugkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma Bestuur & middelen	26.276	27.664	29.036

Meerjarig financieel beeld: vooruitkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Bestuur & middelen	29.036	27.906	27.675	27.871

Programma Dienstverlening & burgerzaken

Portefeuillehouder

Burgemeester Haverkamp-Wenker

Algemeen

We streven in onze dienstverlening naar een gemeente die niet afwacht, maar proactief naar de inwoner toe gaat. Een gemeente die in haar dienstverlening meedenkt met de inwoner en helder is in verwachtingen over en weer, tussen gemeente en inwoners. Dit betekent beleid zonder strikte regels maar met ruimte voor maatwerk. Niet meer werken met beperkte openingstijden, maar op afspraak werken op een locatie en tijdstip wenselijk voor de inwoner.

We zorgen ervoor dat zoveel mogelijk producten en diensten digitaal afgenomen kunnen worden. Daarnaast wordt het persoonlijk contact uiteraard geborgd. Natuurlijk kunnen inwoners en bedrijven ook telefonisch contact opnemen door te bellen naar het telefoonteam.

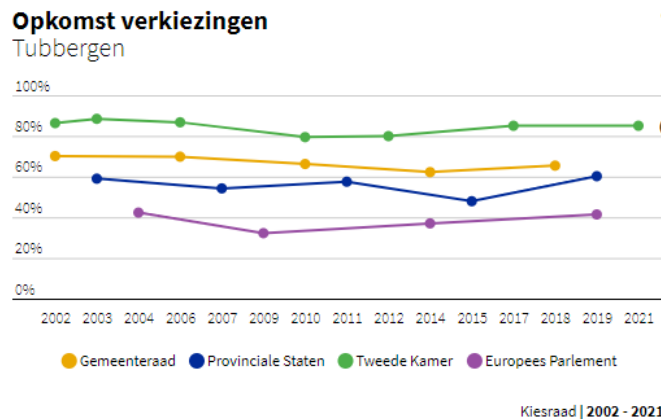
Naast de dienstverlening zorgen we ook voor een correcte verwerking van de persoonsgegevens van onze inwoners in de basisregistratie personen, de uitgifte van identiteitskaarten, rijbewijzen en paspoorten en de kadastrale informatie.

Vastgestelde beleidsnota's

Reglement basisregistratie personen 2017
Privacy beleid

Kengetallen

Binnen het programma Bestuur en middelen maken we gebruik van het volgende kengetal:

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen die bijdragen aan de doelen binnen het programma Dienstverlening & burgerzaken.

Actuele ontwikkelingen

Rijbewijzen

Voor 2022 willen wij proberen om digitaal de rijbewijzen bij de RDW aan te kunnen vragen.

Verkiezingen

In 2022 vinden de verkiezingen voor de gemeenteraad plaats.

Gevolgen corona

Verkiezingen

De situatie omtrent de corona leidt ook voor 2022 tot hogere kosten voor de verkiezingen. Net als in 2021 kan op 14, 15 en 16 maart waarschijnlijk bij alle stembureaus een stem worden uitgebracht en de bezetting van ieder stembureau bestaat uit acht personen. Hoe de verkiezingen exact eruit komen te zien zal eind van dit jaar en begin volgend jaar duidelijk worden.

Beleidsindicatoren dienstverlening en burgerzaken

Het programma Dienstverlening & burgerzaken kent geen verplichte beleidsindicatoren.

Begroting 2022 - overzicht baten en lasten

Programma Dienstverlening en burgerzaken * € 1000	Lasten	Baten	Saldo
Burgerzaken <i>o.a. (digitale) communicatie met bedrijven en inwoners, burgerlijke stand, BRP, reisdocumenten, straatnaamgeving, huisnummering en kadastrale informatie</i>	681	266	-415
Begroot totaal saldo van baten en lasten (voor reserve mutaties)	681	266	-415
Begroot totaal resultaat (na reserve mutaties)	681	266	-415

Nieuw beleid

Het programma Dienstverlening & burgerzaken kent geen wijzigingen in bestaand beleid.

Meerjarig financieel beeld: terugkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma Dienstverlening & burgerzaken	-356	-374	-415

Meerjarig financieel beeld: vooruitkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Dienstverlening & burgerzaken	-415	-439	-442	-447

Programma Veiligheid

Portefeuillehouder

Burgemeester Haverkamp-Wenker

Algemeen

Veilig leven is een groot goed in onze samenleving. De gemeente heeft op dit onderwerp een belangrijke wettelijke taak. Daar geven we uitvoering aan. Wij zien veiligheid als een gezamenlijke verantwoordelijkheid en maken met allerlei betrokkenen in onze samenleving afspraken over hoe we de veiligheid in onze samenleving kunnen versterken. Daarbij werken we vanuit vertrouwen. Als dat vertrouwen wordt geschaad, dan treden we op.

Veiligheid is vaak het resultaat van samenwerking en van bewust handelen op basis van eigen verantwoordelijkheid. We werken dan ook aan samenwerking tussen onder meer politie, brandweer, Openbaar Ministerie, woningcorporaties en hulpverleners.

We willen een veilig en leefbare woonomgeving. Daarvoor dringen we de criminaliteit (ondermijning) terug en vergroten we het veiligheidsgevoel van onze inwoners. We hebben een adequate wijze van uitvoering van toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving waarbij we het perspectief van meerdere kanten bekijken. We willen oplossingsgericht denken en meebewegen bij (politieke) ontwikkelingen. Vanuit de rol van toezichthouder en handhaver geven wij vrijheid waar het kan en zijn we strikt waar het moet. Om zo samen met burgers en bedrijven tot een veilige en leefbare woon- en werkomgeving te komen.

Vastgestelde beleidsnota's

Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Tubbergen 2021

Beleidsregels evenementen 2016

Drank- en horecaverordening 2013

Beleidsregels Damoclesbeleid 2013.

Beleid toepassing Web Bibob 2015

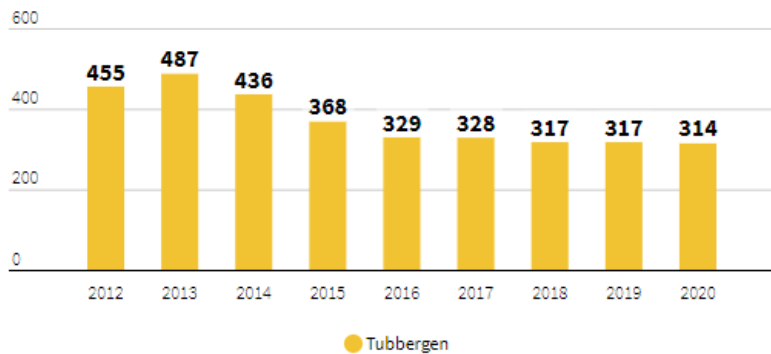
Aanwijzingsbesluit toezichthouders quarantaineplicht Wet publieke gezondheid

Kengetallen

Binnen het programma Veiligheid maken we gebruik van de volgende kengetallen:

Misdrijven per jaar

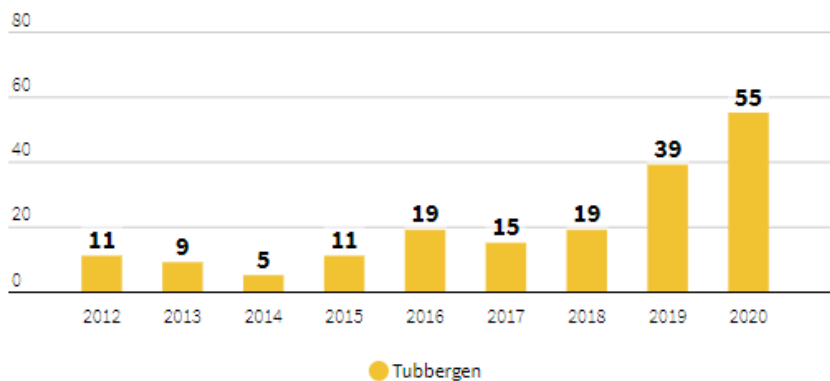
aantal

Politie | 2012 - 2020

Overlast door verward persoon

Overlast door verward persoon, aantal

Politie | 2012 - 2020

Toelichting: Het aantal registraties is gebaseerd op de registraties die in de politiesystemen zijn vastgelegd. Indien een eenheid meer incidenten registreert, betekent dit niet automatisch dat het fenomeen in de betreffende eenheid ernstiger is, maar het kan te maken hebben met de registratiewijze (of registratiediscipline) binnen deze eenheid. De getoonde aantallen over voorgaande jaren kunnen mogelijk afwijken van eerdere gepresenteerde aantallen vanwege een na-ijleffect. Registraties kunnen namelijk op basis van nieuwe inzichten op een later moment worden aangepast. Vanaf 2019 wordt er op een andere manier geregistreerd, waardoor het lijkt alsof het aantal incidenten met verwarde personen enorm is toegenomen. Het aantal registraties is niet gelijk aan het aantal unieke personen en over de rol

van corona in relatie tot de cijfers is verder niets te zeggen.

Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Twente: Veiligheidsregio Twente heeft tot doel de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren om een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.
- Omgevingsdienst Twente: De Omgevingsdienst Twente voert in opdracht van alle Twentse gemeenten en de provincie Overijssel de werkzaamheden m.b.t. vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en bodem uit.

Actuele ontwikkelingen

Veiligheid

Tubbergen is al jarenlang een van de veiligste gemeentes van ons land. Wel is er een verschuiving gaande naar andere criminaliteitsvormen zoals ondermijning en cybercriminaliteit. Om te zorgen dat de gemeente Tubbergen hoog blijft scoren op het gebied van veiligheid zal ook in 2022 op het thema ondermijning ingezet worden. Naast de doorontwikkeling van de lokale aanpak ondermijning wordt ook in 2022 ingezet op de gemeentegrensoverschrijdende aanpak van ondermijning. Zo is Tubbergen een van de deelnemers aan een ondermijningsoverleg binnen de Noordoost-Twente en wordt deelgenomen aan de week van de ondermijning op Twentse schaal. Ook heeft de gemeente Tubbergen in het najaar van 2021 deelgenomen aan de weerbaarheidsscan ondermijning. Deze scan is een instrument in de regionale aanpak van ondermijning op het thema 'weerbare overheid'. De conclusies en aanbevelingen uit deze scan worden in 2022 en volgende jaren verder uitgewerkt en waar nodig geïmplementeerd. Verder wordt het beleid over de toepassingsmogelijkheden van de Wet Bibob geactualiseerd.

Tenslotte neemt Tubbergen deel aan projecten die vanuit de veiligheidsregio ontwikkeld worden indien deze projecten voor Tubbergen relevant zijn. Denk aan onderwerpen als witwassen, drugscriminaliteit, zorgfraude en mensenhandel.

Handhaving

De afgelopen jaren heeft er een verschuiving plaatsgevonden van repressief naar preventief handhaven. Daarbij staat het uitleggen van regels en de gevolgen van het niet nakomen daarvan centraal. Haaks daarop staan een aantal feiten die vragen om een stevige aanpak bij notoire overtreeders en de algemene tolerantie richting de handhavers. Steeds vaker komen zij onder vuur te liggen bij de uitvoering van hun taken. Dat vraagt om een andere werkwijze en vaardigheden van onze medewerkers en strategische communicatie.

Gevolgen corona

Ondermijning

Als gevolg van corona hebben in 2021 nagenoeg geen integrale controles plaatsgevonden. We verwachten dat in 2022 een inhaalslag kan plaatsvinden. Wel hebben de toezichthouders actief signalen vanuit het werkveld vastgelegd. Deze signalen worden in 2022 opgepakt. Eveneens als gevolg van

corona hebben geen bewustwordingsbijeenkomsten ‘ondermijning’ plaatsgevonden met externe partijen (hennepcontainer voor inwoners, ondernemers, agrariërs). Deze bijeenkomsten worden doorgeschoven naar 2022.

Evenementen

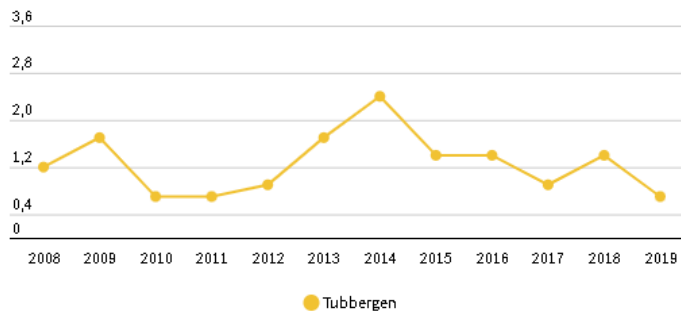
De verwachting is dat er in 2022 weer hetzelfde aantal evenementen plaats zal vinden als voor de corona crisis. De beoordeling van de aanvragen voor evenementen zal mogelijk meer tijd vragen, omdat per aanvraag bekeken moet worden of en zo ja hoe, wordt voldaan aan de richtlijnen voor corona. We blijven afhankelijk van de landelijke regelgeving rondom dit onderwerp.

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set beleidsindicatoren.

Diefstallen uit woning

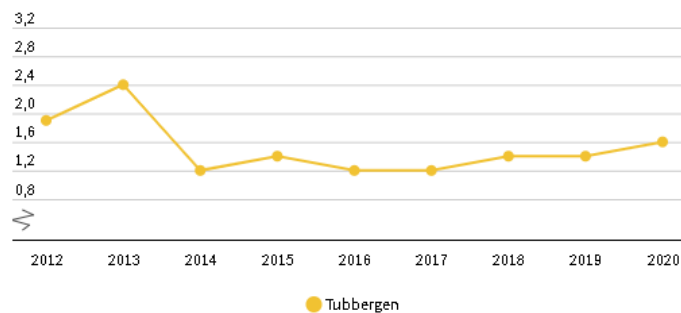
per 1.000 inwoners

CBS - Diefstallen | 2008 - 2019

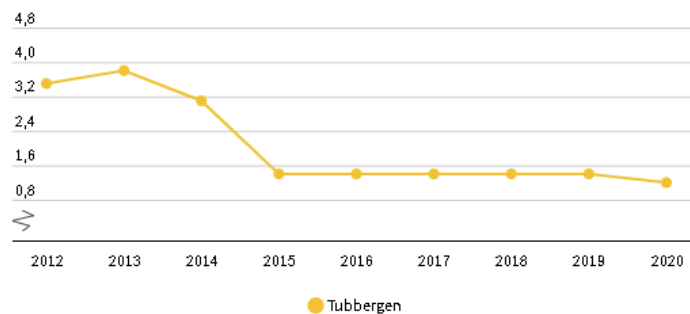
Geweldsmisdrijven

per 1.000 inwoners

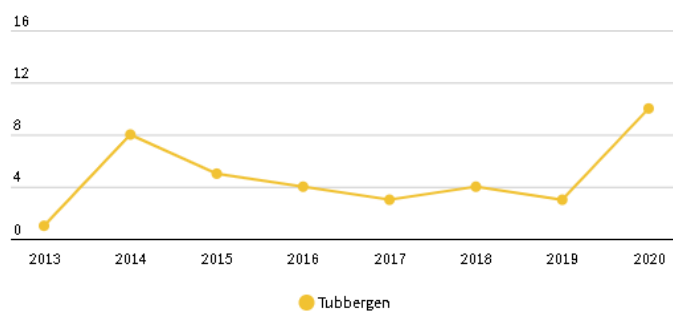
CBS - Criminaliteit | 2012 - 2020

Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)
per 1.000 inwoners

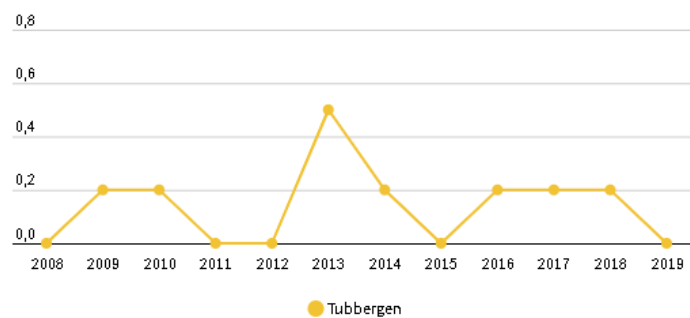
CBS- Criminaliteit | 2012 - 2020

Verwijzingen Halt
per 1.000 jongeren

Halt | 2013 - 2020

Winkeldiefstallen
per 1.000 inwoners

CBS- Diefstallen | 2008 - 2019

Toelichting verwijzingen Halt: Er is geen aantoonbare reden waardoor het aantal Haltverwijzingen in 2020 is toegenomen. Er zijn geen wijzigingen doorgevoerd in beleid.

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/veiligheid> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Begroting 2022 - overzicht baten en lasten

Programma Veiligheid * € 1000	Lasten	Baten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	1.743		-1.743
Openbare orde en veiligheid <i>toezicht openbare orde, integrale veiligheid en dierenbescherming</i>	1.301	18	-1.283
Begroot totaal saldo van baten en lasten (voor reserve mutaties)	3.045	18	-3.027
Begroot totaal resultaat (na reserve mutaties)	3.045	18	-3.027

Nieuw beleid

De ontwikkelingen met betrekking tot de Omgevingswet worden op de voet gevolgd.

Meerjarig financieel beeld: terugkijken

Bedragen x €1.000	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma Veiligheid	-2.975	-2.943	-3.027

Meerjarig financieel beeld: vooruitkijken

Bedragen x €1.000	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Veiligheid	-3.027	-3.059	-3.066	-3.074

Programma Openbare ruimte & mobiliteit

Portefeuillehouder

Wethouder Volmerink

Algemeen

De gemeente is medeverantwoordelijk voor de “groene” kwaliteit van de leefomgeving. We dragen zorg voor het gebruik, beheer en onderhoud van onze kernen en buitengebieden van vandaag en morgen. We werken aan een aantrekkelijke leefomgeving voor inwoners en bedrijven, waar mensen zich thuis voelen en met plezier gebruik maken van de openbare ruimte.

De gemeente is verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van wegen, openbare verlichting, de verkeersvoorzieningen, speelvoorzieningen en het openbaar groen. Wanneer er iets in de openbare ruimte stuk is, kunnen inwoners dat melden bij de gemeente. Ook als het gaat om rondslingerend afval, vernielingen of ongedierte. Zo houden we onze gemeente samen leefbaar.

Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte is vastgesteld in het beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). Voor het beheer van de wegen en het groen wordt de Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte van de CROW gebruikt. Daarnaast zijn in het beleidsplan ‘Verlichten openbare ruimte’ de uitgangspunten en keuzes voor het beleid omtrent openbare verlichting beschreven.

Om de riolering van de gemeente Tubbergen te onderhouden en vervangen, zijn de kaders en het beleid vastgelegd in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).

Vastgestelde beleidsnota's

Beleidsnotitie "bouwen en parkeren 2018"
 Kapverordening Tubbergen 2021
 Gemeentelijk RioleringsPlan 2019-2024
 Verordening riolheffing 2021
 Kwaliteitsplan Openbaar Groen

Kengetallen

Binnen het programma Openbare ruimte en mobiliteit maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Aantal kilometer wegen binnen de kom 90
- Aantal kilometer wegen buiten de kom 385
- Aantal kilometer riolering 270

Verbonden partijen

- Soweco: een samenwerkingsverband van zes Twentse gemeenten. Soweco voerde tot en met 2020 de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Op dit moment is Soweco in liquidatie.

Actuele ontwikkelingen

Leefbaarheid in de kernen

Binnen het proces Mijn Dorp2030 kijkt de gemeente Tubbergen samen met haar inwoners naar de toekomstige leefbaarheid in iedere kern. Dat betekent ook dat inwoners meer inspraak krijgen over onder andere de openbare ruimte. Het is niet langer alleen de gemeente die bepaalt waar welke soort bomen en soort struiken worden geplant en waar bankjes of speeltoestellen moeten staan, maar ook de buurt zelf, die samen met de Contactpersoon Openbare Ruimte (COR) plannen maakt over de manier waarop de openbare ruimte in hun wijk of buurt eruit zou moeten zien.

De inrichting en het beheer en onderhoud openbare ruimte is beleidsmatig gebaseerd op diverse pijlers. Deze bestaan o.a. uit het GRP, meerjarenonderhoudsplan wegen, de parkeertoets, het Gemeentelijk Verkeers- en Veiligheidsplan en het Kwaliteitsplan Openbaar Groen (KOG). Met het KOG omschrijft de gemeente beleidskaders en ambities voor een duurzame en toekomstbestendige openbare ruimte m.b.t. groen- en speelvoorzieningen. Zowel de inrichting alsook het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en de uitvoeringsplannen die hiermee gemoeid zijn worden conform het KOG opgesteld.

Bermbeheerplan

Om concreet invulling te geven aan het berm- en slootbeheer in het door de raad vastgestelde 'Uitvoeringsplan onderhoud en vervangingen van groen- en speelvoorzieningen, is er, met behulp van een provinciale subsidie, in 2021 een bermbeheerplan opgesteld. Met dit bermbeheerplan willen we meer biodiversiteit bevorderen in de gemeentelijk bermen.

Invasieve exoten

De provincie heeft een plan van aanpak vastgesteld voor wat betreft het bestrijden van invasieve exoten. Concreet kan de gemeente een subsidie aanvragen voor het bestrijden van invasieve exoten. In het 'Uitvoeringsplan plaagbestrijding' is vastgesteld dat de gemeente een 5-tal soorten wil bestrijden, namelijk: eikenprocessierups, Japanse duizendknoop, reuzenbalsemien, reuzenberenklauw en Amerikaanse vogelkers. De provincie geeft in het plan van aanpak weer dat het verantwoordelijk is voor het bestrijden van een drietal van deze soorten, namelijk: reuzenbalsemien, reuzenberenklauw en Amerikaanse vogelkers en de kosten gemoeid met de bestrijding van deze soorten door de gemeente zijn subsidiabel. Voor het bestrijden van deze 3 soorten wordt door de gemeente een subsidieaanvraag gedaan.

Gevolgen corona

Er is nog niet bekend wat de gevolgen van de coronacrisis op lange termijn zijn. Vooralsnog is de verwachting dat de coronacrisis geen grote gevolgen heeft voor het programma Openbare ruimte & mobiliteit.

Beleidsindicatoren

Het programma Openbare ruimte & mobiliteit kent geen verplichte beleidsindicatoren.

Begroting 2022 - overzicht baten en lasten

Programma Openbare ruimte en mobiliteit * € 1000	Lasten	Baten	Saldo
Verkeer en vervoer <i>o.a. wegen, openbare verlichting, gladheidsbestrijding, straatreiniging en verkeer</i>	2.829	259	-2.570
Parkeren <i>parkeervoorzieningen en parkeervergunningen en -ontheffingen</i>	20	2	-18
Openbaar vervoer <i>openbaar vervoer enabri's</i>	7	21	15
Openbaar groen en (openlucht) recreatie <i>natuurbeheer en landschapsonderhoud, groenvoorziening, volkstuinten en coördinatie participatie openbare ruimte</i>	1.231	6	-1.225
Riolering <i>aanleg en onderhoud rioleringen, rioolaansluitingen op individueel verzoek, rioolheffing</i>	1.559	2.017	458
Begroot totaal saldo van baten en lasten (voor reserve mutaties)	5.646	2.306	-3.341
Mutaties reserves		429	429
Mutaties reserves		429	429
Begroot totaal resultaat (na reserve mutaties)	5.646	2.735	-2.912

Nieuw beleid

Kwaliteitsplan Openbaar Groen

De inrichting en het beheer en onderhoud openbare ruimte is beleidsmatig gebaseerd op diverse pijlers. Deze bestaan o.a. uit het GRP, meerjarenonderhoudsplan wegen, de parkeertoets, het Gemeentelijk Verkeer- en Veiligheidsplan, IBOR. Daar is het Kwaliteitsplan Openbaar Groen (KOG) in 2021 aan toegevoegd. In het "Kwaliteitsplan Openbaar Groen (KOG) wil de gemeente verantwoorde keuzes maken voor duurzame en bestendige groen- en speelvoorzieningen in de openbare ruimte. In het 'Uitvoeringsplan onderhoud en vervangingen van groen- en speelvoorzieningen' volgend uit het KOG worden concrete maatregelen beschreven voor wat betreft de (her)inrichting en het berm- en slootbeheer in de openbare ruimte. Hiervoor is door het college in 2021 een incidenteel bedrag van € 1,0 miljoen beschikbaar te gesteld in een nieuwe bestemmingsreserve "onderhoud en vervanging openbaar groen en speeltoestellen en biodiversiteit". Op basis van het vastgestelde uitvoeringsplan moet er voor het jaar 2022 een budget van € 255.106 beschikbaar worden gesteld en onttrokken worden uit de daarvoor bestemde reserve.

Meerjarig financieel beeld: terugkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma Openbare ruimte & mobiliteit	-3.109	-3.090	-2.912

Meerjarig financieel beeld: vooruitkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Openbare ruimte & mobiliteit	-2.912	-3.024	-3.130	-3.139

Programma Economie

Portefeuillehouder

Wethouder Vloothuis

Algemeen

Aan de hand van de speerpunten detailhandel (vitale winkelgebieden in kernen), bedrijventerreinen en dienstverlening creëert de gemeente een zo optimaal mogelijk ondernemersklimaat. Wij willen daarbij ruimte blijven bieden voor (bijzondere) initiatieven van ondernemers, zodat optimaal kan worden ingespeeld op sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en economische trends.

De bedrijfsconsulent (ondersteund door een ondernemersserviceteam) vormt hierbij als eerste aanspreekpunt voor ondernemers de schakel tussen de gemeente en het bedrijfsleven en probeert de ondernemers zoveel mogelijk te faciliteren. Daarnaast wordt er actief ingezet op de (her)ontwikkeling, realisatie en uitgifte van bedrijfskavels en bedrijfsruimte, de uitvoering van de detailhandelsagenda/retaildeal en regionale samenwerking (met name in de vorm van regionale acquisitie).

Vastgestelde beleidsnota's

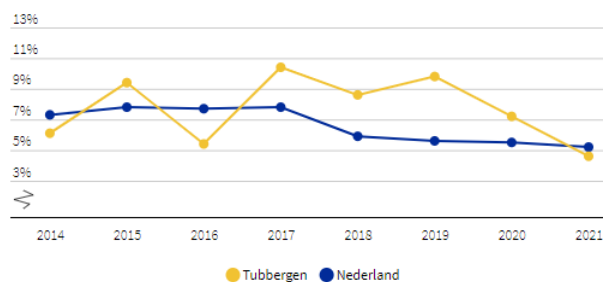
- Verordening forensenbelasting 2021
- Beleidsregels standplaats- en ventvergunningen 2014
- Detailhandelsstructuurvisie 2015
- Verordening toeristenbelasting 2021

Kengetallen

Binnen het programma Economie maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Aantal verkooppunten (Locatus: 2021): 298

Aandeel leegstand m2 winkelvloeroppervlak

Locatus | 2014 - 2021

Verbonden partijen

- Stichting Twente Board: samenwerkingsverband tussen overheid, onderwijs en ondernemers in Twente. Meer informatie is te vinden via de volgende link: [Stichting Twente Board](#).

Actuele ontwikkelingen

Het programma Economie kent geen grote actuele ontwikkelingen in 2022. Voor de actuele ontwikkelingen van de bedrijventerreinen wordt verwezen naar paragraaf Grondbeleid.

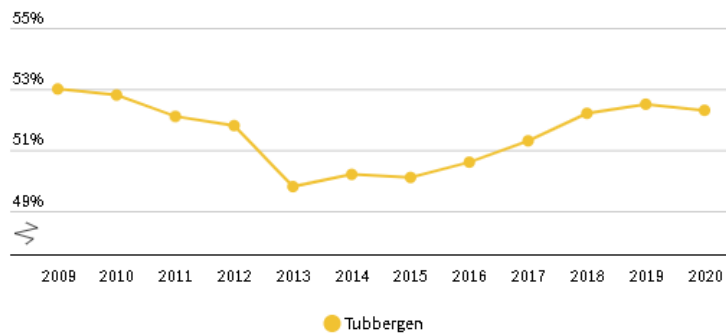
Gevolgen corona

De gevolgen van corona voor de verschillende branches zijn nog onduidelijk. We bewaken in 2022 de ontwikkelingen en anticiperen daar waar nodig.

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set (verplichte) beleidsindicatoren.

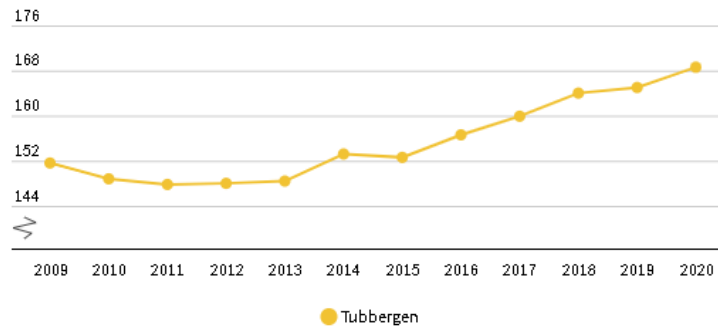
Funciemenging

Meerdere bronnen | 2009 - 2020

Vestigingen (van bedrijven)

per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar

LISA | 2009 - 2020

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/economie-2> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Begroting 2022 - overzicht baten en lasten

Programma Economie * € 1000	Lasten	Baten	Saldo
Economische ontwikkeling <i>versterking economische structuur</i>	59		-59
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen <i>weekmarkten en standplaatsen, bedrijven- en ondernemersloket en stimulering lokale winkelstructuur kern Tubbergen</i>	145	1	-143
Economische promotie <i>o.a. volksfeesten en -evenementen, promotie toerisme, toeristenbelasting en forensenbelasting</i>	147	254	106
Begroot totaal saldo van baten en lasten (voor reserve mutaties)	351	255	-96
Mutaties reserves		31	31
Mutaties reserves		31	31
Begroot totaal resultaat (na reserve mutaties)	351	286	-65

Nieuw beleid

Het programma Economie kent geen wijzigingen ten opzichte van het bestaande beleid.

Meerjarig financieel beeld: terugkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma Economie	-56	-40	-65

Meerjarig financieel beeld: vooruitkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Economie	-65	-64	-65	-67

Programma Onderwijs

Portefeuillehouder

Wethouder Berning-Everlo

Algemeen

Alle kinderen en jongeren in de gemeente Tubbergen verdienen het om op te groeien in een kansrijke omgeving met kwalitatief goed onderwijs. In de gemeente Tubbergen hebben we ca. 1.800 leerlingen in het basisonderwijs en in totaal negen basisscholen. In iedere kern is een basisschool aanwezig, dit vinden we als gemeente erg belangrijk. Naast deze basisscholen telt onze gemeente één school voor voortgezet onderwijs in het dorp Tubbergen.

Binnen het programma Onderwijs zoeken we de samenwerking met o.a. schoolbestuurders en kinderopvangaanbieders. We bevorderen de ontwikkelingskansen van kinderen en volwassenen in onze gemeente door te investeren in het bestrijden van onderwijsachterstanden en het aanbieden van vroege en vroegschoolse educatie in samenwerking met plaatselijke kinderdagverblijven, het basisonderwijs en de GGD/JGZ (jeugdgezondheidszorg). We hechten veel belang aan een goede verbinding tussen gemeentelijke jeugdhulp en het onderwijs, waardoor vroegtijdig gesignaleerd wordt en hulp of ondersteuning zo vroeg mogelijk kan worden ingezet.

Daarnaast willen we het thuiszitten zoveel mogelijk voorkomen, de RMC-functie en Bureau leerplicht spelen hierin een belangrijke rol. Het niveau van absoluut en relatief verzuim ligt in Tubbergen onder het landelijk gemiddelde, evenals het percentage voortijdige schoolverlaters. Door de inzet van RMC en een adequate uitvoering van de Leerplichtwet, willen we voorkomen dat jeugdigen thuis komen te zitten en/of zonder diploma vroegtijdig het onderwijs verlaten.

Vastgestelde beleidsnota's

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2017
 Verordening bekostiging leerlingenvervoer 2021
 Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang 2018

Kengetallen

Binnen het programma Onderwijs maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Oppervlakte schoolgebouwen: 12.800 m²
- Gemiddelde score Centrale eindtoets (CET) (DUO - '18-'19): 538,9 (t.o.v. 536,2 Nederland)
- Locaties kinderopvang (LRKP, 2021): 69

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen die bijdragen aan de doelen binnen het programma Onderwijs.

Actuele ontwikkelingen

In het IHP (Integraal huisvestingsplan) staan de plannen voor de huisvesting van scholen in de gemeente Tubbergen. Het IHP schetst een meerjarenperspectief voor renovatie, vernieuwing en vervanging van scholen en vormt de basis voor investeringen door de gemeente. In het kader van Mijn Dorp 2030 worden in verschillende dorpen gesprekken gevoerd over hoe slim om te gaan met onderwijsgebouwen. In Manderveen heeft men ervoor gekozen om de school onder te brengen bij de huiskamer (Kulturhus) en ook in Fleringen werkt men aan plannen om de school samen te laten gaan met het Kulturhus. Voor beide kleine kernen is dit belangrijk om de leefbaarheid van het dorp te behouden en voorzieningen in stand te houden. Vanuit die context wordt ook in Langeveen dit gesprek gevoerd en zoekt men naar brede relaties tussen maatschappelijke voorzieningen. In Geesteren is middels een gebiedsontwikkeling getracht om de nieuw te bouwen school nabij de kerk te brengen. Voor dit initiatief bleken de uitdagingen echter te omvangrijk, vanwege uiteenlopende belangen van grondeigenaren in het gebied. Desalniettemin wordt er nu gewerkt aan een volledig nieuwe toekomstbestendige onderwijsvoorziening op de huidige schoollocatie, waarbij de (be)leefbaarheid van de omliggende ruimte volledig wordt benut.

Gevolgen corona

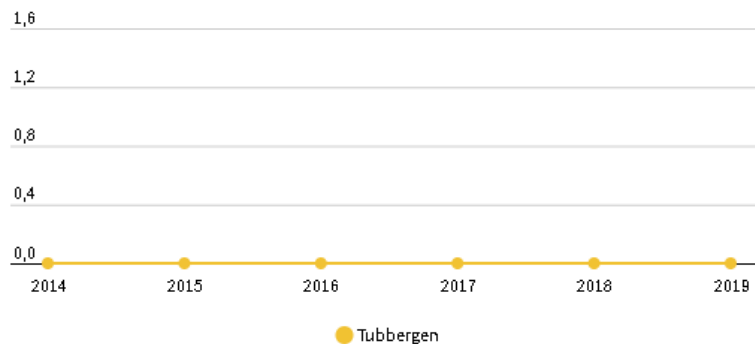
Er is nog niet bekend wat de gevolgen van de coronacrisis op lange termijn zijn. Vooralsnog is de verwachting dat de coronacrisis geen grote gevolgen heeft voor het programma Onderwijs. Zoals in de ambities is aangegeven wordt in overleg met onderwijsinstellingen gekeken naar een gewenste inzet van ontvangen NPO-middelen.

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set (verplichte) beleidsindicatoren.

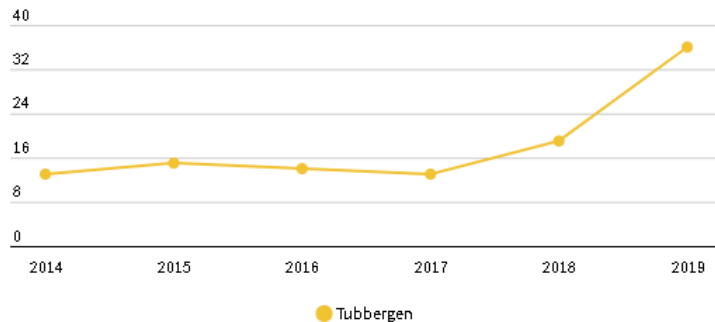
Absoluut verzuim

per 1.000 leerlingen

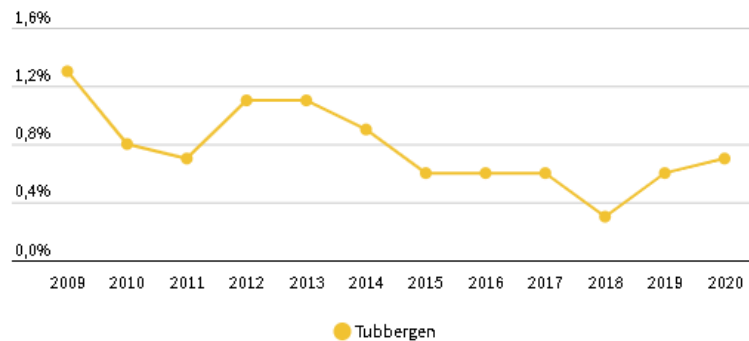
DUO/Ingrado | 2014 - 2019

Relatief verzuim
per 1.000 leerlingen

DUO/Ingrado | 2014 - 2019

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

DUO/Ingrado | 2009 - 2020

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/onderwijs-2> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Begroting 2022 - overzicht baten en lasten

Programma Onderwijs * € 1000	Lasten	Baten	Saldo
Onderwijshuisvesting <i>o.a. onderwijsgebruik sportaccommodaties, huisvesting bijzonder basisonderwijs en huisvesting voortgezet onderwijs</i>	787		-787
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken <i>lokaal onderwijsbeleid, leerlingenvervoer, leerplichtwerkzaamheid en onderwijsachterstandenbeleid</i>	1.319	214	-1.105
Begroot totaal saldo van baten en lasten (voor reserve mutaties)	2.106	214	-1.892
Mutaties reserves		56	56
Mutaties reserves		56	56
Begroot totaal resultaat (na reserve mutaties)	2.106	270	-1.836

Nieuw beleid

Binnen het programma Onderwijs zijn geen wijzigingen ten opzichte van het bestaande beleid.

Meerjarig financieel beeld: terugkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma Onderwijs	-1.690	-1.797	-1.836

Meerjarig financieel beeld: vooruitkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Onderwijs	-1.836	-1.950	-1.945	-1.941

Programma Sport & accommodaties

Portefeuillehouder

Wethouder Berning-Everlo

Algemeen

Het programma Sport en accommodaties gaat over het stimuleren en faciliteren van sport en beweging. We willen sporten en bewegen voor al onze inwoners, van jong tot oud, mogelijk maken en hen motiveren te gaan sporten.

Sportvoorzieningen dragen bij aan een gezonde leefstijl en bieden kansen om te participeren in de samenleving.

De gemeente Tubbergen is trots op al haar sportende inwoners. Zowel in de breedte als aan de top wordt sport op hoog niveau beoefend in onze gemeente. Met het jaarlijkse Sportgala, worden onze sporters uitbundig in het zonnetje gezet.

In de gemeente Tubbergen zijn buurtsportcoaches actief die in dienst zijn bij derden en bijdragen aan de doelen binnen het programma Sport en accommodaties.

Vastgestelde beleidsnota's

Nadere subsidieregeling 2016

Kengetallen

Binnen het programma Sport & accommodaties maken we geen gebruik van kengetallen.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen die bijdragen aan de doelen binnen het programma Sport & accommodaties.

Actuele ontwikkelingen

SSRT en samenwerking NOT

Zwembad De Vlaskoel en de nieuwe sporthal zijn in eigendom bij de gemeente en in exploitatie en beheer bij Stichting Sport en Recreatie Tubbergen (SSRT). Het bestuur van SSRT heeft onlangs aangegeven dat zowel de exploitatie van het zwembad als de exploitatie van de nieuwe sporthal structureel in de rode cijfers komen. Naast de structurele tekorten heeft SSRT ook aangegeven dat zij te maken hebben met extra verliezen als gevolg van de corona. Wij zijn met SSRT in overleg over de financiële problemen, waarbij onze insteek is dat er eerst een heldere analyse moet komen van de

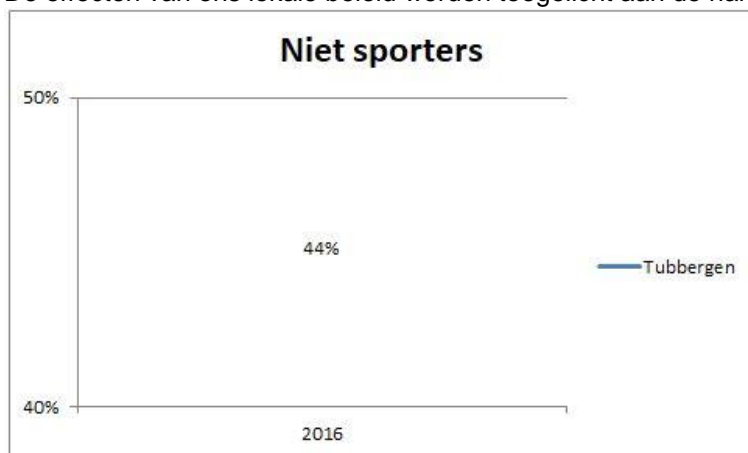
tekorten en vervolgens de besparingsmogelijkheden binnen de huidige exploitatie van SSRT in beeld moet worden gebracht. Daarnaast willen wij ook kijken naar de mogelijkheid om kosten te besparen door in regionaal verband (NOT) meer samen te werken.

Gevolgen corona

Er is nog niet bekend wat de gevolgen van de coronacrisis op lange termijn zijn. Vooral nog is de verwachting dat de coronacrisis geen grote gevolgen heeft voor het programma Sport & accommodaties.

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set beleidsindicatoren.

Begroting 2022 - overzicht baten en lasten

Programma Sport en accommodaties * € 1000	Lasten	Baten	Saldo
Sportbeleid en activering <i>sportgala en sportondersteuning</i>	690	78	-612
Sportaccommodaties <i>sporthallen Tubbergen en zwembad</i>	1.317	39	-1.278
Begroot totaal saldo van baten en lasten (voor reserve mutaties)	2.007	117	-1.890
Mutaties reserves		654	654
Mutaties reserves		654	654
Begroot totaal resultaat (na reserve mutaties)	2.007	771	-1.236

Nieuw beleid

In 2022 organiseert Twente de Special Olympics. Alle Twentse gemeenten, dus ook Tubbergen dragen hierin bij. Aangezien er reeds in 2021 voorbereidingskosten moeten worden gemaakt wordt het toegezegde bedrag van € 27.500 in de begroting 2021 beschikbaar gesteld. Om het evenement blijvend impact te laten hebben wordt in regionaal verband gewerkt aan de legacy met als doel het borgen en verduurzamen van passend sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking.

Meerjarig financieel beeld: terugkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma Sport & accommodaties	-1.196	-1.263	-1.236

Meerjarig financieel beeld: vooruitkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Sport & accommodaties	-1.236	-1.246	-1.100	-1.099

Programma Cultuur & recreatie

Portefeuillehouder

Wethouder Vloothuis

Algemeen

De gemeente Tubbergen onderscheidt zich door haar rijkheid aan natuurgebieden, recreatie en glaskunst. In Tubbergen is van alles te zien en te beleven, van het prachtige coulisselandschap tot eeuwenoude wind- en watermolens. We vinden het belangrijk om toeristisch Tubbergen op de kaart te zetten. In 2017 is Stichting Toeristisch Glinsterend Tubbergen opgericht als opvolger van de VVV. Deze stichting richt zich op de marketing van het toerisme in Tubbergen voor en door ondernemers uit de gemeente. De stichting werkt hierbij nauw samen met TwenteMarketing.

Bezoekers van de gemeente Tubbergen zijn erg positief en waarderen hun verblijf in onze gemeente gemiddeld met een 8. De meeste toeristen die Tubbergen aandoen zijn 55 jaar of ouder en komen naar onze gemeente voor de natuur en de mogelijkheid om te fietsen.

Op Beleef Tubbergen is meer informatie te vinden over wat er zoal te zien en te doen is in onze gemeente!

Vastgestelde beleidsnota's

Nota Verblijfsrecreatie Noordoost-Twente 2018

Verordening toeristenbelasting 2021

Subsidieregeling Kerkervisie Gemeente Tubbergen 2021

Beleidsregel coronacompensatie Tubbergen

Kengetallen

Binnen het programma Cultuur en recreatie maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Aantal historische molens 7
- Aantal monumenten per 1000 inwoners 1,2
- Aantal archeologische vindplaatsen 6
- Aantal bibliotheekfilialen 3 (waarvan 2 dorpsbibliotheken in stand gehouden door bewoners)
- Aantal leerlingen muziekonderwijs inclusief HaFabra 217

Verbonden partijen

- Recreatieschap Twente: De regeling Recreatieschap Twente heeft tot doel het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van recreatieve voorzieningen in zijn rechtsgebied. Het betreft een samenwerking tussen de veertien Twentse gemeenten.

Actuele ontwikkelingen

Er zijn geen actuele ontwikkelingen met betrekking tot dit programma.

Gevolgen corona

Er is nog niet bekend wat de gevolgen van de coronacrisis op lange termijn zijn voor het programma Cultuur & recreatie.

Beleidsindicatoren

Het programma Cultuur & recreatie kent geen verplichte beleidsindicatoren.

Begroting 2022 - overzicht baten en lasten

Programma Cultuur en recreatie * € 1000	Lasten	Baten	Saldo
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie <i>kunstwerken in de openbare ruimte, kunstzinnige en culturele vorming, muziekonderwijs en herdenkingen en gedenkdagen</i>	169		-169
Musea	20		-20
Cultureel erfgoed <i>o.a. stimulering en behoud van traditionele evenementen, watermolens, windmolens, Schaepmanmonument</i>	18		-18
Media <i>bibliotheekvoorziening en lokale omroep</i>	432		-432
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	110		-110
Begroot totaal saldo van baten en lasten (voor reserve mutaties)	748		-748
Mutaties reserves		4	4
Mutaties reserves		4	4
Begroot totaal resultaat (na reserve mutaties)	748	4	-744

Nieuw beleid

Het programma Cultuur & recreatie kent geen wijzigingen ten opzichte van het bestaande beleid.

Meerjarig financieel beeld: terugkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma Cultuur & recreatie	-741	-742	-744

Meerjarig financieel beeld: vooruitkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Cultuur & recreatie	-744	-751	-799	-807

Programma Sociaal domein

Portefeuillehouder

Wethouder Berning-Everlo

Algemeen

Iedere inwoner moet in staat zijn om zo lang en zo veel mogelijk zelf redzaam te zijn. We hechten veel waarde aan het welzijn van onze inwoners. Daarnaast moeten inwoners zoveel mogelijk zelf de regie over hun leven kunnen voeren en mee kunnen doen in de samenleving. Waar dat kan op eigen kracht, of anders met hulp van mensen uit hun sociale netwerk. Inwoners die hiertoe niet (volledig) in staat zijn, bieden we ondersteuning om hun zelfregie en participatie te bevorderen. De ondersteuning is bij voorkeur zo licht en zo dichtbij mogelijk en preventief als het kan. Team Ondersteuning & Zorg is ervoor om inwoners hierbij te helpen.

In de gemeente Tubbergen werken we samen met verschillende organisaties om de zorg voor onze inwoners zo optimaal mogelijk in te richten. Dit zijn bijvoorbeeld organisaties die re-integratietrajecten begeleiden en organisaties die vrij toegankelijke voorzieningen aanbieden, maar ook Veilig Thuis voor inwoners die te maken hebben met huiselijk geweld. We zetten in op vroegsignalering en het preventief aanpakken van problemen. Daarnaast kennen we verschillende regelingen voor inwoners met (tijdelijke) financiële problemen, bijvoorbeeld bijstand voor zelfstandige ondernemers en kindpakketten.

Vastgestelde beleidsnota's

Beleidsplan "Omzien naar elkaar" 2017
 Verordening bevordering participatie minima 2017
 Beleidsregels algemene en bijzondere bijstand 2017
 Uitvoeringsbesluit innovatieregeling re-integratie Participatiewet 2017
 Uitvoeringsbesluit re-integratieverordening Participatiewet 2017
 Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Tubbergen 2021
 Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Tubbergen 2021
 Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Tubbergen 2021
 Nadere regels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Tubbergen 2021
 Financieel besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Tubbergen 2021
 Nota minimabeleid 2016
 Beleidsplan integrale schulddienstverlening 2019-2023
 Verordening jeugdhulp gemeente Tubbergen 2021
 Beleidsregels jeugdhulp gemeente Tubbergen 2021
 Verordening stimuleringsfonds sociaal domein 2018
 Subsidieregeling professionele algemene voorzieningen Tubbergen 2021
 Beleidsregels Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
 Besluit om te anticiperen op de Verzamelweg hersteloperatie toeslagen
 Beleidsregel coronacompensatie Tubbergen

Kengetallen

Binnen het programma Sociaal domein maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Percentage volledig gevaccineerde inwoners (Rvp) 95,7% (RIVM 2020)
- Huishoudens met bijstandsuitkeringen 120 (CBS: mrt 2021)
- Werkloosheidspercentage 2,6% (CBS: 2020)
- Aandeel (%) huishoudens met een bijstandsuitkering(CBS: 2021) 1,5% (t.o.v. NL 5,2%)

Verbonden partijen

Binnen het programma Sociaal domein kennen we een aantal verbonden partijen:

- Soweco: een samenwerkingsverband van zes Twentse gemeenten. Soweco voerde tot en met 2020 de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Op dit moment is Soweco in liquidatie.
- Stichting Participatie Noaberkracht (SPN): de SPN is de uitvoeringsorganisatie voor de Wsw van de gemeenten Dinkelland en Tubbergen. Ook voeren zij voor een gedeelte de regie op de Participatiewet.
- Stadsbank Oost Nederland: een samenwerkingsverband van 22 Twentse en Achterhoekse gemeenten. De Stadsbank is een financieel dienstverlener met ervaring in schulddienstverlening. Meer informatie over de Stadsbank is te vinden via de volgende link: [Stadsbank Oost Nederland](#).
- GR Gezondheid: De GR Gezondheid is een samenwerking tussen de veertien Twentse gemeenten. De organisatie heeft de focus op gezondheid en het sociaal domein.
- Beschermd Wonen: De regeling heeft tot doel om de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers te behartigen op het gebied van Beschermd Wonen zoals bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Actuele ontwikkelingen

Woonplaatsbeginsel Jeugd 2022

Het nieuwe woonplaatsbeginsel beoogt een einde te maken aan de onduidelijkheid met betrekking tot welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de benodigde ondersteuning. Het zal voor gemeenten duidelijk worden welke gemeente straks volgens het nieuwe woonplaatsbeginsel verantwoordelijk is voor de jeugdige. Het nieuwe woonplaatsbeginsel wordt per 1 januari 2022 ingevoerd.

Ten aanzien van de uitspraken van het Rijk dat de wijziging in het woonplaatsbeginsel geen financieel (nadelig) effect zal hebben is dat op landelijk niveau wellicht een reëel gedachtegoed. Echter kunnen er door schaalgroten op lokaal niveau wel financiële verschillen ontstaan. De kans dat dit zich voordoet en eventuele impact daarvan kunnen we op dit moment nog niet voorspellen.

Van ambitie naar basis

De onderstaande inspanning is overgedragen van de ambitie Samen redzaam, gezond meedoen naar het programma sociaal domein in de basisbegroting. Dat betekent dat de hieronder genoemde inspanningen, zowel inhoudelijk als financieel, in 2022 onder dit programma worden verantwoord.

- Praktijkondersteuner ggz Jeugd (er is sprake van incidentele dekking voor de periode van maximaal 2 jaar)

- Integrale schuldenaanpak
- Algemene wasvoorziening
- Twentse belofte
- Decentralisatie beschermd wonen

Gevolgen corona

Wmo

We houden in 2022 rekening met een toename in het aantal aanvragen voor Wmo-maatwerkvoorzieningen als gevolg van corona.

Jeugd

De effecten van de eerste en tweede lockdown worden ook op het gebied van jeugd steeds zichtbaarder. Duidelijk is het belang van in het oog houden van kwetsbare gezinnen, terwijl tegelijkertijd voor iedereen het steunende netwerk gestimuleerd wordt. En hoewel we nog niet precies weten welke emotionele en materiële gevolgen de verscherpte coronamaatregelen hebben op gezinnen, is wel duidelijk dat een veerkrachtig gezin als positieve buffer werkt voor negatieve invloeden van buitenaf. Reflecteren en anticiperen op effecten van de pandemie op jeugdigen vraagt een brede blik op de gevolgen van de coronafase op gezinnen. Dus niet alleen aandacht voor mogelijk toenemend overgewicht onder kinderen of achterstand in schoolprestaties, maar juist ook aandacht voor het welbevinden van kinderen en hun ouders en steunende netwerken voor gezinnen. Een stevige en betrouwbare basis is belangrijk voor het kansrijk opgroeien van kinderen. Daarvoor is een steunende omgeving van groot belang.

We houden in 2022 rekening met complexere vraagstukken bij jeugdigen welke reeds bij ons bekend zijn. Er zal meer sprake van multiproblematiek zijn. Daarnaast zal de veranderende rol van jeugdconsulenten (niet meer uitsluitend regie over maatwerkvraagstukken, maar ook regievoerder voor jeugdigen in het voorliggende veld ter voorkoming van (verdere) escalatie naar maatwerk) verder door ontwikkelen.

Schulddienstverlening

De coronacrisis heeft tot op heden nog geen invloed gehad op het beroep op schulddienstverlening. Het aantal aanvragen is nog niet toegenomen. Op dit moment is ook nog niet in te schatten of en wanneer een ombuiging naar een mogelijk te verwachten toename van de schulddienstverlening zal plaatsvinden.

Bijstand

Er werd verwacht dat er een instroom in de bijstandsuitkeringen op grond van de WWB, IOAW en IOAZ in 2020 zou plaatsvinden. Deze instroom heeft niet plaatsgevonden. Het gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden is over de jaren 2019 tot en met heden (augustus 2021) slechts licht gewijzigd gebleven.

Bbz

De Tozo-regeling is met ingang van 1 oktober 2021 gestopt. Vanaf dat moment kunnen ondernemers voor inkomensondersteuning gebruikmaken van de Bbz (Besluit bijstandverlening zelfstandigen)-regeling. Van 1 oktober 2021 tot 1 januari 2022 geldt een overgangperiode waarin de Bbz-regeling wordt versoepeld. De regeling wijzigt tijdelijk op een viertal punten ten opzichte van de reguliere Bbz-

regeling:

1. De vermogenstoets wordt niet toegepast.
2. Ondernemers kunnen de Bbz-uitkering met terugwerkende kracht van maximaal 2 maanden aanvragen.
3. Het inkomen wordt per kalendermaand in plaats van per boekjaar vastgesteld.
4. De Bbz-uitkering wordt direct om niet verstrekt.

Deze wijzigingen gelden alleen voor de aanvragen voor een uitkering voor levensonderhoud. Voor kredietaanvragen blijft het Bbz ongewijzigd. Ook blijft de levensvatbaarheidstoets van kracht; een belangrijk beoordelingscriterium voor het al dan niet toekennen van Bbz.

Verwachting aantal aanvragen Bbz

De verwachting is dat - nu de inkomensondersteuning vanuit de Tozo stopt - het aantal Bbz-aanvragen voor levensonderhoud vanaf 1 oktober 2021 fors hoger zal zijn dan in het pré-coronatijdperk.

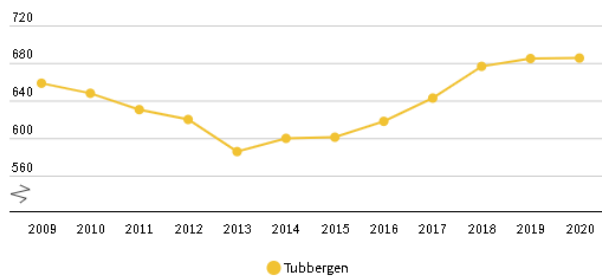
Het Rijk heeft aangegeven te verwachten dat 30% van de Tozo 5-klanten Bbz zal aanvragen. Op basis van informatie die ROZ heeft opgevraagd bij en verkregen van ondernemers, hebben wij daar echter een ander beeld bij. Van de ondernemers die gebruik maakten van Tozo 5, geeft ongeveer de helft aan te verwachten vanaf 30 september nog financiële steun nodig te hebben. Deze verwachting is bevestigd door een recente representatieve steekproef die we onder deze ondernemers hebben afgenomen. Ook de heroriëntatie die is uitgevoerd naar aanleiding van Tozo 3 bevestigde het beeld dat ondernemers nog verwachten inkomensondersteuning nodig te hebben. Daarnaast denken maar weinig ondernemers dit jaar hun bedrijf te moeten beëindigen.

We verwachten voortkomend uit bovenstaande een (forse) toename van het aantal aanvragen voor Bbz-uitkeringen, maar vooralsnog weinig bedrijfsbeëindigingen.

Beleidsindicatoren

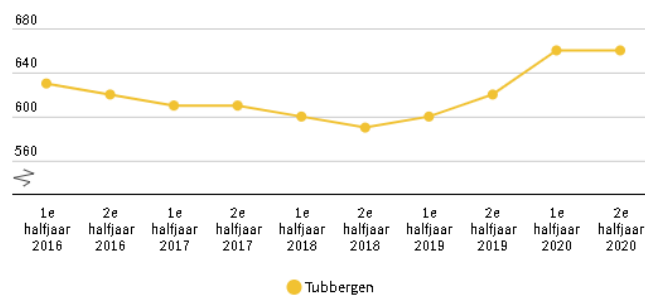
De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set (verplichte) beleidsindicatoren.

Banen
per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

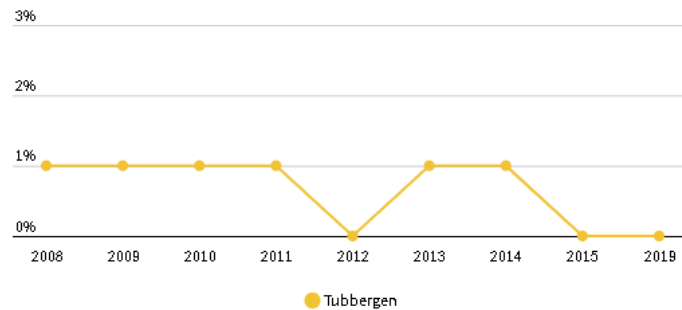
Meerdere bronnen | 2009 - 2020

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo
per 10.000 inwoners

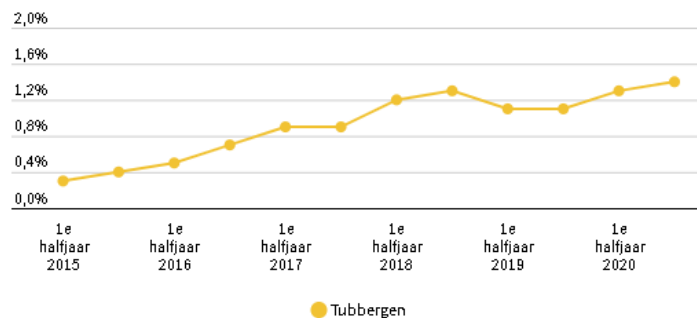
CBSMSDWMO | 1e halfjaar 2016 - 2e halfjaar 2020

Jongeren met een delict voor de rechter

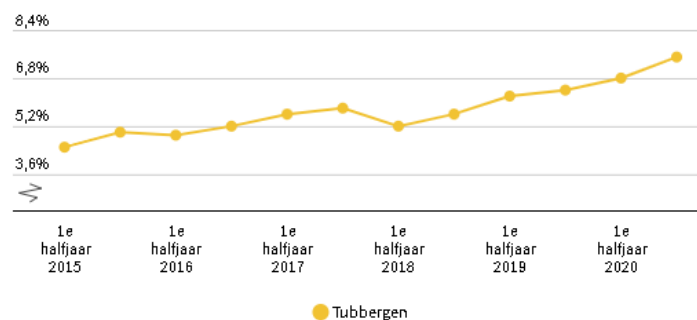
CBS Jeugd | 2008 - 2019

Jongeren met jeugdbescherming (aandeel jongeren tot 18 jaar)

CBS Jeugd | 1e halfjaar 2015 - 2e halfjaar 2020

Jongeren met jeugdhulp (aandeel jongeren tot 18 jaar)

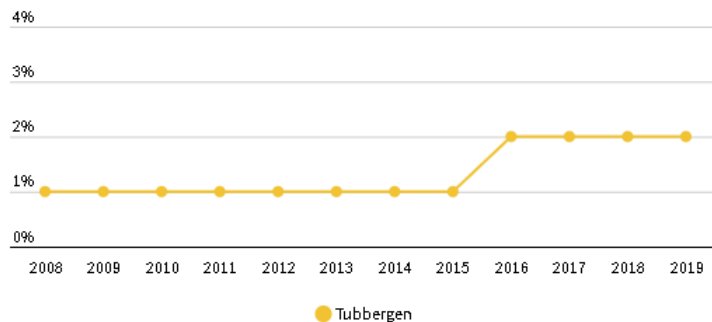
CBS Jeugd | 1e halfjaar 2015 - 2e halfjaar 2020

Jongeren met jeugdreclassering (aandeel jongeren van 12 tot 23 jaar)

Geen waarde bekend

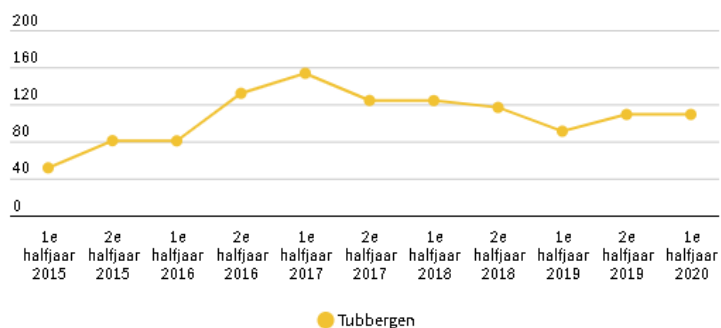
CBS Jeugd | 1e halfjaar 2015 - 2e halfjaar 2020

Kinderen in uitkeringsgezin

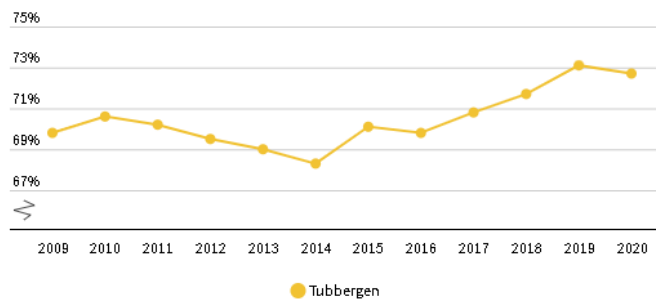
CBS Jeugd | 2008 - 2019

Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

CBS | 1e halfjaar 2015 - 1e halfjaar 2020

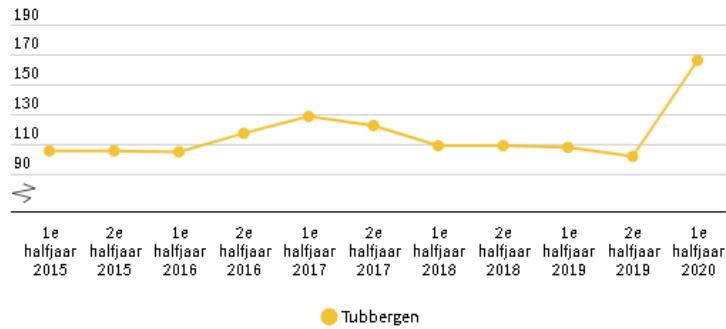
Netto arbeidsparticipatie

CBS | 2009 - 2020

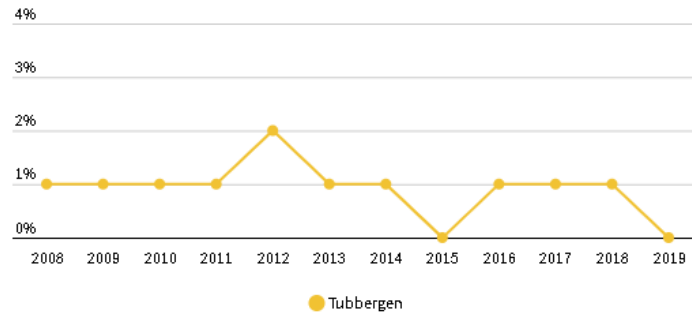
Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

CBS | 1e halfjaar 2015 - 1e halfjaar 2020

Werkloze jongeren

CBS Jeugd | 2008 - 2019

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/sociaal-domein> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Begroting 2022 -overzicht baten en lasten

Programma Sociaal domein * € 1000	Lasten	Baten	Saldo
Samenkracht en burgerparticipatie <i>o.a. stimuleringsfonds sociaal domein, kinderopvang, statushouders, heroriëntatie VTV</i>	1.008	4	-1.003
Inkomensregelingen <i>bijstandsuitkeringen, minimabeleid, bijstandsverlening zelfstandigen en kwijschelding gemeentelijke belastingen</i>	3.163	2.756	-407
Begeleide participatie <i>sociale werkvoorziening</i>	2.502		-2.502
Arbeidsparticipatie <i>participatie en re-integratie</i>	290	11	-279
Maatwerkvoorzieningen (WMO) <i>hulpmiddelen en gehandicaptenparkeerkaarten</i>	838	6	-832
Maatwerkdienstverlening 18+ <i>huishoudelijke ondersteuning, vervoersdiensten dagbesteding, eigen bijdragen, schuldhulpverlening, ondersteuning vanuit de Wmo</i>	5.064	150	-4.914
Maatwerkdienstverlening 18- <i>ondersteuning vanuit de Jeugdwet, inclusief gesloten jeugdzorg, jeugdbescherming en jeugdreclassering</i>	4.239		-4.239
Geëscaleerde zorg 18+ <i>veilig thuis</i>	157		-157
Volksgezondheid <i>GGD Twente en ondersteuning lokale gezondheidsorganisaties</i>	849		-849
Begroot totaal saldo van baten en lasten (voor reserve mutaties)	18.109	2.927	-15.181
Begroot totaal resultaat (na reserve mutaties)	18.109	2.927	-15.181

Nieuw beleid

Het programma sociaal domein kent geen wijzigingen ten opzichte van het bestaande beleid.

Meerjarig financieel beeld: terugkijken

Bedragen x €1.000	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma Sociaal domein	-14.869	-15.642	-15.181

Meerjarig financieel beeld: vooruitkijken

<i>Bedragen x €1.000</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Sociaal domein	-15.181	-14.931	-14.825	-14.773

Programma Milieu

Portefeuillehouder

Wethouder Volmerink

Algemeen

Het uitgangspunt van de gemeente Tubbergen is dat we in 2030 leven in een afvalloze en duurzame samenleving. Afval bestaat dan niet meer, we zamelen alleen nog maar waardevolle grondstoffen in. Een meewerkende houding van onze inwoners en bedrijven is hierbij van groot belang.

Afval wordt in de gemeente Tubbergen opgehaald door ROVA, daarnaast zijn er twee afval brengpunten waar inwoners hun afval kunnen brengen. Kringloopbedrijf De Beurs komt herbruikbare goederen gratis bij onze inwoners ophalen en nemen het overige grof huishoudelijk afval tegen een kostendekkend tarief mee.

Vastgestelde beleidsnota's

Verordening rioolheffing 2021

Afvalbeleidsplan "Van afval naar grondstof, van idee naar aanpak, van betalen naar belonen" 2015

Bijdrageregeling medisch afval 2017

Nota "Afval is grondstof"

Afvalstoffenverordening gemeente Tubbergen 2021

Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening gemeente Tubbergen 2021

Kengetallen

Binnen het programma Milieu maken we geen gebruik van kengetallen naast de verplichte beleidsindicatoren.

Verbonden partijen

Binnen het programma Milieu kennen we een aantal verbonden partijen:

- Omgevingsdienst Twente: De Omgevingsdienst Twente voert in opdracht van alle Twentse gemeenten en de provincie Overijssel de werkzaamheden m.b.t. vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en bodem uit.
- Twence B.V.: Twence is het afvalverwerkingsbedrijf dat al het huishoudelijk afval en veel van het bedrijfsafval binnen de regio Twente verwerkt.
- ROVA: ROVA verzorgt voor gemeenten alle publieke taken die voortkomen uit de gemeentelijke zorgplicht voor huishoudelijk afval (afvalinzameling en -verwerking, beheer inzamelmiddelen).
- Crematoria Twente: het openbaar lichaam Crematoria Twente (OLCT) is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet op de lijkbezorging. Deze taken zijn ondergebracht in Crematoria Twente / Oost- Nederland B.V.

Actuele ontwikkelingen

Inzameling Oud Papier en Karton

In het kader van de inzameling van oud papier en karton, OPK, is er vanaf 1 januari 2020 gestart met een nieuw contract op basis van een Europese aanbestedingsprocedure. Door de nationale en internationale ontwikkelingen rond oud papier en karton, staan de marktprijzen behoorlijk onder druk en zijn we geconfronteerd met een lagere vergoeding voor de inzameling van OPK. Het nieuwe contract betekent dan ook een lagere papieropbrengst en hogere containerkosten voor de verenigingen en scholen die het OPK inzamelen. Om het voor de verenigingen/scholen toch aantrekkelijk te laten zijn om het OPK in te blijven zamelen is besloten om de verenigingen/scholen een garantieprijs van € 60 per ton na aftrek van de containerkosten te blijven bieden. Voor de begroting van 2021 wordt uitgegaan van een opbrengst (marktprijs) van € 30 per ton. Op dit moment zien we dat de marktprijs van OPK is gestegen. De papiermarkt is en blijft grillig. Daardoor zijn de financiële gevolgen moeilijk in te schatten.

Inzameling PMD

Tot 1 juli 2020 was de gemeente Tubbergen verantwoordelijk voor het inzamelen, sorteren en vermarkten van het ingezamelde PMD. Daarvoor ontving de gemeente ook een vergoeding. Door de VNG en het verpakkende bedrijfsleven zijn, om de gemeente te ontzorgen, daar nieuwe afspraken over gemaakt. Vanaf 1 juli 2020 is de gemeente alleen nog verantwoordelijk voor de inzameling van PMD. Vanaf 1 juli 2020 werden geconfronteerd met een toenemende afkeur van het ingezamelde PMD in verband met een te grote hoeveelheid aanwezige stoffen. Door bestuurlijke interventie van de Twentse gemeenten is er op 30 oktober 2020 met Nedvang BV een overbruggingsperiode afgesproken tot 1 juli 2021. Bestuurlijk is het volgende afgesproken:

- Vrachten tot 15% stoffen worden goedgekeurd, waarvoor in 2021 een vergoeding wordt ontvangen van € 245 per ton;
- Vrachten met stoffen tussen de 15% en 35% worden ter sortering geaccepteerd ter verwerking afgevoerd naar Attero in Wijster. De gemeenten ontvangen daarvoor een vergoeding van € 130 per ton;
- Vrachten met meer dan 35% stoffen worden afgekeurd en afgevoerd naar Twence, waarbij de gemeenten € 200 per ton betalen voor de verbranding;
- De gemeente leveren een verbeterplan aan die moeten bijdragen aan een beter kwaliteit van het PMD.

Het vervolg op deze overbruggingsperiode is nog niet bekend. Met Twence is afgesproken dat elke vracht afgekeurd PMD bij Twence zal worden verbrand tegen een tarief van € 95 per ton. Daarnaast blijven we door goede communicatie inzetten om op basis van het project #Terugwinnaars de kwaliteit van het ingezamelde PMD te verbeteren. Om dit traject te ondersteunen is het 'Plan van aanpak acties ter vermindering van afkeur plastic, metalen en drankkartons in Dinkelland en Tubbergen' opgesteld. De financiële vertaling hiervan is meegenomen in de financiële paragraaf.

Grondstoffenmonitor

Op basis van de jaarlijkse grondstoffenmonitor wordt bepaald of het afvalbeleid (de wijze van inzamelen) wordt bijgesteld. Wij blijven inzetten op communicatie om de kwaliteit van de grondstoffen te verbeteren en te zorgen dat de hoeveelheid restafval per inwoner afneemt. De ingezamelde hoeveelheid restafval

per inwoner per jaar ligt in 2020 op 67 kg (2019 64 kg). Het scheidingspercentage in 2020 is 80%. Hiermee wordt al voldaan aan de landelijke norm van 75%. Door Corona en het verplicht thuiswerken is er meer restafval aangeleverd. Mogelijk dat deze trend afneemt.

Revolverend 'Duurzaamheidsfonds Tubbergen'

Op basis van het Duurzaamheidsfonds zijn er op dit moment een 7-tal aanvragen gehonoreerd.

Drugsafval

Op 11 maart 2019 is er door de provincie Overijssel een subsidie opengesteld voor het opruimen van achtergelaten drugsafval. Het gaat om drugsafval dat in 2018 is achtergelaten in de openbare ruimte. En voor het opruimen van de bodemverontreiniging, als gevolg van het in 2018 achtergelaten drugsafval, in de openbare ruimte. De subsidie bedraagt 50 % van de kosten die voor subsidie in aanmerking komen. Het subsidieplafond voor 2019 is € 30.000,-. Het streven is dat de provincie Overijssel en/of het Rijk een subsidie openstellen van 100% vergoeding voor de onschuldige grondeigenaar, die geen verwijt kan worden gemaakt van dumping van gevaarlijk afval. Het kan zijn dat de provincie Overijssel en/of het Rijk het laten bij een 50% compensatieregeling. De definitieve regeling moet nog uitgewerkt worden.

Van ambitie naar basis

De onderstaande inspanningen zijn overgedragen van de ambitie Duurzaam leven naar het programma Milieu in de basisbegroting. Dat betekent dat de hieronder genoemde inspanningen, zowel inhoudelijk als financieel, met ingang van begrotingsjaar 2021 onder dit programma worden verantwoord.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Wat is de eerste/volgende stap?
We streven naar een afvalloos Tubbergen in 2030.	Daar waar mogelijkheden zijn tot scheiding van afval voor maatschappelijke organisaties wordt hierover in gesprek gegaan.	Lobby richting de landelijke politiek.
Eind 2022 is zoveel mogelijk van de asbestdaken gesaneerd.	Gratis wegbrengen asbest particulieren.	Continu tot 2024.

Gevolgen corona

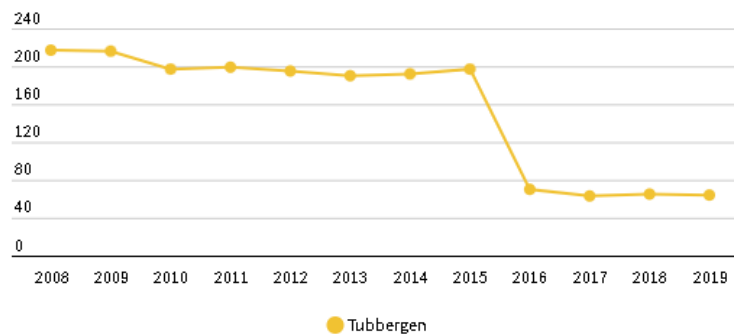
Er is nog niet bekend wat de gevolgen van de coronacrisis op lange termijn zijn. Vooralsnog is de verwachting dat de coronacrisis geen grote gevolgen heeft voor het programma Milieu.

Beleidsindicatoren

De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set beleidsindicatoren.

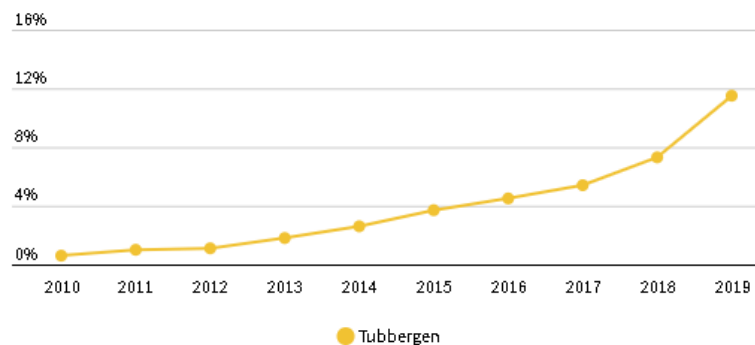
Omvang huishoudelijk restafval

kg per inwoner

CBS statistiek Huishoudelijk afval | 2008 - 2019

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

berekening | 2010 - 2019

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/volksgezondheid-en-milieu> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Begroting 2022 - overzicht baten en lasten

Programma Milieu * € 1000	Lasten	Baten	Saldo
Afval <i>inzameling en verwerking huishoudelijk afval, afvalstoffenheffing</i>	1.377	1.578	201
Milieubeheer <i>milieuprogramma en -meldingen, milieuvorlichting, bodembescherming en -sanering, ongediertebestrijding en kadaververwijdering</i>	65		-65
Begraafplaatsen en crematoria <i>openbare begraafplaats, lijkschouwing en uitvaarten, oorlogsgraven</i>	30		-30
Begroot totaal saldo van baten en lasten (voor reserve mutaties)	1.471	1.578	106
Begroot totaal resultaat (na reserve mutaties)	1.471	1.578	106

Nieuw beleid

Het programma Milieu kent geen wijzigingen ten opzichte van het bestaande beleid.

Meerjarig financieel beeld: terugkijken

Bedragen x €1.000	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma Milieu	112	94	106

Meerjarig financieel beeld: vooruitkijken

Bedragen x €1.000	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Milieu	106	106	106	106

Programma Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening

Portefeuillehouder

Wethouder Volmerink

Algemeen

Als gemeente is van het van groot belang dat de fysieke leefomgeving zodanig is ingericht dat een goed woon en leefklimaat is gegarandeerd. Het woningaanbod moet zowel een kwantitatieve en kwalitatieve behoefte van de samenleving. Er moet echter ook ruimte zijn voor bedrijvigheid. Een integrale blik op de fysieke leefomgeving is hiervoor een vereiste. De inrichting van de fysieke leefomgeving raakt in die zin dan ook alle agenda's die zijn opgenomen in het koersdocument.

Vastgestelde beleidsnota's

Er zijn tal van beleidsnota's die betrekking hebben op dit programma. Hieronder is een aantal van deze nota's te raadplegen:

Integrale ontwikkelvisie bedrijventerreinen 2010

Beleidsnotitie Rood voor rood 2014

Woonvisie 2021+

Kwaliteitskader woningbouw 2021

Verordening Starterslening Tubbergen 2021

Nadere regel ten behoeve van de uitvoering van de 'Uitgifteregeling woningbouwkwavels Tubbergen'

Nota omgevingskwaliteit

Kengetallen

Binnen het programma Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening maken we gebruik van de volgende kengetallen:

- Woningvoorraad 8.720 (BAG/ABF: 2021)
- Gemiddeld bouwjaar woningvoorraad 1980 (BAG/ABF: 2021)
- Mediane vraagprijs woningen € 431.000 (Huizenzoeker.nl: aug 2021)
- Gemiddelde vraagprijs woningen € 419.000 (Huizenzoeker.nl: aug 2021)

Verbonden partijen

- Omgevingsdienst Twente: De Omgevingsdienst Twente voert in opdracht van alle Twentse gemeenten en de provincie Overijssel de werkzaamheden m.b.t. vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en bodem uit.

Actuele ontwikkelingen

Planontwikkeling

De trend van meer plannen ontwikkelen in samenspraak met de samenleving wordt doorgezet, ook in de

ruimtelijke planvorming. Daarnaast speelt de voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet. Bij mogelijke aanpassingen van bestaand beleid of het opzetten nieuw beleid wordt afgewogen hoe dit in licht van de nieuwe Omgevingsvisie past. Hierbij vindt een nauwe samenwerking plaats met de participatieprocessen.

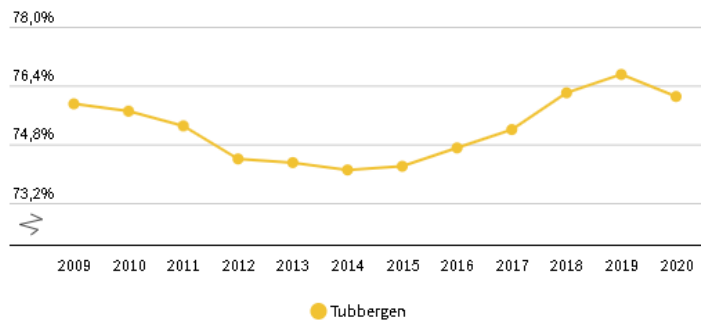
Gevolgen corona

Corona heeft nagenoeg geen gevolgen voor het beleidsveld Wonen. Wel is er mogelijk sprake van enige vertraging in de communicatie met externe partijen.

Beleidsindicatoren

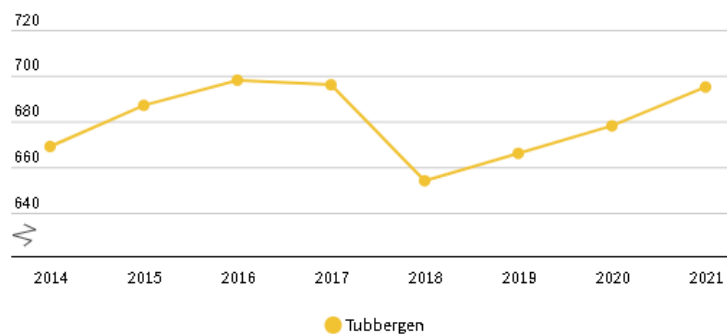
De effecten van ons lokale beleid worden toegelicht aan de hand van een vaste set beleidsindicatoren.

Demografische druk

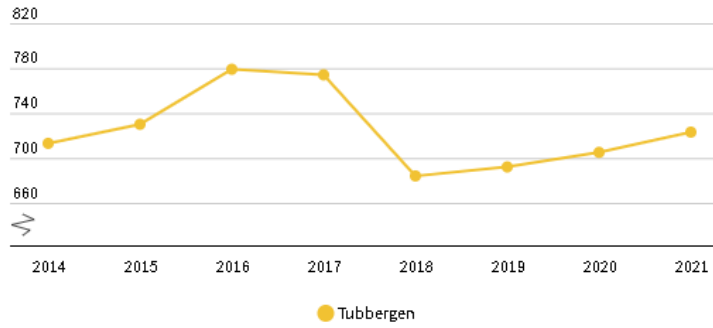
CBS | 2009 - 2020

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

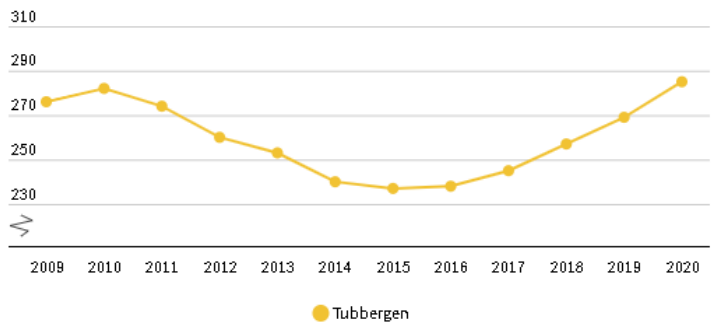
COELO | 2014 - 2021

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouders

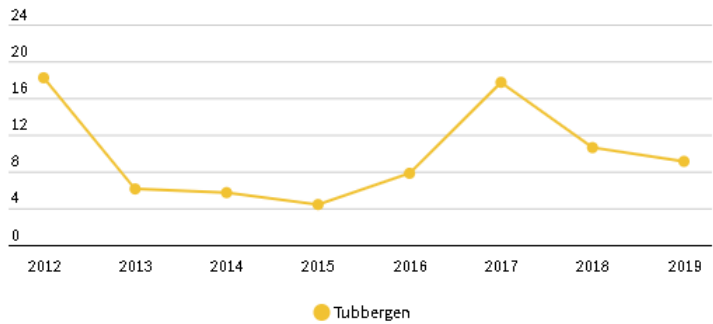
COELO | 2014 - 2021

Gemiddelde WOZ-waarde woningen x €1.000

CBS - WOZ | 2009 - 2020

Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen

BAG/ABF | 2012 - 2019

Bron: <https://noaberkracht.incijfers.nl/dashboard/volkshuisvesting--ro-en-stadsvernieuwing> - Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor de meest actuele cijfers raadpleeg de website. Een vergelijking met landelijke cijfers is ook te vinden op deze website.

Begroting 2022 - overzicht baten en lasten

Programma Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening * € 1000	Lasten	Baten	Saldo
Ruimtelijke ordening <i>o.a. adviezen gemeentelijk kwaliteitsteam, bestemmingsplan-wijzigingen op verzoek, basisregistratie grootschalige topografie, geo-informatie, Mijn Dorp 2030</i>	763	56	-707
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) <i>grondexploitatie woningbouw</i>	521	662	142
Wonen en bouwen <i>basisregistratie adressen en gebouwen, startersleningen, omgevingsvergunningen, toezicht/handhaving bouwen/slopen en woonwagenstandplaatsen</i>	785	445	-339
Begroot totaal saldo van baten en lasten (voor reserve mutaties)	2.069	1.164	-905
Mutaties reserves	142		-142
Mutaties reserves	142		-142
Begroot totaal resultaat (na reserve mutaties)	2.210	1.164	-1.046

Nieuw beleid

In 2022 zal op basis van de nieuwe Woonvisie 2021+ uitvoering worden gegeven aan het woningbouwprogramma en de prestatieafspraken met de corporatie. Ook zal er een toetsingskader voor woonzorginitiatieven worden opgesteld.

Meerjarig financieel beeld: terugkijken

Bedragen x €1.000	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening	-803	-904	-1.046

Meerjarig financieel beeld: vooruitkijken

Bedragen x €1.000	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening	-1.046	-1.049	-1.061	-1.076

Paragrafen

Lokale heffingen

Op grond van artikel 9, tweede lid van het BBV bevat zowel de begroting als de jaarrekening tenminste een paragraaf over de lokale heffingen. Deze paragraaf bevat volgens artikel 10 tenminste de volgende vijf sub-paragrafen:

- Een overzicht van de geraamde inkomsten;
- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt:
 - Hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd, dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden;
 - Wat de beleidsuitgangspunten zijn, die ten grondslag liggen aan deze berekeningen;
 - Hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd.
- Een aanduiding van de lokale lastendruk;
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

In de begroting wordt een uitgebreide beschrijving van en toelichting op de verschillende lokale heffingen gegeven. Dit, omdat bij de vaststelling van de begroting besluiten worden genomen over de gewenste belastingontvangsten en – in aansluiting daarop – daarbij de tariefstructuur en – hoogte wordt bepaald. In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de wijze waarop de belastingontvangsten zijn gerealiseerd en in hoeverre daarbij afwijkingen zijn ontstaan ten opzichte van de begroting.

Overzicht belastingopbrengsten begroting 2022

Soort belasting (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Onroerendezaakbelastingen	4.144	4.277	4.392
Afvalstoffenheffing	1.021	1.097	1.241
Rioolheffingen	1.991	2.002	2.001
Toeristenbelasting	196	211	201
Forensenbelasting	49	51	51
Reclamebelasting	47	51	55
Totaal	7.448	7.689	7.941

Bestaand beleid ten aanzien van de lokale heffingen

De belastingenstructuur en de tarieven van de gemeentelijke belastingen zijn voor het belastingjaar 2022 als volgt berekend:

1. De ozb-tarieven worden zodanig aangepast dat voor 2022 er een meeropbrengst van 2,9% (exclusief areaaluitbreiding) wordt gerealiseerd.
2. De tarieven afvalstoffenheffing bestaan uit een basistarief vermeerderd met een capaciteitsafhankelijk tarief per lediging van de restafvalcontainer (grijs) respectievelijk per aanbieding aan de verzamelcontainer; De tarieven zijn voor 2022 t.o.v. van het jaar 2021 verhoogd met €15 naar €105.
3. De tarieven van de rioolheffingen zijn kostendekkend. Voor 2022 worden de tarieven niet verhoogd.
4. De tarieven voor de reclamebelasting zijn niet gewijzigd.
5. De tarieven voor de toeristenbelasting zijn niet gewijzigd.
6. De tarieven voor de forensenbelasting zijn niet gewijzigd.
7. De legestarieven zijn kostendekkend.

Onroerendezaakbelasting (ozb)

Onder de naam 'Onroerendezaakbelastingen' worden vanbinnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:

- Een *gebruikersbelasting* van degene die – naar omstandigheden beoordeeld – een onroerende zaak die niet in hoofdzaak als woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt, en
- Een *eigenarenbelasting* van degene die van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De gebruikersbelasting wordt uitsluitend geheven van niet-woningen, terwijl de eigenarenbelasting wordt geheven van zowel woningen als niet-woningen.

De tarieven worden jaarlijks (opnieuw) bepaald aan de hand van twee factoren, te weten:

- De waardeontwikkeling van het WOZ-bestand in de gemeente, en
- De gewenste ozb-opbrengst in het begrotingsjaar met als basis het inflatiecijfer van het CBS.

De WOZ-waarde van woningen werd tot en met 2021 bepaald aan de hand van o.a. de bruto-inhoud van de woning. Met ingang van het jaar 2022 is landelijk besloten dit te wijzigen. Vanaf 2022 dienen de woningen gewaardeerd te worden op basis van het aantal m² gebruiksoppervlakte. Dit betekent, dat gemeenten het conversieproces van inhoud naar oppervlakte in 2021 moeten afronden. De gemeente Tubbergen is - in samenspraak met het taxatiebureau – momenteel drukdoende met dit proces.

Opbrengsten onroerende zaakbelastingen (in €)	2021	2022
Woning eigenaar	2.476.000	2.566.000
Niet-woning eigenaar	1.143.000	1.162.000
Niet-woning gebruiker	658.000	664.000
Totale ozb-opbrengst (afgerond)	4.277.000	4.392.000

In de ramingen 2022 is rekening gehouden met 1,9% inflatiecorrectie (bron: CBS) + 1% verhoging als gevolg van ombuigingen.

Afvalstoffenheffing

Deze belasting heeft als uitgangspunt, dat de kosten voor 100% worden gedekt door de heffing. Naast een basistarief per huishouden betaalt de gebruiker een capaciteitsafhankelijk tarief per container lediging restafval in de vorm van een tarief bij gebruik van:

- Een container met een capaciteit van 240 liter, of
- Een container met een capaciteit van 140 liter, of
- Een chipkaart bij gebruik van een verzamelcontainer voor bewoners van appartementen.

Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan het beginsel van 'de vervuiler betaalt'. Met de opbrengst worden de kosten gedekt van de afvalinzameling en –verwerking.

Voor de afvaltarieven hanteren we op basis van bestaand beleid 100% kostendekkendheid. Dat wil zeggen dat we de kosten die we maken voor de afvalinzameling en afvalverwerking doorberekenen in de tarieven. Voor het jaar 2022 is het basistarief t.o.v. van het jaar 2021 verhoogd met €15 naar €105.

Berekening kostendekkende afvalstoffenheffing (in €)	2022
Kosten taakveld(en)	1.370.000
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	341.000
Netto kosten taakveld	1.029.000
Toe te rekenen kosten	1.029.000
Overhead incl. (omslag)rente	55.000
Btw	230.000

Totale kosten	1.313.000	
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.241.000	
Dekkingspercentage	94,5%	
Tarieven en opbrengst afvalstoffenheffing (in €)	2021	2022
Basistarief (vast recht)	90,00	105,00
1 lediging restafvalcontainer (grijs) 240 liter	10,60	10,60
1 lediging restafvalcontainer (grijs) 140 liter	6,50	6,50
1 lediging bij de verzamelcontainer via een chipkaart met kleine opening	0,85	0,85
1 lediging bij de verzamelcontainer via een chipkaart met grote opening	1,80	1,80
Opbrengsten afvalstoffenheffing (basistarief + ledigingen)	2021	2022
Raming opbrengst basistarief (vast recht): 8.345 x € 105,00	741.000	876.000
Raming opbrengst containers + chipkaarten ledigingen restafval	356.000	365.000
Totaal (afgerond)	1.097.000	1.241.000

Voorziening afvalstoffenheffing

Deze voorziening wordt ingezet om een gelijkmatige ontwikkeling van de afvalstoffenheffing te waarborgen. De stand van deze voorziening afval bedraagt per 1 januari 2022 € 281.000.

Rioolheffingen

In het Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2022 (GRP) dat eind 2018 is vastgesteld is ook de meerjarige ontwikkeling van het tarief aangegeven. Hierbij is uitdrukkelijk aangegeven dat de daadwerkelijk noodzakelijke verhoging afhankelijk is van de toekomstige investeringen als gevolg van de zogenaamde klimaatadaptatie. In verband hiermee heeft de gemeente een klimaatatlas laten opstellen die als basis heeft gediend voor het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2021-2025. In het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2021-2025 is een maatregelenprogramma opgenomen welke in begin 2021 is vastgesteld door de gemeenteraad. Vooruitlopend op dit Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2021-2025 is met het tarief hiermee reeds rekening gehouden met de klimaatmaatregelen. Door de GRP-

kredieten in de (meerjaren)begroting vanaf 2021 met € 50.000 te verhogen en ook het jaar 2025 erin te betrekken blijft er een tekort over van € 290.000. Dit bedrag kan volledig worden onttrokken uit de voorziening riolering. Het verhogen van de GRP-kredieten in de (meerjaren)begroting is mogelijk zonder de tarieven daarvoor extra te verhogen.

Berekening kostendekkende rioolheffing (in €)	2022
Kosten taakveld(en)	1.546.000
Inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	0
Netto kosten taakveld	1.546.000
Toe te rekenen kosten	1.546.000
Overhead incl. (omslag)rente	199.000
Btw	254.000
Totale kosten	2.000.000
Opbrengst rioolheffing	2.001.000
Dekkingspercentage	100,0%

Tarieven rioolheffingen (in €)	2021	2022
Rioolheffing eigenaar	189,30	189,340
Rioolheffing eigenaar (uitsluitend hemel-/grondwater)	61,80	61,80
Rioolheffing gebruiker (tot 300 m ³)	74,50	74,50
Opbrengsten rioolheffingen	2021	2022
Raming rioolheffing eigenaren	1.359.000	1.359.000
Raming rioolheffing gebruikers	643.000	643.000
Totale raming rioolheffing (afgerond)	2.002.000	2.001.000

De bestaande voorziening gekoppeld aan het huidige GRP bedraagt per 1 januari 2022 €1.009.000.

Reclamebelasting

De belasting wordt geheven ter zake van vanaf de openbare weg zichtbare aankondigingen. Met de opbrengst van deze belasting wordt het 'Ondernemingsfonds Tubbergen gevoed en op deze wijze komt de opbrengst weer op indirecte wijze ten goede aan de ondernemers.

Tarieven reclamebelasting (in €)	2021	2022
Vast bedrag 1 ^e vestiging	600	600
Vast bedrag 2 ^e vestiging en per volgende vestiging elk	500	500
Opbrengst reclamebelasting	2021	2022
91 aanslagen x € 600	51.000	55.000
0 aanslagen x € 500	0	0
Raming (afgerond)	51.000	55.000

Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven ter zake van het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen vergoeding in welke vorm dan ook door personen, die niet in de gemeentelijke 'Basisregistratie personen' (BRP) zijn opgenomen. De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel; de heffing wordt gebaseerd op basis van aangifte. Deze aangiftes worden jaarlijks steekproefsgewijs gecontroleerd.

De bedoeling hiervan is niet alleen om de aangiftes op juistheid en volledigheid te controleren, maar ook om de exploitanten, daar waar nodig, te adviseren bij een doelmatiger opzet van de administratie, zodat het invullen van de aangifte correct, eenvoudig en snel kan geschieden.

Tarieven toeristenbelasting (prijs per persoon per nacht in €)	2021	2022*
Tarief per persoon per overnachting	1,05	1,05
Tarief in eigen onderkomen op camping	0,70	0,70
Opbrengst toeristenbelasting (in €)	2021	2022
Raming toeristenbelasting (afgerond)	211.000	201.000

*Raming 2022 op basis van werkelijke opbrengst 2019.

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er op meer dan negentig dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerd woning beschikbaar te houden. De forensenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel.

Tarieven forensenbelasting (in €)	2021	2022
Forensenbelasting 'gehuurde grond'	105	105
Forensenbelasting op eigen grond	286	286
Opbrengst forensenbelasting	2021	2022
335 aanslagen x €105	36.000	35.000
55 aanslagen x €286	16.000	16.000
Raming (afgerond)	52.000	51.000

Lokale lastendruk

Om een indruk te geven van de lastendruk ontwikkeling als gevolg van aanvaard beleid worden hierna de gevolgen voor een huishouding zonder of met eigen woning weergegeven. Deze vergelijking is gebaseerd op de onroerendezaakbelastingen (alleen voor bezitters van een eigen woning), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Bij de berekening van de lokale woonlasten is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- Afvalstoffenheffing: vast tarief + gemiddeld 4 ledigingen restafvalcontainer 240 liter, en
- Rioolheffing: basistarief tot 301 m³ waterverbruik voor de gebruiker en - voor zover van toepassing - de eigenarenbelasting.

De ontwikkeling van de lokale lastendruk in de gemeente Tubbergen is als volgt:

Geen eigen woning* (in €)	2021	2022	verschil	Verschil in %
Rioolheffing (tot 300 m ³ waterverbruik)	74,50	74,50	0,00	0,0 %
Afvalstoffenheffing:			15,00	
a. basistarief (vast recht)	90,00	105,00	0,00	16,7 %
b. 4 ledigingen restafval (container 240 liter)	42,40	42,40	0,00	0,0 %
Totaal	206,90	221,90	15,00	7,2 %

Bij de berekening van de lokale woonlasten voor bezitters van een eigen woning een gemiddelde woningwaarde van € 297.000 in 2021, conform de uitgangspunten van de Waarderingskamer.

Eigen woning (Gemiddelde woningwaarde: € 297.000) (bedragen in €)	2021	2022	Vershil	In %
Ozb*	312,00	321,00	9,00	2,9 %
Rioolheffing (tot 300 m ³ waterverbruik):				
a. rioolheffing eigenaar	189,30	189,30	0,00	0,0 %
b. rioolheffing gebruiker	74,50	74,50	0,00	0,0 %
Afvalstoffenheffing:				
a. basistarief (vast recht)	90,00	105,00	15,00	16,7 %
b. 4 ledigingen restafval (container 240 liter)	42,40	42,40	0,00	0,0 %
Totaal	708,20	732,20	24,00	3,4 %

*Rekening houdend met 1,9% inflatiecorrectie + 1% verhoging als gevolg van ombuigingen.

Kwijtscheldingsbeleid

Wanneer een belastingplichtige niet in staat is, anders dan met buitengewoon bezwaar, de belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen te betalen kan de invorderingsambtenaar kwijtschelding verlenen. Van buitengewoon bezwaar is in het algemeen sprake wanneer de middelen om een belastingaanslag te betalen ontbreken en ook niet binnen afzienbare tijd kunnen worden verwacht. Gemeenten beschikken hierin over een zekere mate van beleidsvrijheid. Gemeenten mogen ook zelf bepalen welke belastingsoorten in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Tubbergen past kwijtschelding toe voor alleen de volgende heffingen:

- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Onroerendezaakbelastingen

Een aanvraag wordt getoetst op basis van inkomen en vermogen.

Belastingplichtigen, die denken voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen in aanmerking te komen, kunnen desgewenst gebruik maken van de mogelijkheid om door het 'Inlichtingenbureau' een geautomatiseerde toets te laten uitvoeren. Dat betekent, dat de belastingplichtige zelf niet meer de nodige gegevens hoeft aan te leveren, maar dat het 'Inlichtingenbureau' aan de hand van de benodigde gegevens de inkomens- en vermogenstoets uitvoert.

Aantal kwijtscheldingsverzoeken	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Aanvragen: volledige afwijzing	26	25	20
Aanvragen: gedeeltelijke toewijzing	3	0	0
Aanvragen: volledige toewijzing	122	130	125
Totaal	157	155	145
Kwijtscheldingsbedragen	2020	2021	2022
Raming kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen (in €)	22.000	22.000	20.000

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft een indicatie in welke mate het vermogen van de gemeente Tubbergen toereikend is om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid moet worden aangepast. Door de financiële risico's te beheersen en het weerstandsvermogen hierop af te stemmen, kan worden voorkomen dat elke nieuwe financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen.

Risicobeheersing en weerstandsvermogen

Op 15 december 2020 is door de raad de Kadernota Integraal Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2020 vastgesteld. Risicomanagement omvat alles wat we doen om risico's, kansen en onzekerheden in beeld te brengen en te beheersen. Risicomanagement moet onze organisatie in staat stellen doelstellingen optimaal te realiseren. Dit impliceert prioriteiten stellen en sommige risico's bewust accepteren. Daartoe is het noodzakelijk gedetailleerd inzicht te hebben in alle risico's die samenhangen met alle gemeentelijke activiteiten en processen. De uitdaging is om binnen de organisatie het risicomanagement niet alleen onbewust onderdeel van ons werkproces te laten zijn maar risico's en kansen en de wijze waarop we daarmee om willen gaan juist ook expliciet en transparant te betrekken bij de realisatie van onze doelen als ook bij bestuurlijke besluitvorming. Hierbij is een voortdurende balans tussen de systeemwereld en de leefwereld van groot belang. Hierin is de belangrijkste uitdaging binnen de organisatie dat we deze twee werelden samenbrengen in wat gemeenten doen, hoe zij dat doen en hoe ze hierin omgaan met de samenleving en de kracht van de samenleving en de inwoners benutten. Kortom: Nevenheid waar het kan, overheid waar het moet. Integraal risicomanagement kan hierin bijdragen door het in balans brengen/houden van deze twee werelden en daardoor een verbetering te bewerkstelligen in geprofessionaliseerde sturing en een verbeterde borging en bestendinging van de organisatie te creëren. Met deze kadernota zetten we een belangrijke stap in het versterken van risicomanagement, met als doel het bewust en verantwoord omgaan met risico's door een open en transparante manier van samenwerken.

Integraal risicomanagement is de nieuwe manier van denken over risico's, kansen en onzekerheden. Het doel van deze integrale aanpak is het vergroten van het risicobewustzijn van organisatie en bestuur, zodat een goede en verantwoorde balans ontstaat tussen risico's nemen en risico's beheersen. Het continu organiseren van aandacht voor en het gesprek over risico's vormt de basis van deze aanpak. Door regelmatig het gesprek te voeren - zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau - over (strategische) risico's, ontstaat een gezamenlijk beeld. Niet door te zenden, te vertellen en voor te lichten, maar door te delen, te bespreken en de dialoog aan te gaan. De risicodialoog is een open gesprek met als doel het gezamenlijk bepalen van een constructieve risico-aanpak. Het gesprek en de communicatie over risico's is een essentieel onderdeel van integraal risicomanagement. Transparantie is hierbij het uitgangspunt.

Risico's kunnen financiële consequenties met zich meebrengen. De financiële gevolgen van de risico's worden periodiek tijdens de P&C-cyclus inzichtelijk gemaakt in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing. Naast financiële consequenties worden dan ook de impact van imagoschade en de impact op de realisatie van onze organisatiedoelstellingen gewogen.

Het weerstandsvermogen kunnen we bepalen door onderstaande stappen te doorlopen:

1. Een inventarisatie van de risico's (risicoprofiel);
2. Benodigde weerstandscapaciteit;
3. Beschikbare weerstandscapaciteit;
4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit.

Risicoprofiel en weerstandscapaciteit

Risicoprofiel

In onderstaande tabel worden de 10 risico's gepresenteerd met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Omschrijving	Kans van optreden	Maximaal financieel gevolg	Invloed op WV
Aanpak implementatie decentralisatie	50 %	€ .1000.000	12.7%
Algemene uitkering: Als gevolg van minder uitgaven door het Rijk bestaat de kans dat de omvang van het gemeentefonds naar beneden wordt bijgesteld met als gevolg dat de hoogte van de algemene uitkering voor de gemeenten lager is dan op grond van eerdere circulaire mocht worden aangenomen. Dit betekent een tegenvaller voor de gemeenten.	70 %	€ 500.000	6.2%
Datalek: Als gevolg van onjuist en onzorgvuldig handelen van medewerkers en/of systemen bestaat de kans op het weglekken of het onjuist/ongewild verspreiden van informatie aan onbevoegde partijen/individuen (Noaberkracht werken/privacy en informatiebeveiliging), waardoor en een boete of aansprakelijkstelling volt vanuit AP	30 %	€ 810.000	4.2%
Als gevolg van het verliezen van bezwaar- en beroepsprocedures inzake ruimtelijke (bestemmings)plannen bestaat de kans op overschrijden van termijnen en budgetten waardoor de gemeente extra kosten moet maken.	40 %	€ 500.000	3.5%
Stijgende loonkosten (t.o.v. huidige cao)	50 %	€ 250.000	2.7%
Verhoogde vraag naar voorzieningen (WWB)	90 %	€ 150.000	2.4%
Het niet (kunnen) verkopen van gemeentelijke eigendommen tegen taxatiewaarde	40 %	€ 230.500	2.3%
Wmo en Jeugd - PGB: Als gevolg onvolledige controle op actuele	50 %	€ 250.000	2.2%

legitimatiegegevens bestaat de kans op het doelbewust verkrijgen en misbruik maken van persoonsgegevens door derden met als gevolg onrechtmatige besteding van het persoonsgebonden budget (pgb) en onrechtmatig gebruik van voorzieningen.			
Nevenwerkzaamheden: Als gevolg van onvoldoende inzicht in nevenwerkzaamheden en registratie daarvan bestaat de kans dat als gevolg van nevenwerkzaamheden de werkzaamheden als ambtenaar/bestuurder niet onafhankelijk plaatsvindt.	50 %	€ 250.000	2.2%
Verstrekking en controle levering: Als gevolg van onvoldoende functiescheiding tussen het verstrekken van een opdracht, controle levering prestatie, autorisatie factuur en registratie in de financiële administratie bestaat de kans dat facturen worden betaald waarvoor geen overeenstemming is tussen de factuur en de voor de gemeente geleverde prestaties	50 %	€ 250.000	2.2%

Benodigde weerstandscapaciteit

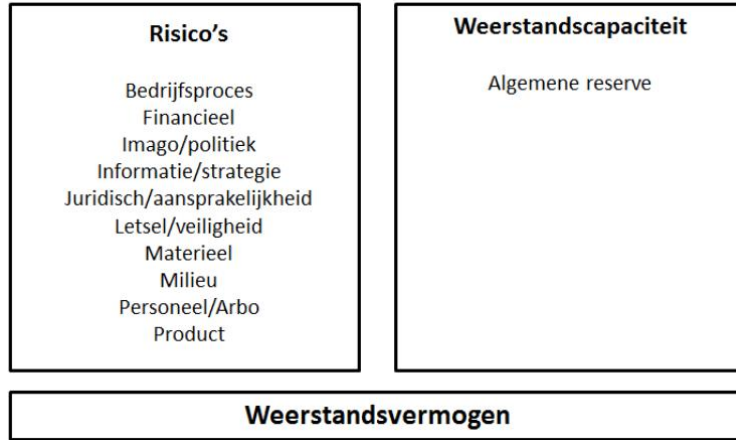
Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd (Monte Carlo). Hieruit volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van €2,7 miljoen (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit (in €)	
Weerstand	Capaciteit
	2022
Algemene reserve	6.038.000
Totale weerstandscapaciteit	6.038.000

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen	=	beschikbare weerstandscapaciteit	=	€6.038.000	=	2,2
		benodigde weerstandscapaciteit		€ 2.743.000		

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	uitstekend
B	1.4 - 2.0	ruim voldoende
C	1.0 - 1.4	voldoende
D	0.8 - 1.0	matig
E	0.6 - 0.8	onvoldoende
F	< 0.6	ruim onvoldoende

De ratio valt dan in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen

Op de basis van de stand van de algemene reserve ontwikkelt bedraagt de ratio van de gemeente Tubbergen: 2,2.

Kengetallen

Om de financiële positie van de gemeente in beeld te brengen, stelt de gemeente Tubbergen jaarlijks een balans en een overzicht van de exploitatie in baten en lasten op. Maar voor een goed oordeel over deze financiële positie zijn aanvullende kengetallen nodig. Deze kengetallen bieden ondersteuning bij het kader stellende en controlerende rol van de gemeenteraad. Bovendien kan met deze kengetallen de gemeente Tubbergen goed worden vergeleken met andere gemeenten. Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles en moet altijd in relatie worden gezien met andere kengetallen.

We onderscheiden 5 kengetallen

- 1a. netto schuldquote
- 1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- 2. solvabiliteitsratio
- 3. grondexploitatie
- 4. structurele exploitatieruimte
- 5. belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

1a. Netto schuldquote

Dit kengetal zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeente. Hoe hoger de schuld, hoe meer kapitaallasten (rente en aflossing) er zijn. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie.

	(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
A	Vaste schulden	4.609	3.250	2.792
B	Netto vlottende schuld	3.282	4.306	4.306
C	Overlopende passiva	4.982	1.299	1.299
D	Financiële activa	2.475	1.493	1.406
E	Uitzettingen < 1 jaar	9.323	12.387	12.387
F	Liquide middelen	168	235	235
G	Overlopende activa	2.148	359	359
H	Totale baten	48.581	42.219	43.761
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	-2,6	-13,3	-13,7

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Zie netto schuldquote, maar dan gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden.

	(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
A	Vaste schulden	4.609	3.250	2.792
B	Netto vlottende schuld	3.282	4.306	4.306
C	Overlopende passiva	4.982	1.299	1.299
D	Financiële activa	866	773	773
E	Uitzettingen < 1 jaar	9.323	12.387	12.387
F	Liquide middelen	168	235	235
G	Overlopende activa	2.148	359	359
H	Totale baten	48.581	42.219	43.761
	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	0,8	-11,6	-12,2

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hieronder wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Hoe hoger het aandeel, hoe gezonder de gemeente.

	(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
A	Eigen vermogen	25.817	20.064	21.606
B	Balanstotaal	43.133	50.413	61.775
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	59,9	39,8	35,0

3. Grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Deze boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

	(bedragen x 1.000)	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0	0
B	Bouwgronden in exploitatie	-394	110	690
C	Totale baten	48.581	42.219	43.761
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	-0,8	0,3	1,6

4. Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

	(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
A	Totale structurele lasten	46.227	40.245	38.589
B	Totale structurele baten	47.372	40.168	39.892
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	0	0	0
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	5	100	134
E	Totale baten	48.581	42.219	43.761
	Structurele exploitatieruimte (B-A)+(D-C)/E x 100%	2,4	0,1	3,3

5. Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft de ruimte weer die de gemeente Tubbergen heeft om zijn belastingen te verhogen. De ozb is voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomst. Een hoog tarief ten opzichte van het landelijk gemiddelde geeft aan in hoeverre de gemeente al gebruikt heeft moeten maken van deze optie.

	(bedragen in €)	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
A	Ozb-lasten voor gezin bij gem. WOZ-waarde Ozb-lasten voor een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde van een woning in de gemeente Tubbergen (uitgangspunt COELO-atlas)	308	312	321
B	Rioolheffing voor gezin bij gem. WOZ-waarde	264	264	264
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	122	132	147
D	Eventuele heffingskorting	N.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E	Totale woonlasten (A+B+C+D)	694	729	732
F	Woonlasten landelijk gemiddelde	776	n.n.b.	n.n.b.
	Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde (E/F) x 100%	89%	n.n.b.	n.n.b.

Totaal tabel kengetal en uitkomst

Kengetal <i>Uitkomst (%)</i>	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Netto schuldquote	-2,6	-13,3	-13,7
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen	0,8	-11,6	-12,2
Solvabiliteit	59,9	39,8	35,0
Grondexploitatie	-0,8	0,3	1,6
Structurele exploitatieruimte	2,4	0,1	3,3
Belastingcapaciteit	89%	n.n.b.	n.n.b.

Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf kapitaalgoederen gaat in op de manier waarop het op duurzame wijze in stand houden van kapitaalgoederen (de fysieke gemeentelijke infrastructuur) is geborgd. Onder kapitaalgoederen verstaan we wegen (inclusief kunstwerken), riolering, water, groen en gebouwen.

Voor het geformuleerd doel zijn en worden onderhoudsplannen opgesteld waarin we aangeven op welk kwaliteitsniveau kapitaalgoederen worden onderhouden. Als introductie op deze paragraaf staat hieronder het overzicht van de beheerplannen voor 2020 voor de kapitaalgoederen:

Beheerplannen	Vaststelling door raad in jaar	Looptijd	Financiële vertaling in begroting	Uitgesteld onderhoud
Wegen*	2016	n.v.t.	ja	nee
Riolering	2018	2024	ja	nee
Groen	2020	n.v.t.	ja	nee
Gebouwen MOP	2016	n.v.t.	ja	nee

*kunstwerken (duikers en bruggen) vallen onder het aspect 'wegen'

Kaders en cijfers

Kaders

Wettelijk

De relevante wettelijke kaders zijn:

- Gemeentewet: Waarin door de gemeenteraad is vastgelegd welke regels voor de waardering en afschrijving van activa gelden. De in artikel 212 Gemeentewet bedoelde verordening is de 'Financiële verordening gemeente Tubbergen (2017)'.
- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV): Op grond van artikel 12 moeten de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen in deze paragraaf aan de orde komen.
- Burgerlijk Wetboek: Waarin opgenomen de gemeentelijke taak als 'goed wegbeheerder' om te zorgen dat het gebruik van de weg geen risico oplevert voor de weggebruiker (wettelijke aansprakelijkheid).
- Wet Milieubeheer: Waaruit de verplichting tot het opstellen van een Gemeentelijk Rioleringsplan is voortgekomen.

Algemeen financieel

De kosten van het reguliere en 'groot' onderhoud van de kapitaalgoederen wegen (inclusief bruggen en duikers), groen en gebouwen zijn in het algemeen gedekt via structurele onderhoudsmiddelen in de begroting.

Vervangingsinvesteringen en onderhoudskosten met betrekking tot de riolering worden gedekt via de rioolheffing.

Grotere vervangingsinvesteringen voor kapitaalgoederen, uitgezonderd rioleringen, nemen we in het algemeen als incidentele investeringen op in de begroting. De raad stelt de incidentele vervangingsinvesteringen vast.

Voor gebouwen worden de kosten voor het groot onderhoud door de raad beschikbaar gesteld uit de voorziening 'Planmatig onderhoud gebouwen'.

Algemeen technisch/inhoudelijk

Voor het beheer van wegen en groen wordt de (beeld)Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte van CROW (de onafhankelijke kennisorganisatie voor infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer en werk en veiligheid) toegepast. Bij het onderdeel Beleid & beheer gaan we hier nader op in.

In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2018-2024) zijn de kaders en verplichtingen aangegeven voor riolering en water. In het GRP is vastgelegd hoe we verbeteringsmaatregelen op het rioolsysteem toepassen en hoe we onderhoud uitvoeren. Het GRP is door de raad vastgesteld.

Voor het beheer van gebouwen is een MOP (meerjaren onderhoudsprogramma) vastgesteld, waarin de onderhoudsniveaus zijn aangegeven.

Kerncijfers

Voor de onderscheiden kapitaalgoederen zijn in de tabel hieronder de kerncijfers vermeld:

	Aspect	Binnen de kom	Buiten de kom
Wegen	Weglengthe totaal	90 km	385 km
	Oppervlakte elementenverharding	57,9 ha	12,2 ha
	Oppervlakte asfaltverharding	21,4 ha	70,2 ha
	Oppervlakte betonverharding	1,3 ha	38,3 ha
	Oppervlakte overige	0,5 ha	53,9 ha
	Aantal bruggen	3 st	38 st
Riolering	Aantal duikers	12 st	1090 st
	Gemengde hoofdriolering	66 km	
	(verbeterd) Gescheiden stelsel hoofdriolering	40 km	

	Kolken	6650	
	Pompunits drukriolering buitengebied	424	
	Drukriolering buitengebied	150 km	
	Rioolgemalen	42	
	Persleidingen	6 km	
	IT riolen	10 km	
	Wadi's	35	
	Bergbezinkbassins	12	
	Externe overstorten	22	
Groen	Beplantingsoppervlakte (natuurlijk)	7 ha	0,5 ha
	Beplantingsoppervlakte (in cultuur)	8 ha	0,2 ha
	Oppervlakte gazon	30 ha	1,6 ha
	Aantal bomen	5.031 st	9.137 st
Gebouwen	Schoolgebouwen (excl. Canisius)	13.796 m ²	
	Sportaccommodaties	7.198 m ²	
	Maatschappelijk/culturele functies	1.078 m ²	
	Monumenten	266 m ²	
	Eigen bedrijfsvoering	3.935 m ²	
	Overige gebouwen	750 m ²	

Beleid en beheer

Algemeen

Het onderhoud van de openbare ruimte is vastgesteld in het beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). Dit plan, dat uitgaat van de systematiek om te werken volgens zogeheten beeldkwaliteit, is door de raad vastgesteld in 2010.

Voor het beheer van de wegen en een groot gedeelte van de groenvoorzieningen gebruiken we de (beeld)Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte van CROW. In de catalogus is met foto's aangegeven wat de relatie is tussen beeldkwaliteit (foto) en het onderhoudsniveau (A, B, etc.). De raad heeft daarmee vastgesteld op welk niveau de verschillende kapitaalgoederen c.q. delen van de openbare ruimte worden onderhouden. Daarbij is desgewenst voor de onderscheiden gebiedstypen (binnen of buiten de kom; hotspots) per beheergroep/kapitaalgoed het onderhoudsniveau vastgelegd.

Naast het beheer van groenvoorzieningen op basis van beeldkwaliteit worden bepaalde groenelementen beheert op basis van frequentie, zoals: bomen, bermen en sloten.

Hulpmiddel bij het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen zijn de beheersystemen (GBI) en de koppeling tussen de beheersystemen en de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT). Door het integrale karakter van het systeem is het een sterk instrument voor het opstellen van beleid voor de openbare ruimte.

Voor enkele gebouwen is gemeente Tubbergen en verantwoordelijk voor het groot onderhoud. De verantwoordelijkheden voor het dagelijks, klein en groot onderhoud zijn vastgelegd in huurcontracten of gebruiksovereenkomsten. Voor de schoolgebouwen heeft de TOF (de Tubbergse Onderwijs Federatie) de verantwoordelijkheid over het dagelijks, klein en groot onderhoud. Het dagelijks en klein onderhoud van de gebouwen voor de eigen bedrijfsvoering vallen onder de verantwoordelijkheid van Noaberkracht (gemeenschappelijke regeling).

Wegen

Voor het beheer van de wegen gebruiken we de (beeld)Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte van CROW en de systematiek Rationeel wegbeheer. Jaarlijks beoordelen we de wegen in kwalitatieve zin met een visuele inspectie. Op basis van de resultaten uit de visuele inspecties, en de gewenste kwaliteitsniveaus worden onderhoudsmaatregelen bepaald.

Om onderhoudsmaatregelen te prioriteren zijn de arealen onderverdeeld in structuurelementen. Dat zijn wegvakken met een min of meer vergelijkbare gebruiksfunctie. Als structuurelement zijn gebruikt de categorieën Hoofdweg, Buitengebied, Woongebied, Bedrijventerrein en Centrum. Binnen de categorie buitengebied is onderverdeling gemaakt in klassen Standaard, Fietsroute en Extensief (wegen van laagste orde). Binnen Centra is ook de categorie Hot-Spot onderscheiden.

Ook is een onderscheid gemaakt naar de aard van de verharding. Gesloten verhardingen als asfalt of beton vergen een geheel andere wijze van onderhoud dan elementenverhardingen en worden daarom afzonderlijk benaderd. Daarnaast is een onderscheid gemaakt naar verhardingsfunctie (rijbaan, fietspad, voetpad en overige (inritten, parkeervakken etc.). Door gebruik te maken van de genoemde indelingen wordt de mogelijkheid geboden om

gedifferentieerd om te gaan met kwaliteit voor de verschillende categorieën.

Het kwaliteitsniveau is aangeduid tussen niveau A (goed) en D (slecht). In 2016 is het meerjaren onderhoudsprogramma voor de kapitaalgoederen wegen en kunstwerken vastgesteld. Daarbij is vastgesteld dat we het wegenonderhoud gedifferentieerd gaan uitvoeren op basis van de reeds vermelde functionele indeling van wegen. Daarbij is vastgesteld de hieronder staande kwaliteit te gaan hanteren.

Bij de keuze voor deze kwaliteitsniveaus horen de effecten zoals weergegeven in de tabel.

Kwaliteitsniveau		A	B	C	D
Asfalt/beton	Aanzien/uitstraling	Hoog	Standaard	Sober	Verloedering
	Kapitaalvernietiging	Matig	Nihil	Groot	Zeer groot
	Beheerbaarheid	Voldoende	Goed	Matig	Slecht
	Veiligheid/Aansprakelijkheid	Veilig	Grotendeels veilig	Beperkt Veilig	Onveilig
	Hinder/Overlast	Nauwelijks	Incidenteel	Regelmatig	Constant
Elementen	Aanzien/uitstraling	Hoog	Standaard	Sober	Verloedering
	Kapitaalvernietiging	Matig	Nihil	Matig	Groot
	Beheerbaarheid	Voldoende	Goed	Matig	Slecht
	Veiligheid/Aansprakelijkheid	Veilig	Grotendeels veilig	Beperkt Veilig	Heel onveilig
	Hinder/Overlast	Nauwelijks	Incidenteel	Regelmatig	Constant

Gewenste kwaliteit		Bedrijventerrein	Buitengebied	Buitengebied Extensief	Fietspaden/recreatief	Centra	Hot-spot	Hoofdweg	Woongebied
Asfalt	Rijbanen	C	C	C	C	C	C	C	C
	Fietspad				C			C	C
	Voetpaden								
	Overige							C	C
Beton	Alle	C	C	C	C			C	C
Elementen	Rijbanen	C	C	C	C	C	C	C	C
	Fietspad							C	
	Voetpaden	C			C	C	C	C	C
	Overige	C	C	C	C	C		C	C

Het meerjaren onderhoudsprogramma betreft ook de civiele kunstwerken. We hebben in dat programma vastgelegd dat we voor de bruggen en duikers een beheer- en monitoringsprogramma gaan toepassen voor het gepland onderhoud. In de begroting 2020 wordt voorgesteld om hier het basisniveau "C" te gaan hanteren. Op basis van inspecties van de kunstwerken zal een onderhouds- en vervangingsprogramma worden opgesteld.

Openbare verlichting

Het beleidsplan 'Verlichten openbare ruimte' is in 2011 opgesteld en hierin zijn de uitgangspunten en keuzes voor het beleid beschreven. Sociale veiligheid en verkeersveiligheid spelen daarbij een rol en ook houden we rekening met milieuaspecten, lichthinder en lichtvervuiling. Bij vervanging toetsen we aan het beleidsplan; dat geldt uiteraard ook voor nieuwe voorzieningen.

Het onderhoud van de openbare verlichting is geregeld via een meerjaren onderhoudsbestek met in totaal zeven gemeenten. In totaal worden ca. 3.700 lichtpunten onderhouden. Grootschalig onderhoud en vervanging pakken we bij voorkeur planmatig aan als onderdeel van een groter renovatieproject.

Energiebesparing en duurzaamheidsdoelstellingen behalen we door vervanging van de huidige verlichting door ledverlichting. Ledverlichting is binnen het ideaal doel 'Bestendigen' binnen het thema Mobiliteit & Bestendigheid behandeld.

Riolering

In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2018-2024) zijn de kaders en het beleid vastgelegd voor het onderhoud en vervanging van de riolering, maar ook voor verbeteringsmaatregelen. Jaarlijks inspecteren we de riolering. De kwaliteit van de riolering bepalen we met analyse van video-inspecties, waarbij inspectiecatalogus NEN3399 wordt

gebruikt. Kwaliteitskwalificaties lopen uiteen van 'uitstekend' tot 'zeer slecht'. Strengen met de kwalificatie 'slecht' en 'zeer slecht' komen voor reparatie of vervanging in aanmerking. De keuze van de toe te passen onderhoudsmaatregel is afhankelijk van omgevingsfactoren en de eventuele afstemming met andere werkzaamheden.

Naast de periodieke (onderhoud)inspecties monitort een hoofdpost dagelijks het rioolsysteem. Via online monitoring worden storingen en calamiteiten automatisch gemeld.

Groen

Binnen het beheer van groenvoorzieningen wordt onderscheid gemaakt in het beheer op basis van beeldkwaliteit (gazons, plantsoenen, hagen etc.) en op basis van frequentie (bomen, houtwallen, bermen, sloten). Voor het beheer op basis van beeldkwaliteit gebruiken we de (beeld)kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte van CROW maar dan vooral om vast te leggen volgens welk kwaliteitsniveau we het groen moeten onderhouden. Maandelijks monitoren we steekproefsgewijs de kwaliteit van het groenareaal door middel van schouwen. Bij goed onderhoud van het groenareaal treedt geen kapitaalvernietiging op. Cultuurbeplanting heeft een eindige levensduur en zal dan door middel van cyclisch vervangen weer op peil worden gebracht.

Voor wat betreft het onderhoud op basis van beeldkwaliteit zijn minimale beeldkwaliteitsniveaus vastgesteld door de raad. In het algemeen is kwaliteitsniveau C het gewenste niveau met uitzondering van een aantal zogenaamde 'hotspots', die op beeldkwaliteit A worden onderhouden.

Voor het onderhoud van groenvoorzieningen op basis van frequentie hanteren we een vast stramien van onderhoud o.b.v. beheerplannen. Voor bomen voeren we een wettelijke veiligheidsinspectie uit (Visual Tree Assessment). Daarbij bepalen we op grond van het risicoprofiel welke inspectiefrequentie nodig is en welke eventuele onderhoudsmaatregelen nodig zijn.

In 2020 is het Kwaliteitsplan Openbaar Groen (KOG) vastgesteld. In dat KOG is onder meer opgenomen dat er meer aandacht komt voor leefbaarheid en biodiversiteit. Bij vervanging zal nadrukkelijker worden gekeken naar de mate van beheerbaarheid van de toegepaste soorten. Inrichtingsplannen worden zoveel mogelijk in samenspraak met buurt opgesteld.

Gebouwen

De directe taak betreft het beheer en (groot) onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. Daar waar het gaat om het energiegebruik en het dagelijks onderhoud is Noaberkracht verantwoordelijk. Het groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is opgenomen in de meerjaren onderhoudsplanning (MOP). De MOP is opgesteld volgens NEN2767 en is gericht op de instandhouding van kwaliteitsniveau 2 en 3 (op een schaal van 1 tot 6).

De MOP heeft een inventarisatie-cyclus van 4 jaar en de administratieve actualisatie is elk jaar. Op grond van de hieruit voortvloeiende planning wordt de reserve voor het groot onderhoud op peil gebracht. Het jaarlijks onderhoud gebeurt waar mogelijk in overleg met de gebruiker/beheerder van het betreffende pand (check op nut en noodzaak).

Onderhoudsplannen

Voor de onderscheiden kapitaalgoederen zijn onderhoudsplannen opgesteld, waarin is aangegeven op welk kwaliteitsniveau het kapitaalgoed wordt onderhouden. Goede onderhoudsplannen en de consequente uitvoering

ervan zijn noodzakelijk. Door het onderhoud volgens planvorming uit te voeren kunnen we, vooral bij wegen, aansprakelijkheidsstellingen tot een minimum beperken.

Afstemming

Jaarlijks stemmen we de onderhoudsplannen voor wegen, riolering en groen op elkaar af. Soms is het mogelijk om het onderhoud in technische en/of financiële zin te combineren. Dat heeft de voorkeur wanneer we daarmee ook de effecten voor de omgeving of de samenleving positief beïnvloeden.

Beleidsplannen in ontwikkeling

Het meerjaren onderhoudsprogramma wegen en kunstwerken is in 2016 vastgesteld. De ontwikkelingen op deze arealen worden permanent gemonitord en waar mogelijk door vertaald naar het geplande onderhoud.

Gebouwen

De ontwikkelingen op het gebouwenareaal worden permanent gevolgd en waar mogelijk door vertaald op het geplande onderhoud. Daar waar onduidelijkheden over de toekomstige functie van gebouwen aan de orde zijn, krijgt het onderhoud maatwerk. Sinds 2015 heeft de Tubbergse Onderwijs Federatie (TOF) de verantwoording voor al het onderhoud van de schoolgebouwen.

Externe beleidsontwikkelingen die impact hebben op onderhoud

Landelijk wordt gewerkt aan een nieuwe richtlijn voor lokale bruggen, die met de huidige systematiek voor inspectie vaak (onterecht) het stempel 'einde levensduur' of 'afgekeurd' krijgen. Dat komt omdat lokale bruggen nu vaak beoordeeld worden op grond van normen die voor bruggen op rijkswegen gelden – en die zijn te zwaar voor de lokale omstandigheden. Het initiatief hiertoe is in 2015 gestart en nog niet afgerond. De uitkomsten hiervan zijn ook van belang voor de pilot met het assetmanagement op bruggen.

Kwaliteit en financieel

Kwaliteit

Wegen

In 2016 is het meerjaren onderhoudsprogramma vastgesteld. Daarbij hebben is besloten om de algehele kwaliteit van het wegenareaal op niveau C te onderhouden. De vastgestelde kwaliteitsniveaus zijn geïmplementeerd in ons beheersysteem. Het ingrijpmoment voor onderhoud is in overeenstemming met het vastgestelde onderhoudsniveau Veiligheid voor de weggebruiker staat voorop. Het budget is toereikend om het vastgestelde onderhoudsniveau te houden

Bruggen

In 2016 is het meerjaren onderhoudsprogramma vastgesteld. Het jaarlijks budget is verhoogd en toegevoegd aan de onderhoudsreserve. In 2020 is gestart met een actualisatie van het in kaart brengen van de kwaliteit van de bruggen. Alle kunstwerken worden in dat kader opnieuw geïnspecteerd. Op basis van die uitkomsten en i.c.m. de nieuwe constructie richtlijnen voor kunstwerken zal een uitvoeringsprogramma voor onderhoud en vervanging worden uitgevoerd.

Rioleringen

In financieel opzicht zijn de kosten van het rioleringsonderhoud en de rioolvervangingen gedekt via het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). We voeren een versneld inspectieprogramma uit waarbij we de oude rioleringen (aanlegjaar

voor 1970) en de strengen waar injectiepunten van drukriolering lozen, inspecteren. Het gaat om een relatief klein onderdeel van het gehele areaal. Meldingen en tussentijdse inspecties geven vooralsnog geen aanleiding om te spreken van achterstallig onderhoud.

Het rioolstelsel voldoet aan de basisinspanning zoals die in het GRP is benoemd. Er moeten in samenwerking met het waterschap bij en naar de zuivering van Tubbergen nog enkele grote vervangingsinvesteringen worden uitgevoerd. Deze maatregelen zijn opgenomen in het GRP.

Groen

De schouw/inspectie van het groenareaal geeft aan dat we voldoen aan de daaraan gestelde eisen en kwaliteitsniveaus. Cultuurbepanting heeft een eindige levensduur en zal zoveel mogelijk worden vervangen. In het KOG is dit expliciet meegenomen.

Gebouwen

Elk jaar inspecteren we de gebouwen, waarbij we de volgens de meerjaren onderhoudsplanning (MOP) geplande onderhoudswerkzaamheden beoordelen op nut en noodzaak. De daadwerkelijke uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden doen we aan de hand van de inspecties. Daarna actualiseren we de MOP. Zo ontstaat een jaarlijks actuele MOP, waarin het niveau van het onderhoud (dagelijks en groot onderhoud) van de gebouwen op een financieel verantwoorde wijze gewaarborgd blijft. Bij de onderhoudswerkzaamheden wordt waar mogelijk rekening gehouden met het verduurzamen van het gebouw.

Financieel

Structurele financiële onderhoudsgelden gebruiken we in beginsel voor het reguliere en 'groot' onderhoud voor wegen en groen. Onderhouds- en vervangingsinvesteringen voor riolering dekken we uit het rioolfonds. Als gevolg van afstemming van onderhouds- of vervangingsmaatregelen is het mogelijk om structurele onderhoudsgelden aan te vullen met incidentele middelen op grond van investeringen of met middelen uit de rioolheffing. Ook andere interne en externe bronnen van financiering zijn mogelijk, bijvoorbeeld middelen uit de reserves of bijdragen van externe partijen.

Wegen

Het regulier onderhoud wordt aangepakt, zoals wordt aangegeven door het meerjaren onderhoudsprogramma, die jaarlijks wordt geactualiseerd. Binnen dit programma wordt eveneens rekening gehouden met een percentage voor onvoorziene omstandigheden en tegenvallers.

Bruggen

In 2016 hebben we het "Meerjaren onderhoudsprogramma" vastgesteld. Besloten is daarbij tot een nader onderzoek om de kwaliteit van de kunstwerken in kaart te brengen. Vooruitlopend hierop is besloten structureel € 50.000 toe te voegen aan het budget. Op basis van de resultaten van de aangekondigde inspectie en monitoring wordt begin 2022 gezien in hoeverre deze verhoging toereikend is.

Rioleringen

De financiële uitgangspunten zijn vertaald in het GRP 2019-2024.

Er wordt gewerkt volgens onderstaande principes:

- • Investeringen zoals rioolvervanging, pompkelders en andere betonwerken worden geactiveerd en

- afgeschreven over 40 jaar.
- Investerings met kortere levensduurverwachting zoals relinen, pompen en elektronica worden geactiveerd en afgeschreven over 15 jaar.

Gebouwen

Voor het groot onderhoud van de gebouwen staat de reserve 'Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen' ter beschikking. Jaarlijks nemen burgemeester en wethouders besluiten over de geplande onderhoudswerkzaamheden en –kosten. In die zin gebruiken ze de meerjaren onderhoudsplanning ook als middel om verantwoording af te leggen over de onderhoudsstaat van de gemeentelijke gebouwen.

Financiering

Algemeen

De wet financiering decentrale overheden (fido) bevordert een solide financieringswijze bij openbare lichamen. Het doel hiervan is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. De wet kent een onderscheid tussen regels voor korte financiering (kasgeldlimiet) en regels voor lange financiering (renterisiconorm). Het onderscheid is gelegd bij 1 jaar.

Kasgeldlimiet en korte financiering

De kasgeldlimiet heeft als doel de financiële gevolgen van schommelingen in de rente op korte leningen (< 1 jaar) te beheersen. De limiet is bepaald op 8,5% van de totale begroting.

Een kasgeldlimiet van € 3,9 miljoen betekent dat Tubbergen in 2022 tot een bedrag van € 3,9 miljoen met kort geld (looptijd < 1 jaar) mag financieren.

Kasgeldlimiet	(bedragen x €1 mln.)
Begrotingstotaal 2022	46,0
Vastgesteld percentage	8,50%
Kasgeldlimiet	3,9

Renterisiconorm en lange financiering

De renterisiconorm is een instrument voor de beheersing van het risico van een rentewijziging. Jaarlijks mogen de renterisico's uit hoofde van renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Er mag dus maar 1/5^e deel van de totale begroting aan rentegevoeligheid onderhevig zijn.

Renterisiconorm	(bedragen x €1 mln.)
Begrotingstotaal 2022	46,0
Vastgesteld percentage	20%
Renterisiconorm	9,2
Renterisico: herfinanciering + renteherziening	0,4
Ruimte	8,8

In 2022 is er voldoende ruimte binnen de renterisiconorm.

Leningen

Onderstaande tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de geldleningen in 2022:

Leningen (opgenomen)		(bedragen x €1 mln.)
Beginstand per 1 januari 2022		3,2
Bij:	nieuwe leningen t.b.v. investeringen	0
Af:	reguliere aflossingen	0,4
	vervroegde aflossingen	0
Eindstand per 31 december 2022		2,8

Algemene ontwikkelingen

Geldleningen

In 2022 zullen geen renteherzieningen plaatsvinden. De reguliere aflossingen in 2022 zijn € 0,4 miljoen en de rentelasten €27.861.

Rentevisie, liquiditeit en schatkistbankieren

De gemeente Tubbergen heeft gekozen voor spreiding in de financieringsmogelijkheden. Door een actuele liquiditeitsplanning kan worden ingespeeld op eventuele tekorten of overschotten in de toekomst. Zo wordt door het aantrekken van langlopende geldleningen ingespeeld op eventuele liquiditeitstekorten voor de lange termijn. De rente voor langlopende geldleningen is op dit moment 0% (looptijd 15 jaar).

Eventuele voorziene tekorten op de korte termijn worden opgevangen door het aantrekken van 1 maands geldleningen. Het 1 maands rentetarief is op dit moment negatief. Dat betekent dat de gemeente bij het aantrekken van een kasgeldlening met een looptijd van 1 maand rente ontvangt.

Eventuele liquiditeitsoverschotten worden als gevolg van schatkistbankieren automatisch afgeroomd naar onze bankrekening bij het Ministerie. Dit levert niets op, het rentepercentage is op dit moment 0.

EMU Saldo

Het EMU-saldo is in grote lijnen in de volgende tabel weergegeven:

	EMU saldo (x € 1.000)	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1	Exploitatie saldo voor bestemming	1.469	-2.214	-598	-728	-243	-45
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-847	-233	10.870	30	-484	-516
3	Mutatie voorzieningen	-94	73	-381	-11	8	25
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-225	769	580	-231	-341	-572
5	Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
	EMU saldo	304	-2.677	-12.429	-538	591	1068

Verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat, indien de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt. Het aangaan van banden met verbonden derde partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Het is een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren.

Op 25 februari 2019 heeft uw raad het Beleidskader verbonden partijen 2019 vastgesteld en kennisgenomen van de door ons college vastgestelde Spelregels bestuur en toezicht verbonden partijen. In het beleidskader zijn de volgende punten verder uitgewerkt:

1. Afwegingskader deelname verbonden partijen
2. Bestuurlijke rollen (eigenaar en opdrachtgever)
3. Toezicht op verbonden partijen
4. Informatievoorziening aan de raad

Door het vaststellen van het Beleidskader verbonden partijen 2019 beschikt de gemeente over een afwegingskader voor toekomstige besluitvorming over toe- en uittreden bij verbonden partijen. Daarnaast geeft dit beleidskader aan hoe de gemeente grip op verbonden partijen wil vormgeven en welke rollen de gemeente daarbij heeft.

Deze paragraaf is om twee redenen voor u van belang. Op de eerste plaats voeren verbonden partijen vaak beleid uit dat de gemeente in principe zelf ook kan doen. De gemeente blijft de uiteindelijke verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Er blijft dus voor u nog steeds een kader stellende en controlerende taak over bij die programma's. De tweede reden betreft de kosten - het budgettaire beslag- en de financiële risico's die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

De risicoanalyse van de verbonden partijen is dit jaar wederom uitgevoerd met behulp van het pakket Naris Self Assessment. Hierbij werken we samen met de gemeente Almelo, Hengelo en Enschede.

De risico's voor de verbonden partijen worden geïnventariseerd met behulp van een gestandaardiseerde vragenlijst. De vragen worden samengevat in acht indicatoren, die gezamenlijk een beeld geven van het risicoprofiel. De indicatoren zijn: directie/bestuur, eigenaarsbelang, marktomgeving, flexibiliteit, contracten, opdrachtgeversrelatie, governance, control en kwaliteit. Het financieel belang is gebaseerd op een brede definitie. Dat betekent dat er onder meer rekening wordt gehouden met de exploitatiebijdrage, de boekwaarde van aandelen, dividenden, subsidies, afgenomen werkzaamheden en verstrekte leningen en garanties. De verbonden partijen waarbij de gemeente een groot financieel belang heeft en die een hoge risicoscore kennen, vormen een belangrijk risico voor de gemeente.

De ingevulde vragenlijsten hebben geleid tot de in de onderstaande grafieken opgenomen risicoscores. Hierbij is een onderscheid gemaakt in privaatrechtelijke en publiekrechtelijke verbonden partijen.

De verbonden partijen waarbij de gemeente Tubbergen betrokken is, worden hieronder beschreven.

Gemeenschappelijke regelingen

- Beschermd Wonen

Vestigingsplaats: De uitvoering is belegd bij centrumgemeente Enschede.

Activiteiten

De regeling heeft tot doel om de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers te behartigen op het gebied van Beschermd Wonen zoals bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

De DVO treedt in werking met ingang van 1 januari 2022. Vanwege het uitstel van herijking verdeelmodel gemeentefonds én omdat de regeling ook 'spelregels' bevat over de samenwerking gaat de centrumregeling in vanaf 2023. Pas vanaf 2023 is er sprake van de financiële decentralisatie en ontvangen alle gemeenten middelen voor beschermd wonen.

Daarom treden de financiële bepalingen die gelieerd zijn aan de centrumgemeenteregeling Beschermd Wonen pas vanaf 2023 in werking.

Bestuurlijk belang

De werkzaamheden die de centrumgemeente Enschede uitvoert zijn nader omschreven en vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de deelnemers die partijen gezamenlijk overeenkomen. Voor de uitvoering van de bevoegdheden hebben de colleges mandaat verleend aan het college van de centrumgemeente. Beschermd Wonen behoort tot de portefeuille van wethouder Berning-Everlo.

Financieel belang

De financiële bepalingen die gelieerd zijn aan de centrumgemeenteregeling Beschermd Wonen treden pas vanaf 2023 in werking.

Risico's

Financieel belang – n.n.b.

Risicoscore – n.n.b.

Toezichtregime – n.n.b.

Deelnemende partijen

De centrumgemeenteregeling Beschermd Wonen is een samenwerkingsverband van 8 Twentse gemeenten in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma: Sociaal domein

- Crematoria Twente

Vestigingsplaats: Enschede

Activiteiten

Het OLCT is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet op de lijkbezorging. Deze taken zijn ondergebracht in Crematoria Twente/Oost- Nederland B.V.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een lid van het algemeen bestuur (= wethouder Vloothuis).

Elk lid van het algemeen bestuur heeft één stem per 20.000 inwoners (of een gedeelte daarvan) van de gemeente die hij vertegenwoordigt, met dien verstande dat geen der individuele gemeentes zo veel stemmen kan hebben, dat zij zelfstandig een meerderheid kan vormen.

Financieel belang

De geraamde dividenduitkering voor 2022 bedraagt: € 0

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 1.579.000; 31-12-2022: € 1.579.000

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 0; 31-12-2022: € 0

Resultaat 2022: € 0

Risico's

Financieel belang - Klein

Risicoscore - Middel

Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

Het openbaar lichaam Crematoria Twente (OLCT) is een samenwerkingsverband van 12 Twentse en Achterhoekse gemeenten in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma: Milieu

- Noaberkracht Dinkelland Tubbergen

Vestigingsplaats: Denekamp

Activiteiten

In naam van de deelnemende bestuursorganen is de bedrijfsvoeringsorganisatie in ieder geval belast met:

- Beleidsontwikkeling en beleidsvoorbereiding;
- Uitvoering van het door de gemeentelijke bestuursorganen vastgestelde beleid;
- Inkoop en aanbesteding van opdrachten, behoudens voor zover het de bedrijfsvoering betreft;
- Uitvoering van door de rijksoverheid opgedragen medebewindstaken;
- Toezicht op en handhaving van de hiervoor genoemde uitvoering.

In eigen naam is de bedrijfsvoeringsorganisatie in ieder geval belast met:

- De bedrijfsvoering;
- Inkoop en aanbesteding van opdrachten ten behoeve van de bedrijfsvoering.

De bedrijfsvoeringsorganisatie voert uitsluitend taken uit voor bestuursorganen van Dinkelland en Tubbergen.

Bestuurlijk belang

De colleges van de gemeenten Dinkelland en Tubbergen vormen gezamenlijk het bestuur. De beide burgemeesters zijn beide voorzitter van het bestuur. Beide gemeenten hebben 50% stemrecht in het bestuur.

Financieel belang

De gemeente Tubbergen draagt voor 43,65% bij aan de begroting.

De geraamde bijdrage voor 2022 bedraagt: € 14.092.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 1.036.000; 31-12-2022: € 768.000
 Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 5.455.000; 31-12-2022: € 4.828.000
 Resultaat 2022: € 0

Risico's

Financieel belang – Groot
 Risicoscore – Middel
 Toezichtregime – Hoog

Deelnemende partijen

De bedrijfsvoeringsorganisatie Noaberkracht Dinkelland Tubbergen is een samenwerkingsverband van de gemeenten Tubbergen en Dinkelland in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma: Deze verbonden partij raakt alle basisprogramma's.

- Omgevingsdienst Twente

Vestigingsplaats: Almelo

Activiteiten

De Omgevingsdienst Twente voert in opdracht van alle Twentse gemeenten en de provincie Overijssel de werkzaamheden m.b.t. vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en bodem uit.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een lid van het algemeen bestuur (= wethouder Volmerink). Ieder lid van het algemeen bestuur heeft in de vergadering één stem.

Financieel belang

De geraamde bijdrage voor 2022 bedraagt: € 519.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 919.000; 31-12-2022: € 631.000

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 1.417.000; 31-12-2022: € 1.362.000
 Resultaat 2022: € 0

Risico's

Financieel belang - Middel
 Risicoscore - Middel
 Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

Het openbaar lichaam Omgevingsdienst Twente is een verplicht samenwerkingsverband van 14 Twentse gemeenten en provincie Overijssel in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma: Veiligheid, Milieu, Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening

- Openbaar lichaam gezondheid

Vestigingsplaats: Enschede

Activiteiten

OLG heeft ten doel het in zijn rechtsgebied bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van en zorg verlenen aan de bevolking of specifieke groepen daarvan. Ter verwezenlijking van dit doel behartigt het OLG de belangen op het terrein van:

- De publieke gezondheid, onder de naam GGD Twente;
- De jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning, onder de naam Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT);
- Het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, onder de naam Veilig Thuis Twente (VTT).

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een lid van het algemeen bestuur (= wethouder Berning-Everlo). Een lid van het algemeen bestuur beschikt over één stem.

Indien het gaat om de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening, alsmede om besluiten over investeringen op basis van een gemeentelijke bijdrage, worden beslissingen in het algemeen bestuur genomen op basis van inwonertal. Bij overige beslissingen geldt een gewone meerderheid van stemmen, welke gewone meerderheid tevens minimaal de helft van de inwoners van Twente vertegenwoordigt.

Financieel belang*

De geraamde bijdrage voor 2022 bedraagt: € 1.226.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 10.522.000; 31-12-2022: € 10.515.000
 Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 25.225.000; 31-12-2022: € 27.621.000
 Resultaat 2022: € 0

*= betreft de cijfers uit de begroting 2022 Regio Twente

Risico's**

Financieel belang – Groot

Risicoscore – Middel

Toezichtregime – Hoog

**= betreft risicoprofiel Regio Twente

Deelnemende partijen

Het openbaar lichaam Gezondheid (OLG) is een samenwerkingsverband van de 14 Twentse gemeenten in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma: Sociaal domein

- Recreatieschap Twente

Vestigingsplaats: Enschede

Activiteiten

Het Recreatieschap Twente heeft ten doel het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van recreatieve voorzieningen in zijn rechtsgebied. De belangrijkste taken van het Recreatieschap Twente bestaan uit het beheer en onderhoud van een aantal recreatieve routes en van een drietal recreatieparken (Het Rutbeek in Enschede, Het Hulsbeek in Oldenzaal en Het Lageveld in Wierden).

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een lid van het bestuur (= wethouder Vloothuis). Een lid van het bestuur beschikt over één stem.

Indien het gaat om de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening, alsmede om besluiten over investeringen op basis van een gemeentelijke bijdrage, worden beslissingen in het bestuur genomen op basis van het inwonertal. Bij overige beslissingen geldt een gewone meerderheid van stemmen, welke gewone meerderheid tevens minimaal de helft van de inwoners van Twente vertegenwoordigt.

Financieel belang

Zie Gezondheid.

Risico's

Zie Gezondheid.

Deelnemende partijen

De bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente is een samenwerkingsverband van de 14 Twentse gemeenten in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma: Cultuur & recreatie

- Soweco

Vestigingsplaats: Almelo

Activiteiten

De GR is formeel per 1 januari 2021 beëindigd. In maart 2021 is door het bestuur van Soweco het liquidatieplan vastgesteld en de planning is dat op 1 oktober 2021 de financiële liquidatie start en dat deze in 2022 afgerond wordt.

Bestuurlijk belang

Het openbaar lichaam Soweco is een gemeenschappelijke regeling. Ieder college benoemt uit zijn midden 2 collegeleden in het algemeen bestuur van Soweco (= wethouder Berning-Everlo en wethouder Vloothuis). Wethouder Berning-Everlo is tevens lid van het dagelijks bestuur.

Deelnemende partijen

Gemeenten Tubbergen, Twenterand, Almelo, Wierden, Hellendoorn en Rijssen-Holten

Programma's: Sociaal domein, Openbare ruimte & mobiliteit

- Stadsbank Oost Nederland

Vestigingsplaats: Enschede

Activiteiten

De Stadsbank Oost Nederland is een intergemeentelijke kredietbank die zich ten behoeve van ingezetenen van de deelnemende gemeenten op maatschappelijk en zakelijk verantwoorde wijze bezighoudt met kredietverstrekking, budgetbeheer, schuldhulpverlening, preventie en voorlichting.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een lid van het algemeen bestuur (= wethouder Berning-Everlo). Elk lid van het algemeen bestuur heeft in de vergadering één stem.

Financieel belang

De geraamde bijdrage voor 2022 bedraagt: € 74.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 1.294.000; 31-12-2022: € 1.088.000

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 14.572.000; 31-12-2022: € 14.829.000

Resultaat 2022: € 0

Risico's

Financieel belang - Klein

Risicoscore - Middel

Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

Het openbaar lichaam Stadsbank Oost Nederland is een samenwerkingsverband van 22 Twentse en Achterhoekse gemeenten in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Programma: Sociaal domein

- Veiligheidsregio Twente

Vestigingsplaats: Enschede

Activiteiten

Veiligheidsregio Twente heeft tot doel de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren teneinde een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.

Bestuurlijk belang

Op grond van artikel 11 van de Wet veiligheidsregio's vormen de burgemeesters van de deelnemende gemeenten het algemeen bestuur.

Elk lid van het algemeen bestuur beschikt in de vergadering over één stem. Indien het gaat om de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening, beschikt een lid van het algemeen bestuur over het aantal stemmen dat wordt bepaald door het aantal inwoners van zijn gemeente bij aanvang van het kalenderjaar waarin de stemming plaatsvindt.

Financieel belang

De geraamde bijdrage voor 2022 bedraagt: € 1.661.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 2.025.000; 31-12-2022: € 675.000

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 58.809.000; 31-12-2022: € 67.804.000

Resultaat 2022: € 0

Risico's

Financieel belang - Groot

Risicoscore - Groot

Toezichtregime – Hoog

Deelnemende partijen

Het openbaar lichaam Veiligheidsregio Twente is een verplicht samenwerkingsverband van alle 14 Twentse gemeenten in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. De verplichting tot instelling van en deelname aan een veiligheidsregio vloeit rechtstreeks voort uit de Wet veiligheidsregio's.

Programma: Veiligheid

Stichtingen en verenigingen

- Stichting Participatie Noaberkracht

Vestigingsplaats: Denekamp

Activiteiten

De Stichting Participatie Noaberkracht (SPN) voert voor de gemeenten Dinkelland en Tubbergen de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Daarnaast verleent SPN diensten in het kader van de Participatiewet. In de dienstencatalogus staan diensten die bij kunnen dragen aan het realiseren van de inclusieve samenleving. Dit varieert van activering tot het bemiddelen naar regulier werk. Met als doel om voor alle inwoners met een geïndiceerde arbeidsbeperking passend en duurzaam werk te realiseren.

Bestuurlijk belang

De stichting wordt aangestuurd door een bestuurder-directeur, met een Raad van Toezicht als toezichthoudend orgaan. De Raad van Toezicht heeft drie interne en twee externe leden. De interne vertegenwoordiging bestaat uit een lid uit het college van Dinkelland en een lid uit het college van Tubbergen (= burgmeester Haverkamp-Wenker), en een lid uit de organisatie Noaberkracht. Externe vertegenwoordiging bestaat uit een inwoner uit Dinkelland en een inwoner uit Tubbergen.

Financieel belang

De geraamde bijdrage voor 2022 bedraagt: € 75.000 + doorbetaling Wsw-subsidie: € 2.101.000
 Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
 Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
 Resultaat 2022: € 0

Risico's

Financieel belang - Groot
 Risicoscore - Klein
 Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

Dinkelland en Tubbergen

Programma: Sociaal domein

- Stichting Twente Board
Vestigingsplaats: Enschede

Activiteiten

De stichting heeft ten doel de sociaaleconomische structuur in Twente te versterken om daarmee de economische slagkracht van de regio Twente verder te ontwikkelen en regionale groeikansen te benutten.

Belangrijke taken zijn het uitvoering geven aan de Agenda voor Twente en aan de Regio Deal Twente, die met de rijksoverheid is afgesloten.

Voor de uitvoering van zijn taken beschikt het bestuur van de stichting over een werkorganisatie (Twente Board Development). De Twentse gemeenten financieren de werkorganisatie.

Bestuurlijk belang

Het bestuur van de stichting bestaat uit 10 leden. De geledingen onderwijs en bedrijfsleven hebben elk drie zetels en de geleding overheid vier.

De inbreng en afstemming van de 14 Twentse gemeenten is geregeld in een bestuursovereenkomst. Deze overeenkomst formaliseert een structureel bestuurlijk overleg, waarin elke gemeente is vertegenwoordigd.

De gemeente Tubbergen wordt vertegenwoordigd door wethouder Vloothuis.

Financieel belang

Zie Gezondheid

Risico's

Zie Gezondheid

Deelnemende partijen

De stichting is een samenwerkingsverband van overheid, onderwijs (kennis- en onderwijsinstellingen) en ondernemers in Twente.

Programma: Bestuur en middelen, Economie

Coöperaties en vennootschappen

- BNG

Vestigingsplaats: Den Haag

Activiteiten

BNG heeft ten doel de uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (= wethouder Vloothuis).

Tubbergen bezit 30.000 aandelen (0,05387%).

Financieel belang

De geraamde dividenduitkering voor 2022 bedraagt: € 40.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: n.n.b.; EV 31-12-2022: n.n.b.

Resultaat 2022: n.n.b.

Risico's

Financieel belang - Middel

Risicoscore - Laag

Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

De aandelen van de naamloze vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten zijn voor de helft in handen van de Staat en voor de andere helft in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

Programma: Bestuur & Middelen

- Cogas

Vestigingsplaats: Almelo

Activiteiten

Cogas voorziet onder meer in de behoefte aan openbare nutsvoorzieningen in de gemeenten die in de vennootschap deelnemen en in haar concessie- en machtigingsgebieden. Tubbergen valt onder het verzorgingsgebied van Cogas.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (= wethouder Vloothuis).
Tubbergen bezit 293 aandelen (= 5,75%).

Financieel belang

De geraamde dividenduitkering voor 2022 bedraagt: € 581.000
Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
Resultaat 2022: n.n.b.

Risico's

Financieel belang - Middel
Risicoscore - Laag
Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

De aandelen van de naamloze vennootschap Cogas Holding zijn in handen van negen Overijsselse gemeenten.

Programma: Bestuur & Middelen

- CSV Amsterdam B.V.

Vestigingsplaats: Den Bosch

Activiteiten

Na afwikkeling van de bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst

en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Bestuurlijk belang

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero. (Namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero).

Financieel belang

De geraamde dividenduitkering voor 2022 bedraagt: € 0
 Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 293.000; 31-12-2022: € 0
 Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 25.000; 31-12-2022: € 0
 Resultaat 2022: € 100.000 negatief

Risico's

Financieel belang – N.v.t.
 Risicoscore – N.v.t.
 Toezichtregime – N.v.t.

Deelnemende partijen

De aandelen van de besloten vennootschap zijn in handen van de voormalig aandeelhouders van Essent.

Programma: Bestuur & Middelen

- Enexis Holding N.V.

Vestigingsplaats: Den Bosch

Activiteiten

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost-, en Zuid-Nederland, waaronder Overijssel. Tubbergen valt onder het verzorgingsgebied van Enexis.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (= wethouder Vloothuis).
 Tubbergen bezit 32.331 aandelen (= 0,02%).

Financieel belang

De geraamde dividenduitkering voor 2022 bedraagt: € 21.000
 Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
 Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
 Resultaat 2022: n.n.b.

Risico's

Financieel belang - Middel
 Risicoscore - Laag
 Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

De aandelen van de naamloze vennootschap Enexis Holding zijn in handen van 5 provincies en 88 gemeenten.

Programma: Bestuur & Middelen

- NV ROVA Holding

Vestigingsplaats: Zwolle

Activiteiten

ROVA verzorgt voor gemeenten alle publieke taken die voortkomen uit de gemeentelijke zorgplicht voor huishoudelijk afval (afvalinzameling en verwerking, beheer inzamelmiddelen).

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (= wethouder Vloothuis). Tubbergen bezit 260 aandelen (7,67%).

Financieel belang

De geraamde dividenduitkering voor 2022 bedraagt: € 65.000
 Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
 Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
 Resultaat 2022: n.n.b.

Risico's

Financieel belang - Groot
 Risicoscore - Laag
 Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

De aandelen van de naamloze vennootschap ROVA Holding zijn in handen van 23 gemeenten.

Programma: Milieu

- Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

Vestigingsplaats: Den Bosch

Activiteiten

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen met betrekking tot het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale

Borssele uit 2009 nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden.

Het doel is dat de vennootschap in 2022 (of eerder indien mogelijk) zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Bestuurlijk belang

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent. (Namens de verkopende aandeelhouders Essent)

Financieel belang

De geraamde dividenduitkering voor 2022 bedraagt: € 0
 Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: € 1.499.000; 31-12-2022: € 0
 Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: € 5.000; 31-12-2022: € 0
 Resultaat 2022: € 0

Risico's

Financieel belang – N.v.t.
 Risicoscore – N.v.t.
 Toezichtregime – N.v.t.

Deelnemende partijen

De aandelen van de besloten vennootschap zijn in handen van de voormalig aandeelhouders van Essent.

Programma: Bestuur & Middelen

- Twence B.V.

Vestigingsplaats: Hengelo

Activiteiten

Twence is het afvalverwerkingsbedrijf dat al het huishoudelijke afval en veel van het bedrijfsafval binnen de regio Twente verwerkt. De oorspronkelijke overweging was om in regionaal verband bedrijfs- en huisafval te verwerken, waarbij de schaalgrootte zou resulteren in voor inwoners (en bedrijven) acceptabele tarieven.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (= wethouder Vloothuis). Tubbergen bezit 27.643 aandelen (= 3,26%).

Financieel belang

De geraamde dividenduitkering voor 2022 bedraagt: € 148.500

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
 Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
 Resultaat 2022: n.n.b.

Risico's

Financieel belang – Klein
 Risicoscore – Middel
 Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

De aandelen van de besloten vennootschap Twence zijn in handen van 14 Twentse gemeenten en de gemeente Berkelland.

Programma: Milieu

- Wadinko

Vestigingsplaats: Zwolle

Activiteiten

Wadinko is een regionale participatiemaatschappij, die de bedrijvigheid - en daarmee de werkgelegenheid - wil bevorderen in Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe.

Bestuurlijk belang

Het college benoemt uit zijn midden een vertegenwoordiger in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (= wethouder Vloothuis). Tubbergen bezit 45 aandelen (= 1,884%).

Financieel belang

De geraamde dividenduitkering voor 2022 bedraagt: € 22.500
 Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
 Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.
 Resultaat 2022: n.n.b.

Risico's

Financieel belang - Klein
 Risicoscore - Groot
 Toezichtregime – Gemiddeld

Deelnemende partijen

De aandelen van de naamloze vennootschap Wadinko zijn in handen van de provincie Overijssel en 24 gemeenten.

Programma: Bestuur & Middelen

Overige verbonden partijen

- Euregio

Vestigingsplaats: Gronau (Duitsland)

Activiteiten

Alles wat de EUREGIO doet, heeft in feite maar één doel. De sterke deelregio's moeten tot "één" verzorgingsgebied samengroeien, tot een geïntegreerde en sterke regio om te leven en te werken. Een regio waarin de grens geen scheidende en belemmerende effecten meer heeft. Het gaat erom, de economische kracht en de levenskwaliteit in de regio te verhogen en de integratie van het gebied verder te verbeteren.

Bestuurlijk belang

De EUREGIO is een Nederlands-Duitse Gemeenschappelijke regeling met een speciale binationale structuur. Deze zorgt ervoor dat de belangen van de Nederlandse en Duitse leden gelijk vertegenwoordigd zijn. De EUREGIO-Raad telt 42 Duitse en 42 Nederlandse leden en is het politieke orgaan van de EUREGIO. De EUREGIO-Raad heeft 84 stemgerechtigde leden, die worden benoemd op basis van een politiek-regionale verdeelsleutel. Daarbij wordt binnen het Duitse en Nederlandse gebied rekening gehouden met de bevolkingscijfers. De in de EUREGIO-Raad vertegenwoordigde partijen vormen grensoverschrijdende fracties. Tubbergen wordt vertegenwoordigd door wethouder Vloothuis.

Financieel belang

De geraamde bijdrage voor 2022 bedraagt: € 6.000

Eigen vermogen (EV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.

Vreemd vermogen (VV) 1-1-2022: n.n.b.; 31-12-2022: n.n.b.

Resultaat 2022: n.n.b.

Risico's

Financieel belang - Klein

Risicoscore - Middel

Toezichtregime – Laag

Deelnemende partijen

42 Duitse en 42 Nederlandse leden.

Programma: Bestuur & Middelen

Grondbeleid

Algemeen

De prognose voor 2021 was om 21 woningbouwkavels te verkopen. Halverwege 2021 zijn 2 woningbouwkavels verkocht en 26 verkoopovereenkomsten in het plan Hutten 2 gesloten. Hiermee liggen we in de lijn met de afgegeven prognose voor 2021. Voor 2022 wordt de verkoopprocedure voor 2 nieuwe plannen opgestart. Inmiddels zijn in diverse kernen de voorbereidingen voor woningbouwplannen opgestart. De gronduitgiftes hiervan kunnen naar verwachting in 2023 plaatsvinden.

De Raad heeft op 13 juli 2016 een nieuwe Nota Grondbeleid vastgesteld:

- *Conform het provinciaal beleid mag Tubbergen bouwen voor lokale (eigen) behoefte en zijn definitieve afspraken gemaakt over een verschuiving van uitbreiding naar inbreiding.*
- *In het kader van de prestatieafspraken met de Provincie Overijssel zijn afspraken gemaakt over het aantal woningen dat Tubbergen tot 2020 mag realiseren.*
- *Het grondbeleid is ondersteunend aan de behoeftes uit de prestatieafspraken op de terreinen van volkshuisvesting en bedrijventerreinen.*

Het grondbeleid van de gemeente is een instrument om ruimtelijke doelstellingen te bereiken. De nota grondbeleid is een belangrijk kader waarmee sturing kan worden gegeven aan de beleidsdoelstellingen volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en economie.

De complexen in 2022 en verder

Complexen in exploitatie

Dit overzicht heeft betrekking op de complexen waarvoor de Raad een grondexploitatie heeft vastgesteld. De grondexploitaties zijn geactualiseerd per 1 juli 2021. Per jaarschijf zijn de kosten en opbrengsten in beeld gebracht. Per complex is een faseringsschema voor de nog te realiseren kosten en opbrengsten voor de komende jaren opgesteld, waarin de grondprijzen uit de vastgestelde grondprijzbrieven 2021 zijn opgenomen. De fasering van de te verwachten opbrengsten is in lijn gebracht met het vastgestelde woningbouwprogramma, de te verwachten marktomstandigheden en de grondprijzen van 2021.

Eind 2021 verwachten we grondexploitaties te kunnen vaststellen voor de complexen De Scholt 3 (Fleringen), De Wirnte (Langeveen), Weemselerveld 4 (Albergen), Dannenkamp 5 (Harbrinkhoek) en Reutum.

Bouwgrondverkopen

Woningbouw

Voor 2022 verwachten we de laatste kavels (7 stuks) in het plan Hutten 2 te hebben verkocht. Naar verwachting zullen eind eerste kwartaal van 2022 de plannen De Scholt 3 en De Wirnte in de verkoop gaan. De eerste verkoopopbrengsten hiervan verwachten we eind 2022.

Bedrijventerreinen

De gemeente Tubbergen heeft geen bedrijfskavels in de verkoop.

Financiële situatie

Doordat de woningmarkt ernstig oververhit is geraakt is de verwachting dat bij de eerste uitgifte van nieuwbouwplannen bijna alle kavels worden verkocht. Dit betekent dat de inkomsten sneller zullen binnenkomen dan enkele jaren geleden. Uiteindelijk heeft dit gevolg voor de winstnemingen. Deze kunnen hoger uitvallen. Hoelang de huidige kopersmarkt in stand blijft is ongewis. Daarom zijn de ramingen van de grondexploitaties relatief voorzichtig opgesteld.

Alle risico's van de grondexploitatie zijn meegenomen in het risicoprofiel. Wij verwijzen u naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Actuele ontwikkelingen

Woningbouw

De vraag en belangstelling naar woningbouwkavels blijft erg groot. Het gevolg is dat de voorraad snel afneemt en weinig woningbouwkavels op voorraad zijn.

We zijn ons aan het beraden op nieuwe grondposities waarbij inbreiding boven uitbreiding geldt en/of gaan gemeentelijke planprocedures opstarten.

Bedrijventerreinen

Momenteel wordt de behoefte aan nieuwe bedrijfsgronden onderzocht. Op basis hiervan zullen we onze positie gaan bepalen.

Actieve marktbenadering

Dit doen we met onze nieuwe website kavelsintubbergen.nl en de woonbeurs. En we blijven open staan voor nieuwe ontwikkelingen op en uit de markt. Te denken valt aan collectief particulier opdrachtgeverschap, projectmatige bouw, sociale woningbouw, duurzaam bouwen etc.

Meerjarenprogrammering

Om een gezond financieel grondbeleid te kunnen blijven voeren hebben we een doorkijk gemaakt naar de komende 10 jaar. Hierin zijn de opgaven uit de Woningbouwprogrammering en Bedrijventerreinvisie leidend.

Als hoofddoel streven we naar gemeentelijke woningbouwuitgifte in elke kern en bedrijventerreinen in de verzorgingskernen. Als gevolg hiervan zullen we mogelijkerwijs grondactiviteiten ontplooiën zoals beschreven staat onder Woningbouw en onder Bedrijventerreinen.

Bedrijfsvoering

Voor de gemeenten Dinkelland en Tubbergen is de bedrijfsvoering binnen Noaberkracht georganiseerd. De begroting 2022 van Noaberkracht is door beide gemeenteraden vastgesteld. Noaberkracht ondersteunt Dinkelland en Tubbergen in het streven naar een vitale en zelfredzame samenleving. Noaberkracht heeft een focus op resultaat (de goede dingen goed doen). Daarom is het belangrijk dat Noaberkracht een wendbare organisatie blijft, die snel kan inspelen op veranderingen in de samenleving.

Financiële begroting

Overzicht baten en lasten

Bedragen * € 1000	Rekening 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025											
	Bate n	Last en	Sald o	Bate n	Last en	Sald o	Bate n	Last en	Sald o	Bate n	Last en	Sald o	Bate n	Last en	Sald o	Bate n	Last en	Sald o									
Maatschappelijk akkoord Tubbergen (MAT)																											
kernagenda's samen redzaam, ... werk aan de winkel	216 181	166 196	50 -15	V N	545 499	504 549	41 -50	V N			33 -33	N			34 -34	N		34 -34	N								
bereikbaar en aanrekkelijk duurzaam leven	176	262	-86	N	532	627	-95	N			132	-132	N			133	-133	N		135	-135	N					
participatieproc essen	8	26	-18	N	278	296	-18	N			27	-27	N			28	-28	N		28	-28	N					
	438	556	-117	N	3.03	3.35	-319	N	-9	320	-329	N	0	330	-330	N	0	333	-333	N	0	337	-337	N			
	369	775	-406	N	351	874	-523	N			806	-806	N			775	-775	N			782	-782	N		791	-791	N
MAT - Totaal	1.388	1.980	-592	N	5.238	6.203	-964	N	-9	1.319	-1.328	N	0	1.299	-1.299	N	0	1.311	-1.311	N	0	1.326	-1.326	N			
Basisbegroting																											
Bestuur en middelen	35.2 07	8.93 1	26.2 76	V	38.9 28	11.2 64	27.6 64	V	35.9 76	6.94 0	29.0 36	V	35.7 42	7.83 6	27.9 06	V	36.1 48	8.47 3	27.6 75	V	36.8 36	8.96 5	27.8 71	V			
Dienstverlening en burgerzaken	207	564	-356	N	344	718	-374	N	266	681	-415	N	266	705	-439	N	266	709	-442	N	266	713	-447	N			
Veiligheid	9	2.98 4	- 2.97	N	218	3.16 1	- 2.94	N	18	3.04 5	- 3.02	N	18	3.07 7	- 3.05	N	18	3.08 4	- 3.06	N	18	3.09 2	- 3.07	N			
Openbare ruimte en mobiliteit	2.53 7	5.64 6	- 3.10	N	2.38 0	5.46 9	- 3.09	N	2.73 5	5.64 6	- 2.91	N	2.67 9	5.70 4	- 3.02	N	2.59 7	5.72 7	- 3.13	N	2.40 4	5.54 3	- 3.13	N			
Economie	510	566	-56	N	421	461	-40	N	286	351	-65	N	288	351	-64	N	256	321	-65	N	256	323	-67	N			
Onderwijs	68	1.75 8	- 1.69	N	151	1.94 8	- 1.79	N	270	2.10 6	- 1.83	N	210	2.16 0	- 1.95	N	126	2.07 0	- 1.94	N	126	2.06 7	- 1.94	N			
Sport en accommodatie s	256	1.45 1	- 1.19	N	500	1.76 3	- 1.26	N	771	2.00 7	- 1.23	N	174	1.42 0	- 1.24	N	195	1.29 4	- 1.10	N	203	1.30 2	- 1.09	N			
Cultuur en recreatie	71	812	-741	N	211	953	-742	N	4	748	-744	N	12	763	-751	N	1	799	-799	N	1	808	-807	N			
Sociaal domein	4.93 7	19.8 07	- 14.8	N	2.91 7	18.5 59	- 15.6	N	2.92 7	18.1 09	- 15.1	N	2.92 8	17.8 59	- 14.9	N	2.92 8	17.7 53	- 14.8	N	2.92 9	17.7 02	- 14.7	N			
Milieu	1.62 9	1.51 7	112 69	V	1.41 0	1.31 6	94 42	V	1.57 8	1.47 1	106 81	V	1.57 8	1.47 2	106 31	V	1.57 0	1.46 3	106 25	V	1.57 2	1.46 6	106 73	V			
Volkshuisvestin g en ruimtelijke ordening	4.23 8	5.04 1	-803	N	3.44 3	4.34 7	-904	N	1.16 4	2.21 0	- 1.04	N	1.22 6	2.27 6	- 1.04	N	1.48 7	2.54 8	- 1.06	N	1.29 3	2.36 9	- 1.07	N			
Basis - Totaal	49.669	49.077	592	V	50.922	49.958	964	V	45.995	43.315	2.680	V	45.121	43.622	1.499	V	45.592	44.242	1.349	V	45.903	44.349	1.554	V			
Totaal	51.057	51.057	0	V	56.160	56.160	0	V	45.986	44.634	1.352	V	45.121	44.920	201	V	45.592	45.553	39	V	45.903	45.675	228	V			

Overzicht baten en lasten per programma exclusief mutaties reserves

Programmaplan zonder overhead bedragen * € 1000	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma's Maatschappelijk akkoord Tubbergen (MAT)						
Ambitie kernagenda's	-137 N	-373 N	V	V	V	V
Ambitie samen redzaam, gezond meedoen	-169 N	-525 N	-33 N	-33 N	-34 N	-34 N
Ambitie werk aan de winkel	-200 N	-443 N	-132 N	-132 N	-133 N	-135 N
Ambitie bereikbaar en aantrekkelijk	-25 N	-296 N	-27 N	-28 N	-28 N	-28 N
Ambitie duurzaam leven	-423 N	-3.036 N	-320 N	-330 N	-333 N	-337 N
Ambitie participatieprocessen	-760 N	-874 N	-806 N	-775 N	-782 N	-791 N
Programma's MAT - Totaal	-1.715 N	-5.548 N	-1.319 N	-1.299 N	-1.311 N	-1.326 N
Programma's Basisbegroting						
Bestuur en middelen	-3.434 N	-5.135 N	-1.904 N	-2.865 N	-3.075 N	-3.454 N
1. Lokale heffingen	4.191 V	4.298 V	4.413 V	4.501 V	4.590 V	4.682 V
2. Algemene uitkeringen	28.795 V	30.017 V	29.444 V	29.674 V	30.030 V	30.603 V
3. Dividend	1.017 V	2.673 V	891 V	891 V	891 V	891 V
4. Saldo financieringsfunctie	317 V	369 V	241 V	308 V	261 V	207 V
5. Overhead	-4.701 N	-5.127 N	-4.955 N	-4.970 N	-5.017 N	-5.076 N
6. Vennootschapsbelast.	0 V	V	V	V	V	V
7. Onvoorzien	V	0 V	-20 N	-20 N	-20 N	-20 N
Dienstverlening en burgerzaken	-356 N	-446 N	-415 N	-439 N	-442 N	-447 N
Veiligheid	-2.975 N	-3.083 N	-3.027 N	-3.059 N	-3.066 N	-3.074 N
Openbare ruimte en mobiliteit	-3.288 N	-3.376 N	-3.341 N	-3.390 N	-3.405 N	-3.213 N
Economie	-117 N	-171 N	-96 N	-95 N	-65 N	-67 N
Onderwijs	-1.690 N	-1.819 N	-1.892 N	-2.006 N	-2.001 N	-1.997 N
Sport en accommodaties	-1.275 N	-1.379 N	-1.890 N	-1.322 N	-1.196 N	-1.204 N
Cultuur en recreatie	-748 N	-928 N	-748 N	-763 N	-799 N	-808 N
Sociaal domein	-14.894 N	-15.862 N	-15.181 N	-14.931 N	-14.825 N	-14.773 N
Milieu	112 V	78 V	106 V	106 V	106 V	106 V
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-775 N	-431 N	-905 N	-1.049 N	-900 N	-1.076 N
Programma's Basisbegroting - Totaal	178 V	-322 N	721 V	570 V	1.068 V	1.280 V
Programma's Mutaties reserves - Totaal	1.537 V	5.870 V	1.950 V	929 V	282 V	274 V
Resultaat	0 V	0 V	1.352 V	201 V	39 V	228 V

Overzicht van baten en lasten per programma

Bedragen * € 1000								
Ambitie kernagenda's								
	Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024		Begroting 2025	
Baten								
Lasten								
Saldo baten en lasten		V		V		V		V
Mutatie reserve beschikking								
Reservemutatie		V		V		V		V
Resultaat		V		V		V		V
Ambitie samen redzaam, gezond meedoen								
	Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024		Begroting 2025	
Baten								
Lasten		-33		-33		-34		-34
Saldo baten en lasten		-33 N		-33 N		-34 N		-34 N
Mutatie reserve beschikking								
Reservemutatie		V		V		V		V
Resultaat		-33 N		-33 N		-34 N		-34 N
Ambitie werk aan de winkel								
	Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024		Begroting 2025	
Baten								
Lasten		-132		-132		-133		-135
Saldo baten en lasten		-132 N		-132 N		-133 N		-135 N
Mutatie reserve beschikking								
Reservemutatie		V		V		V		V
Resultaat		-132 N		-132 N		-133 N		-135 N
Ambitie bereikbaar en aantrekkelijk								
	Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024		Begroting 2025	
Baten								
Lasten		-27		-28		-28		-28
Saldo baten en lasten		-27 N		-28 N		-28 N		-28 N
Mutatie reserve beschikking								
Reservemutatie		V		V		V		V
Resultaat		-27 N		-28 N		-28 N		-28 N
Ambitie duurzaam leven								
	Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024		Begroting 2025	
Baten								

Lasten	-320	-330	-333	-337
Saldo baten en lasten	-320 N	-330 N	-333 N	-337 N
Mutatie reserve beschikking	-9	0	0	0
Reservemutatie	-9 N	0 V	0 V	0 V
Resultaat	-329 N	-330 N	-333 N	-337 N
Ambitie participatieprocessen				
	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
Lasten	-806	-775	-782	-791
Saldo baten en lasten	-806 N	-775 N	-782 N	-791 N
Mutatie reserve beschikking				
Reservemutatie	V	V	V	V
Resultaat	-806 N	-775 N	-782 N	-791 N
Bestuur en middelen				
	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	34.916	35.222	36.001	36.665
Lasten	-6.807	-7.703	-8.340	-8.831
Saldo baten en lasten	28.109 V	27.519 V	27.661 V	27.834 V
Mutatie reserve beschikking	1.060	520	148	171
Mutatie reserve toevoeging	-133	-133	-133	-133
Reservemutatie	927 V	387 V	14 V	38 V
Resultaat	29.036 V	27.906 V	27.675 V	27.871 V
Dienstverlening en burgerzaken				
	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	266	266	266	266
Lasten	-681	-705	-709	-713
Saldo baten en lasten	-415 N	-439 N	-442 N	-447 N
Mutatie reserve beschikking				
Reservemutatie	V	V	V	V
Resultaat	-415 N	-439 N	-442 N	-447 N
Veiligheid				
	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	18	18	18	18
Lasten	-3.045	-3.077	-3.084	-3.092
Saldo baten en lasten	-3.027 N	-3.059 N	-3.066 N	-3.074 N
Mutatie reserve beschikking				
Reservemutatie	V	V	V	V
Resultaat	-3.027 N	-3.059 N	-3.066 N	-3.074 N

Openbare ruimte en mobiliteit				
	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	2.306	2.314	2.322	2.330
Lasten	-5.646	-5.704	-5.727	-5.543
Saldo baten en lasten	-3.341 N	-3.390 N	-3.405 N	-3.213 N
Mutatie reserve beschikking	429	365	275	74
Reservemutatie	429 V	365 V	275 V	74 V
Resultaat	-2.912 N	-3.024 N	-3.130 N	-3.139 N
Economie				
	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	255	256	256	256
Lasten	-351	-351	-321	-323
Saldo baten en lasten	-96 N	-95 N	-65 N	-67 N
Mutatie reserve beschikking	31	31	0	0
Reservemutatie	31 V	31 V	0 V	0 V
Resultaat	-65 N	-64 N	-65 N	-67 N
Onderwijs				
	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	214	154	70	70
Lasten	-2.106	-2.160	-2.070	-2.067
Saldo baten en lasten	-1.892 N	-2.006 N	-2.001 N	-1.997 N
Mutatie reserve beschikking	56	56	56	56
Reservemutatie	56 V	56 V	56 V	56 V
Resultaat	-1.836 N	-1.950 N	-1.945 N	-1.941 N
Sport en accommodaties				
	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	117	98	98	98
Lasten	-2.007	-1.420	-1.294	-1.302
Saldo baten en lasten	-1.890 N	-1.322 N	-1.196 N	-1.204 N
Mutatie reserve beschikking	654	77	97	105
Reservemutatie	654 V	77 V	97 V	105 V
Resultaat	-1.236 N	-1.246 N	-1.100 N	-1.099 N
Cultuur en recreatie				
	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
Lasten	-748	-763	-799	-808
Saldo baten en lasten	-748 N	-763 N	-799 N	-808 N
Mutatie reserve beschikking	4	12	1	1

Reservemutatie	4 V	12 V	1 V	1 V
Resultaat	-744 N	-751 N	-799 N	-807 N
Sociaal domein				
	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	2.927	2.928	2.928	2.929
Lasten	-18.109	-17.859	-17.753	-17.702
Saldo baten en lasten	-15.181 N	-14.931 N	-14.825 N	-14.773 N
Mutatie reserve beschikking				
Reservemutatie	V	V	V	V
Resultaat	-15.181 N	-14.931 N	-14.825 N	-14.773 N
Milieu				
	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	1.578	1.578	1.570	1.572
Lasten	-1.471	-1.472	-1.463	-1.466
Saldo baten en lasten	106 V	106 V	106 V	106 V
Mutatie reserve beschikking				
Reservemutatie	V	V	V	V
Resultaat	106 V	106 V	106 V	106 V
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening				
	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	1.164	1.226	1.487	1.293
Lasten	-2.069	-2.276	-2.387	-2.369
Saldo baten en lasten	-905 N	-1.049 N	-900 N	-1.076 N
Mutatie reserve beschikking				
Mutatie reserve toevoeging	-142	0	-161	0
Reservemutatie	-142 N	0 V	-161 N	0 V
Resultaat	-1.046 N	-1.049 N	-1.061 N	-1.076 N
Geheel - Totaal	1.352 V	201 V	39 V	228 V

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

bedragen * € 1000	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lokale heffingen						
Afvalstoffenheffing	1.021	1.097	1.241	1.241	1.241	1.241
Baatbelasting	0					
Forensenbelasting	49	51	51	52	52	52
O.Z.B. niet-woningen eigenaren	1.117	1.143	1.162	1.185	1.208	1.233
O.Z.B. niet-woningen gebruikers	647	664	670	683	697	711
O.Z.B. woningen eigenaren	2.417	2.476	2.567	2.618	2.670	2.724
Reclamebelasting	50	51	55	55	55	55
Rioolheffing	1.991	2.002	2.001	2.008	2.016	2.024
Toeristenbelasting	196	211	201	201	201	201
Lokale heffingen - Totaal	7.488	7.695	7.946	8.044	8.141	8.240
Gemeentefonds						
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	28.804	29.948	29.452	29.681	30.038	30.611
Gemeentefonds - Totaal	28.804	29.948	29.452	29.681	30.038	30.611
Dividenden						
Dividend en andere inkomsten uit beleggingen	1.017	2.675	893	893	893	893
Dividenden - Totaal	1.017	2.675	893	893	893	893
Financieringsfunctie						
Financiering d.m.v. kortlopende leningen < 1 jaar						
Financiering d.m.v. langlopende leningen > 1 jaar	10	18	10	4	4	4
Financiering d.m.v. eigen financieringsmiddelen	11					
Financieringsfunctie - Totaal	21	18	10	4	4	4
Totaal	37.331	40.335	38.301	38.622	39.076	39.748

Staat van incidentele baten en lasten

	Mutaties		Reserve	Reserve	Resultaat na
	baten	lasten	toevoegingen	beschikkingen	bestemming
Grondexploitatie					
2022	142		142		0
2023	0		0		0
2024	161		161		0
2025	0		0		0
Mutaties reserves onderling					
2022	3.430	3.430	3.430	3.430	0
2023	225	225	225	225	0
2024	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0
Subsidie toeristisch glinstering Gemeente Tubbergen					
2022		31		31	0
2023		31		31	0
2024		0		0	0
2025		0		0	0
NOT energieloket					
2022		40		40	0
2023		0		0	0
2024		0		0	0
2025		0		0	0
Boekwaarde gemeentehuis					
2022		412		412	0
2023		0		0	0
2024		0		0	0
2025		0		0	0
Planmatig onderhoud openbare ruimte					
2022		100		100	0
2023		0		0	0
2024		0		0	0
2025		0		0	0
Agenda van Twente					
2022		160		160	0
2023		0		0	0
2024		0		0	0
2025		0		0	0
Samenwerking NOT					
2022		50		50	0
2023		0		0	0
2024		0		0	0
2025		0		0	0
Uitvoeringsplan KOG					
2022		255		255	0
2023		292		292	0

2024		201		201	0
2025		0		0	0
MOP 2022-2026					
2022	133	665	133	665	0
2023	133	175	133	175	0
2024	133	159	133	159	0
2025	133	209	133	209	0
Tijdelijke huisvesting gemeentehuis in Verdegaalhal					
2022		198		198	0
2023		0		0	0
2024		0		0	0
2025		0		0	0
Herinrichting openbaar terrein rondom Glashoes					
2022		0		0	0
2023		320		320	0
2024		0		0	0
2025		0		0	0
OZB maatschappelijk vastgoed					
2022		70		70	0
2023		0		0	0
2024		0		0	0
2025		0		0	0
Strategisch verbinder					
2022		53		53	0
2023		53		53	0
2024		18		18	0
2025		0		0	0
Personele inzet klimaatakkoord0					
2022		57		57	0
2023		57		57	0
2024		0		0	0
2025		0		0	0
Buitenonderhoud gymzaal Reutum					
2022		85		0	85
2023		0		0	0
2024		0		0	0
2025		0		0	0
Nationaal Programma Onderwijs 2022 en 2023					
2022	144	144		0	0
2023	84	84		0	0
2024	0	0		0	0
2025				0	0
Uitvoeringsbudget lokaal sportakkoord					
2022	20	20		0	0
2023	0	0		0	0
2024	0	0		0	0
2025				0	0

Totaal 2022	3.869	5.770	3.705	5.521	85
Totaal 2023	442	1.237	358	1.153	0
Totaal 2024	294	378	294	378	0
Totaal 2025	133	209	133	209	0

Structureel begrotingsaldo Tubbergen

	Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024		Begroting 2025	
(bedragen * € 1.000)								
Saldo van baten en lasten	-598	N	-728	N	-243	N	-45	N
Mutatie reserves	1.950	V	929	V	282	V	274	V
Begrotingssaldo na bestemming	1.352	V	201	V	39	V	228	V
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-85	N	0	V	0	V	0	V
Structureel begroting saldo	1.267	N	201	N	39	N	228	N

Meerjarenbalans

Balans per 31 december	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
ACTIVA						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	180	165	152	138	124	110
Materiële vaste activa	29.233	35.664	46.548	46.591	46.121	45.619
Financiële vaste activa	2.474	1.493	1.406	1.390	1.374	1.358
Voorraden	-394	110	690	459	118	-454
Uitzettingen looptijd korter dan 1 jaar	9.323	12.387	12.387	12.387	12.387	12.387
Liquide middelen	168	235	235	235	235	235
Overlopende activa	2.148	359	359	359	359	359
Totaal activa	43.133	50.413	61.776	61.559	60.718	59.614
Balans per 31 december						
	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
PASSIVA						
Vaste passiva						
Eigen vermogen						
Reserves						
Algemene reserve	5.646	3.280	2.839	3.990	4.314	3.944
Bestemmingsreserves	18.879	16.761	17.415	16.486	16.043	15.950
Gerealiseerd resultaat	1.291	23	1.352	201	38	228
	25.817	20.064	21.606	20.677	20.395	20.122

Voorzoningen						
Verplichtingen, verliezen en risico's	2.833	2.834	2.882	2.944	3.017	3.110
Door derden beklemde middelen	1.261	1.279	1.008	1.008	1.008	1.008
Toekomstige verplichtingen	349	367	209	136	71	4
Voorzoningen	4.443	4.480	4.099	4.088	4.096	4.121
Vaste schulden met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer	4.609	3.250	2.792	2.334	2.000	1.667
Totaal vlottende passiva	8.264	22.619	33.278	34.460	34.226	33.703
Totaal passiva	43.133	50.413	61.775	61.559	60.717	59.613

Overzicht taakvelden

Taakvelden	* € 1000	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
0.1	Bestuur	-1.645 N	-1.654 N	-1.512 N	-1.530 N	-1.549 N
0.10	Mutaties reserves	5.870 V	1.950 V	929 V	282 V	274 V
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-2.257 N	0 V	0 V	0 V	0 V
0.2	Burgerzaken	-446 N	-415 N	-439 N	-442 N	-447 N
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-135 N	-762 N	-123 N	-98 N	-138 N
0.4	Overhead	-5.149 N	-5.222 N	-5.681 N	-5.450 N	-5.504 N
0.5	Treasury	3.042 V	1.133 V	1.199 V	1.153 V	1.098 V
0.61	OZB woningen	2.334 V	2.346 V	2.397 V	2.449 V	2.501 V
0.62	OZB niet-woningen	1.718 V	1.737 V	1.774 V	1.811 V	1.848 V
0.64	Belastingen overig	21 V	44 V	44 V	44 V	44 V
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	30.017 V	29.444 V	29.674 V	30.030 V	30.603 V
0.8	Overige baten en lasten	-850 N	1.043 V	-253 N	-747 N	-1.071 N
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	V	V	V	V	V
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.610 N	-1.743 N	-1.774 N	-1.774 N	-1.775 N
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.472 N	-1.283 N	-1.285 N	-1.291 N	-1.299 N
2.1	Verkeer en vervoer	-2.644 N	-2.598 N	-2.610 N	-2.714 N	-2.720 N
2.2	Parkeren	-27 N	-18 N	-18 N	-18 N	-18 N
2.5	Openbaar vervoer	16 V	15 V	15 V	15 V	15 V
3.1	Economische ontwikkeling	-59 N	-59 N	-59 N	-59 N	-59 N
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-268 N	0 V	0 V	0 V	0 V
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-204 N	-143 N	-144 N	-144 N	-145 N
3.4	Economische promotie	31 V	106 V	108 V	138 V	138 V
4.1	Openbaar basisonderwijs	V	V	V	V	V
4.2	Onderwijshuisvesting	-701 N	-801 N	-915 N	-909 N	-905 N
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.184 N	-1.105 N	-1.105 N	-1.106 N	-1.106 N
5.1	Sportbeleid en activering	-667 N	-612 N	-542 N	-543 N	-543 N
5.2	Sportaccommodaties	-850 N	-1.278 N	-780 N	-653 N	-661 N
5.3	Cultuurpresentatie,	-309 N	-169 N	-169 N	-169 N	-170 N

	cultuurproductie en cultuurparticipatie						
5.4	Musea	-18 N	-20 N	-20 N	-20 N	-20 N	-20 N
5.5	Cultureel erfgoed	-65 N	-51 N	-59 N	-48 N	-49 N	-49 N
5.6	Media	-461 N	-432 N	-439 N	-486 N	-494 N	-494 N
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.784 N	-1.466 N	-1.504 N	-1.419 N	-1.224 N	-1.224 N
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-2.487 N	-1.809 N	-1.779 N	-1.788 N	-1.798 N	-1.798 N
6.3	Inkomensregelingen	-585 N	-407 N	-334 N	-305 N	-305 N	-305 N
6.4	Begeleide participatie	-2.720 N	-2.502 N	-2.325 N	-2.230 N	-2.159 N	-2.159 N
6.5	Arbeidsparticipatie	-317 N	-279 N	-279 N	-279 N	-280 N	-280 N
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-845 N	-832 N	-832 N	-832 N	-832 N	-832 N
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-4.698 N	-4.914 N	-4.917 N	-4.928 N	-4.940 N	-4.940 N
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-4.372 N	-4.239 N	-4.240 N	-4.245 N	-4.250 N	-4.250 N
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-206 N	-157 N	-158 N	-158 N	-158 N	-158 N
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-75 N	V	V	V	V	V
7.1	Volksgezondheid	-1.023 N	-849 N	-843 N	-843 N	-843 N	-843 N
7.2	Riolering	473 V	458 V	459 V	461 V	463 V	463 V
7.3	Afval	183 V	201 V	201 V	202 V	202 V	202 V
7.4	Milieubeheer	-1.339 N	-209 N	-218 N	-220 N	-223 N	-223 N
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-30 N	-30 N	-30 N	-30 N	-30 N	-30 N
8.1	Ruimtelijke ordening	-658 N	-707 N	-709 N	-715 N	-724 N	-724 N
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	474 V	142 V	0 V	161 V	0 V	0 V
8.3	Wonen en bouwen	-2.017 N	-502 N	-503 N	-510 N	-519 N	-519 N
Totaal		0 V	1.352 V	201 V	39 V	228 V	228 V

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht reserves en voorzieningen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing laten we zien hoe de risico's zich verhouden tot het weerstandsvermogen: de saldireserve. Bij die ontwikkeling houden we niet alleen rekening met datgene wat in de begrotingsadministratie is opgenomen maar ook met verwachtingen en claims waar we nu zicht op hebben.

In dit deel geven we inzicht in de stand van de reserves en voorzieningen zoals die nu in de administratie is opgenomen.

Omschrijving	Jaar	Saldo	Dotatie	Ont- trekking	Structurele Dotatie i.v.m. afschr	Incidentele dotatie	Structurele onttrekking	Incidentele onttrekking	Dekking	Saldo
Bedragen x € 1.000		begin van het jaar								einde van het jaar
Algemene Reserve, exploitatie	2022	6.038	0	142	0	142	0	3.340	0	2.839
	2023	2.839	0	0	0	0	0	0	0	2.839
	2024	2.839	0	161	0	161	0	0	0	3.000
	2025	3.000	0	0	0	0	0	0	0	3.000
Reserve kwaliteitsimpuls	2022	104	0	0	0	0	0	0	0	104
	2023	104	0	0	0	0	0	0	0	104
	2024	104	0	0	0	0	0	0	0	104
	2025	104	0	0	0	0	0	0	0	104
Reserve evenementensponsoring	2022	63	0	0	0	0	0	31	0	31
	2023	31	0	0	0	0	0	31	0	0
	2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve bevordering jeugdwerkgelegenheid en tegengaan jeugdwerkloosheid	2022	52	0	0	0	0	0	0	0	52
	2023	52	0	0	0	0	0	0	0	52
	2024	52	0	0	0	0	0	0	0	52
	2025	52	0	0	0	0	0	0	0	52
Reserve transitiekosten Wsw	2022	121	0	0	0	0	0	0	0	121
	2023	121	0	0	0	0	0	0	0	121
	2024	121	0	0	0	0	0	0	0	121
	2025	121	0	0	0	0	0	0	0	121
Reserve groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	2022	1.185	0	133	0	133	0	665	0	653
	2023	653	0	133	0	133	0	175	0	611
	2024	611	0	133	0	133	0	159	0	585
	2025	585	0	133	0	133	0	209	0	509
Reserve incidenteel	2022	7.159	0	3.340	0	3.340	0	880	0	9.619

beschikbare algemene middelen	2023	9.619	0	0	0	0	0	655	0	8.964
	2024	8.964	0	0	0	0	0	18	0	8.946
	2025	8.946	0	0	0	0	0	0	0	8.946
Reserve MAT	2022	1.968	0	90	0	90	0	90	0	1.968
	2023	1.968	0	0	0	0	0	0	0	1.968
	2024	1.968	0	0	0	0	0	0	0	1.968
	2025	1.968	0	0	0	0	0	0	0	1.968
Voorzieningen pensioenen en wachtgelden wethouders	2022	2.902	200	0	200	0	220	0	0	2.882
	2023	2.882	200	0	200	0	139	0	0	2.944
	2024	2.944	200	0	200	0	127	0	0	3.016
	2025	3.016	200	0	200	0	109	0	0	3.108
Voorziening riolering	2022	1.009	0	0	0	0	1	0	0	1.008
	2023	1.008	0	0	0	0	0	0	0	1.008
	2024	1.008	0	0	0	0	0	0	0	1.008
	2025	1.008	0	0	0	0	1	0	0	1.007
Voorziening afval	2022	281	0	0	0	0	73	0	0	209
	2023	209	0	0	0	0	73	0	0	136
	2024	136	0	0	0	0	65	0	0	71
	2025	71	0	0	0	0	67	0	0	5
Reserve Agenda van Twente	2022	717	0	0	0	0	0	160	0	557
	2023	557	0	0	0	0	0	0	0	557
	2024	557	0	0	0	0	0	0	0	557
	2025	557	0	0	0	0	0	0	0	557
Reserve wegen en kunstwerken	2022	724	0	0	0	0	0	100	0	624
	2023	624	0	0	0	0	0	0	0	624
	2024	624	0	0	0	0	0	0	0	624
	2025	624	0	0	0	0	0	0	0	624
Reserve dekking afschrijving investering majeure projecten	2022	3.267	0	0	0	0	0	0	134	3.133
	2023	3.133	0	225	0	225	0	0	134	3.224
	2024	3.224	0	0	0	0	0	0	198	3.026
	2025	3.026	0	0	0	0	0	0	198	2.829
Reserve dekking onderhoud en vervanging openbaar groen, speeltoestellen en biodiversiteit	2022	808	0	0	0	0	0	255	0	553
	2023	553	0	0	0	0	0	292	0	261
	2024	261	0	0	0	0	0	201	0	60
	2025	60	0	0	0	0	0	0	0	60
Totaal	2022	26.398	200	3.705	200	3.705	293	5.521	134	24.354
Totaal	2023	24.354	200	358	200	358	212	1.153	134	23.413
Totaal	2024	23.413	200	294	200	294	192	378	198	23.139
Totaal	2025	23.139	200	133	200	133	176	209	198	22.889

Toelichting per reserve/voorziening

Algemene reserve

Doel

Buffer om toekomstige incidentele financiële tegenvallers en risico's op te vangen om de continuïteit van de gemeente te waarborgen. De algemene reserve vormt het beschikbare weerstandsvermogen.

Reserve kwaliteitsimpuls – wordt reserve kernfonds

Doel

Deze reserve wordt ingezet voor aanpassingen in de ruimtelijke kwaliteit. Inmiddels heeft een nadere specificatie van deze reserve plaatsgevonden in een kernfonds en een landschap fonds. De oude reserve (reserve kwaliteitsimpuls) werd gevoed vanuit de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO) en anterieure overeenkomsten (kernen). De nieuwe reserve (reserve kernfonds) beperkt zich tot bijdragen uit anterieure overeenkomsten (grootschalige woningbouwontwikkelingen van derden). De KGO (onderdeel landelijk gebied) heeft niet het karakter van een reserve.

Reserve evenementensponsoring

Doel

Stimuleren van grootschalige evenementen.

Toelichting

De gemeente Tubbergen slaat met het beeldmerk 'Glinsterend Tubbergen' een toekomstbestendige weg in aangaande vrijetijd economische (toeristisch/recreatieve) ontwikkeling van de gemeente Tubbergen. Het doel van het beeldmerk is het realiseren van meer toeristische overnachtingen en dag recreatieve bestedingen als economisch spin-off voor de gemeente. Inmiddels is besloten om op basis van het meerjarenplan 2019-2023 van Stichting Toeristisch Glinsterend Tubbergen een jaarlijkse subsidie aan Stichting Toeristisch Glinsterend Tubbergen te verlenen van € 31.250,- voor de jaren 2020, 2021, 2022 en 2023 afkomstig uit de reservemiddelen toeristenbelasting genaamd 'reserve evenementensponsoring', waarbij toeristische ondernemers verantwoordelijk zijn voor het leveren van cofinanciering. Hierna is deze reserve uitgeput en kan deze komen te vervallen.

Reserve bevordering jeugdwerkgelegenheid en tegengaan jeugdwerkloosheid

Doel

Het bevorderen van de jeugdwerkgelegenheid en het verminderen van jeugdwerkloosheid. Gemeente is gelijkwaardige partner die wil stimuleren en faciliteren om gezamenlijk het probleem van jeugdwerkloosheid op te lossen.

Reserve transitiekosten Wsw

Doel

Deze reserve is bedoeld om de transitiekosten van de herstructurering van de Sociale Werkvoorziening te dekken.

Toelichting

Het afronden van deze transitie staat gepland voor 2021. Na afronding hiervan kan deze reserve komen te vervallen.

Reserve groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

Doel

Doel van de reserve is om planmatig “groot onderhoud” en “vervangingsinvesteringen” gelijkmatig over de begrotingsjaren te verdelen. De gemeentelijke gebouwen dienen een adequaat niveau van onderhoud te hebben.

Toelichting

Jaarlijks wordt €133.000 gedoteerd aan deze reserve. De onttrekkingen zijn gebaseerd op het meerjarig onderhoudsplan (MOP) dat door de raad is vastgesteld. In 2021 is een nieuw geactualiseerde Mop opgesteld. Aan de hand hiervan worden de jaarlijkse dotaties en de jaarlijkse onttrekkingen vastgesteld.

Reserve incidenteel beschikbare algemene middelen

Doel

De middelen in de reserve incidenteel beschikbare algemene middelen hebben (nog) geen bestemming of besteding meegekregen. Ze zijn (nog) vrij besteedbaar. Het doel van deze reserve is vooral het in beeld hebben en houden van de beschikbare incidentele algemene middelen, de vrije incidentele ruimte.

Reserve Maatschappelijk Akkoord Tubbergen

Doel

Deze reserve wordt ingezet voor het realiseren van projecten uit het MAT.

Toelichting

Rekening houdend met de besluitvorming uit de Perspectiefnota 2022 (met name de actualisatie MAT) bedraagt de omvang van deze reserve medio 2021 ruim € 6,1 miljoen. Volgen we de besluitvorming en de oorspronkelijke planning dan wordt in 2021 nog een bedrag van ruim € 4,1 miljoen uitgegeven. Hierdoor komt de geraamde stand per 1 januari 2021 uit op een bedrag van ruim € 2,0 miljoen. Voor de duidelijkheid: alle gelden in deze reserve zijn voorzien van een bestemming gedekt door een raadsbesluit.

Reserve Agenda van Twente.

Doel

Financiering projecten uit de Agenda van Twente.

Toelichting

In de begroting van 2018 is een bedrag van € 800.000 gereserveerd voor de Agenda van Twente voor ambities en projecten voor een periode van vijf jaar. Voor 2020 is er een extra dotatie van € 318.000 voor dekking van de bijdragen voor de periode 2020 tot en met 2022.

Reserve wegen en kunstwerken

Doel

Doel van de reserve is om planmatig “groot onderhoud” gelijkmatig over de begrotingsjaren te verdelen. Om fluctuaties van de budgetten van wegen en kunstwerken op te vangen is in de begroting van 2017 €1.800.000 beschikbaar gesteld.

Toelichting

Van de beschikbaar gestelde € 1,8 miljoen was een bedrag van € 0,8 miljoen bedoeld om gefaseerd toe te groeien naar het structureel benodigde onderhoudsbudget in de meerjarenbegroting. In 2020 wordt voor de laatste keer een beroep gedaan op deze reserve voor dit doel. De middelen die daarna resteren zijn naast de structureel geraamde bedragen in de begroting bedoeld om het meerjarige planmatige onderhoud op grond van de Meerjaren Onderhouds Plannen uit te voeren.

Reserve dekking afschrijvingen investeringen majeure projectenDoel

Dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten van geactiveerde majeure projecten.

Toelichting

De afschrijvingslasten van de volgende, voorzien van een raadsbesluit, geactiveerde majeure projecten komen ten laste van deze reserve:

Fietspad Manderveenseweg	€ 1.300.000
Verharding Veldboersweg Langeveen	€ 72.397
Glashoes	€ 894.500
Biogas Vlaskoel	€ 107.000
Verharding Grensweg te Langeveen	€ 27.300
Herinrichting entree te Fleringen	€ 65.000
Onderwijs Huiskamer Manderveen	€ 840.000
Totaal	€ 3.306.197

Reserve dekking onderhoud en vervanging openbaar groen, speeltoestellen en biodiversiteitDoel

In 2020 is deze nieuwe reserve gevormd en is er 1 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het KOG (Kwaliteit Openbaar Groen). Op deze manier wordt de Raad in de gelegenheid gesteld om de uitvoering op het KOG te volgen.

Toelichting

In 2020 is het Uitvoeringsplan KOG door de Raad vastgesteld waarin voor de komende 4 jaren een kostenraming is opgesteld.

Voorziening pensioenen en wachtgeld wethoudersDoel

De gemeente is eigen risicodragers voor de pensioenaanspraken van (oud)wethouders in de toekomst. (Oud)wethouders kunnen op basis van hun rechtspositie aanspraak maken op een pensioenuitkering. Om deze toekomstige verplichting te kunnen voldoen, is deze voorziening in het leven geroepen.

Toelichting

Het uiteindelijke doelvermogen wordt berekend aan de hand van de sterftekans (afhankelijk van geslacht en leeftijd) en een rekenrente. Jaarlijks worden hiertoe actuariële berekeningen opgesteld. De dotaties betreffen de rekenrente en de pensioenopbouw van de huidige wethouders. De onttrekkingen betreffen pensioenbetalingen aan voormalig wethouders, die de pensioengerechtigde leeftijd bereikt hebben en

wachtgelden.

Voorziening riool

Doel

Deze voorziening heeft als doel om ongewenste schommelingen (pieken en dalen) in de tarieven en het resultaat te voorkomen. Een egaliserend karakter dus.

Toelichting

De dotaties en onttrekkingen betreffen de egalisatie van het verschil tussen de rioolheffing en de lasten van riolering (zowel exploitatielasten als kapitaallasten).

Voorziening afval

Doel

Deze voorziening heeft als doel om ongewenste schommelingen (pieken en dalen) in de tarieven en het resultaat te voorkomen. Een egaliserend karakter dus.

Toelichting

De dotaties en onttrekkingen betreffen de egalisatie van het verschil tussen de afvalstoffenheffing en de lasten van afvalinzameling en -verwijdering (zowel exploitatielasten als kapitaallasten).

Bijlage 2: Vaststellen begroting

Vaststellen begroting

De raad van de gemeente Tubbergen

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van,
Gelet op de Gemeentewet;

B E S L U I T:

De begroting 2022 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 9 november 2021,

De raadsgriffier,

De voorzitter,

J. Hermans